

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

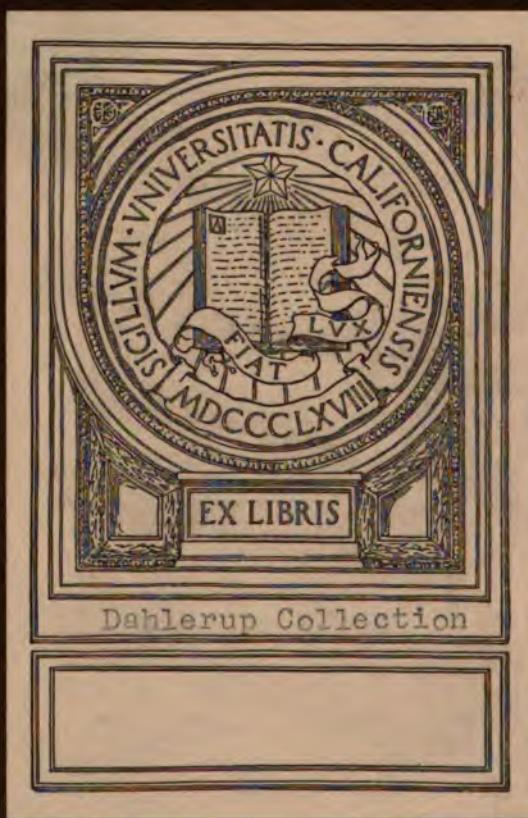
Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

UNIV. OF
CALIFORNIA
FERNIR
Cal LA

FORNÍSLENSKIR RÍMNAFLOKKAR

ER

FINNUR JÓNSSON

GAF ÚT

EIGN HINS ÍSLENSKA BÓKMENTAFJELAGS

••••

KAUPMANNAHÖFN

Í PRENTSMÍDJU S. L. MÖLLERS

1896

30 MINU
AMORTILAO

Rímnavinum

Jóni Borgfirðing,

föður mínum sjötugum

eru þessar fornrimur eignaðar

F. J.

Formálsord.

Rimnakveðskapur hófst á Íslandi á 14. öld, og er Ólafsríma Einars Gilssonar (um Stiklastaðabardaga) talin elst allra rímnna. Á 14. og 15. öld stóð þessi kveðskapur í miklum blóma, og var þá allur fjöldi rímnna kveðinn. Allar þessar rímur eru nefndar hinar eldri til greiningar frá þeim rínum, er ortar voru eftir síðabótna hjer um bil. Adalmunurinn er einkum tvennis konar; eldri rímnar eru ortar eftir hinum fornu bragreglum og með fornu atkvæði samstafna og raddstafa (smbr. Bragfræði mína), og má og að því leyti telja þær með fornaldarbókmentum. Í annan stað eru flestar af þessum rínum til á skinni (einstöku eru adeins til á papír og er upphaflega skinnbókin týnd og tröllum gefin). En það getur aldrei orðið skotaskuld úr því, að sjá, hverjar rímur eru fornar og hverjar eru yngri.

Þessar rímur voru frá upphafi ortar útaf innlendum goðasögnum og fornum fræðum, innlendu (norðrænu eða íslensku) söguefni (smbr. Ágrip mitt af bókmenjasögu Ísl.); en þess var eigi leingi að býða, að skáldin fær einkum og sjerilagi að yrkja útaf ævintýrum og uppspunnnum sögum, innlendum (Fornaldarsögum) og útlendum, og er nú til mesti grúi af þess konar rínum; sýnir það best, hvern smekk menn höfðu á Íslandi um 1400 og þar á eftir.

Þessar rímur hafa margfaldlega þýðingu. Fyst og fremst eru þær þá merkur líður í bókmentum vorum eftir edli sínu, og ber þá að skoda þær á sagurfræðilegan hátt. Í öðru lagi eru þær afarmerkar vegna efnis síns, og ber það mest til, að sögur þær, er rímnar eru ortar útaf, annaðhvort oft eru gjörlýndar eða þá adeins til í yngri uppskriftum og afbókuðum; rímnar sýna þá söguna í eldri og betri mynd (t. d. Griplur); þess er vert að geta, að þegar efnid er útlent, t. d. tekið úr fornfrönsku kvæði, er þetta kvæði stundum týnt og eftir þess því adeins til í íslensku rímunum. Þessar rímur eru því allmerkar firir útlenda bókmentasögu og það hafa frædimenn löngu sjéð. — Í þriðja lagi hafa rímur þessar einstaka þýðingu firir íslenskt mál á 14. og 15. öld; hendingar og bragsmeðferðin sýna betur en nokkuð annað, hvernig málid var þá í öllum greinum og hverjum stakka-

skiftum það hafði tekið síðan á 13. öld til dæmis að taka. Það mætti því semja fullkomna lýsingu málsins á því skeiði, er nefnt var, adeins eftir rimunum. — Auk þessa er mart enn smávegis, er til mætti telja.

Það liggur nú í augum uppi, að lángæskilegast væri, að allar þessar rimur yrðu prentaðar í einni heild og eftir þeim kröfum um nákvæmni, sem nú eru gerðar. En þetta er geysimikið verk og bundið stórmikilli fir höfn og kostnaði; það er óhælt að segja, að slík útgáfa á langt í land enn. Þess vegna er gott, að stöku og stöku rimnaflokkar verðir gefur fyst um sinn út hver í sínu lagi, eða fleiri saman, eftir því sem verkast vill. Hver sannur fornfriðingar fagnar, því fleiri rimur sem eru leiddar í ljós smám saman, enda spillir það á eingen hátt firir því, að rimurnar verði einhvern tíma síðar gefnar allar út í einu lagi. Firir þá meun af alþýðu Íslands, er enn unna rímnakvedskap, eru þessar rimur að minnsta kosti gamanslestur, enda eru þær víðast vel ortar og smellnar, oft og tóðum vel og hnittilega orðaðar; þær eru að öllum jafnaði auðskildar, málid ljóst og ekki sjerlega edduborið.

Jeg hef i þetta sinn rádist í að gefa út ferner af þessum fornrínum. Þær eiga að því leyti sammerkt, að þær eru allar kveðnar útaf forn norrænni godafræði og fornsögnum, sem henni eru skyldar, og eru nú ekki fleiri rimur til útaf þess konar efni; þessir flokkar eru því heild út af fir sig, og má vel híða, að prenta þá saman.

Lokrur og Griplur hafa aldrei verið prentaðar fyrr í heilu líki; Þrymlur og Völsungsrímur hafa verið prentaðar í Eddubók Möbiusar, (med Möb. í aths. er vísað til þeirrar bókar), en sú bók er í fæstra höndum og fullkomlega úreitt Eddukvæðaútgáfa, sem einginn kaupir nú á dögum nema ef vera skyldi rímnanna vegna, og eru þær ekki fyllilega rjett prentaðar. Það var því full ástæða til þess, að fella ekki þessar rimur undan, og því fyllri, sem Völsungsrímur að minnsta kosti eru mjög merkar og oft notaðar af frædimönnum.

Lokrur eru ortar útaf ferd þórs til Útgardaloka (og eftir honum hafa rimurnar nafn sitt), er lesa má í Snorra Eddu, í Gylfaginning kap. 43—47, og er þar fylgt annaðhvort samshonar handriti sem Konungshók er eða Ormsbók (Wormianus), en þær eru náskyldar. Ofi og einatt eru höfð alveg sömu orð og setningar í rimunum, sem eru hjá Snorra, enda er saga hans þraedd (en stundum vantar auðsjáanlega visur í, og er þess getið neðan máls). Þótt æskilegt væri og fróðlegt, verður ekki komið því við hjer, að fara út í frekari samanburð á sögunni og rimunum, hvorki þessum nje hinum, sem eftir fara.

III

Prymlur eru ortar útaf *Prymskviðu* (eða *Hamarsheimi*). Er í rimunum farið stundum nokkuð örðuvisi með efnid, það er orðum aukid, ýkt og gert kálegra á ýmsan hátt (I 1–11 er sjálfssagt frumort af höf; eins er t. d. upptalning jötna og tröllkvenna í III 6–7 hans eigin viðbót), og má segja, að höf. hafi ekki farið ósmekklega með efnid.

Griplur eru ortar útaf sögu *Hrómundar Gripssonar*, en sú saga er nú löngu týnd¹⁾. *Hrómundarsaga*, sem nú er til, er síðari manna tilbún-íngur. Þessar rímur hefur professor E. Kölbing rannsakad í hinu fróðlega riti sínu: *Beiträge zur vergleichenden geschichte der romantischen poesie und prosa des mittelalters*, Breslau 1876; hefur hann og þar prentað kafla og kafla úr þeim og borði þær saman við söguna. — Á eftir *Völsungakviðu* enni fornu (i *Eddu*) stendur meðal annars svo: »Helgi ok Sigrún er kallat at væri endrborin. Hét hann þá Helgi Haddingjaskati, en hon Kára Hálfdanardóttir, svá sem kveðit er í Káruljóðum, ok var hon valkyrja«. Það er vafalaust, að efnid í þessum Káruljóðum, sem eru týnd, hefur verið það sama sem í síðasta kaflanum í *Hrómundarsögu* eða rimunum útaf henni, og er það mjög merkilegt og mikils vert.

Völsungsrimur sýnast ekki beinlinis kveðnar útaf neinni skrifadri sögu, en efnid í þeim svarar til efnisins í I. kafla *Völsunga sögu* (kap. 1–8); höf. sýnist að hafa þekt söguna eftir munilegri frásögn og sett allt svo saman. Að minnsta kosti er það bert, að I 1–50 er frá hans eigin brjósti og efnid tekid nokkuð úr hinum svonefnda formála firir Snorra Eddu og fyrstu kapítulum *Gylfaginningar*. Þó er ekki vist, nema hann hafi haft einhvern skráðan samsetning firir sjer, að því er aðalsöguna snertir. Að efni og framsetningu eru þessar rímur allmerkar.

Lokrur, *Prymlur* og *Völsungsrimur* eru allar til á skinni, en adeins í einni bók, 604 g í 4° í Árnasafni, og vantar þó upphafid á *Prymum*. *Griplur* eru til í heilu líki adeins í einu handriti, 610 4° í Árnasafni; það handrit er með hendi Jóns Gissurssonar og er ritad eftir týndri skinnbók; uppskrift Jóns er góð og að öllu samtöldu nákvæm nema að rjettritun. Þar næst eru rímurnar í rimnabókinni í *Wolfenbüttel* (W); er til afskrift af henni í 3 bindum í Árnasafni 387, 2°; *Völs.r.* eru í 2. bindinu, ritadar af Gísla Brynjólfssyni, og er það mein við þá uppskrift, að slafsetningu skinnbókarinnar er ekki fylgt. Í þessari bók vantar alla fyrstu rímu og 53 fyrstu erindin í annari. Þar að auk er tekstinn þar mjög slæmur; erindunum er oft rótad afleillega um, einkum í 3. rímu, og

¹⁾ Sögunnar um *Hrómund*, haugbrot *Práins* og *Hróngvið* viking er þegar getið á öndverðri 12. öld (Sturl. I 19).

er það af því vist, að rímurnar eru ritáðar eftir miði, eins og Kölbing hefur aðhugað; svo er og viða mjög afbakað, orð og setningar. Loks er upphafid og endirinn (I 1-36 og VI 37-58) til i 146a, 8° i Árnasafni; það er rímnabók Jóns Finnssonar í Flatey; og hefur þetta handrit eftaust verið allgott¹. Tekstinn er längbestur i 610, en þó má leiðrjettu hann viða eftir hinum, einkum W, og það hef jeg gert, þar sem níjar þótti þurfa, en oft er vafasamt, hvað upphaflegra er, þegar um orðamun er ræða, ef hvort-tveggja er að öllu samtöldu jafngott.

Nöfnin á rímunum eru tekin eftir þeim sjálfum; »Lokrur« stendur í síðasta erindinu (bls. 10), sömuleiðis »Prymlur« (bls. 16), eunfremur »Griplur« í næst síðasta erindinu í þeim rínum. Þetta eru lagleg nöfn, er stafa frá höfundunum sjálfum, og er auðvítad sjálfssagt að halda heim. Í hdr. er titillinn stundum eins: »lokjur eru þetta«, smbr. »íj ló«, »hier er íj lokra rima«, »íjj. ló ri (?)«; í i »Prymlum eru eingir titlar, annað en »íj. ri (?)« »íj. . . n (ð: m?)s(?) rima.«; í W eru eingir titlar í Griplum; í 146 er titillinn: »Hier byriar Hromundar ríjmur«, í 610 »Hromundar ríjmur« (svo er framvegis »Aunnur Hr. ríma, þridia osfrv., nema adeins »fjorda ríma«); en þetta nafn er til búið af riturum. — Hvað nú Völsungsrímur snortir, er titillinn bls. 43 orðrjettur eftir hdr.; titlar yfir einstöku rímunum eru svo: »onnr ríma«, »íj. ríma«, »íjj. wols ríma«, »v. ríma volsung(?)«, »v. ríma vols«; eftir þessum titlum mælti styst og lagbest nefna rímurnar: Völsungsrímur, eins og líka gert hefur verið.

Um höfundana veit maður ekkert, nema hvað höf. Völs. rímina kallar sig í IV 49 »Vitulus vates²; þetta hafa menn skilið svo, sem það væri sama sem »Kálfr skáld« á íslensku, og væri það þá sami maðurinn sem Kálfr bróðir Hallsson (um 1400; sjá J. Pork. Digtningen osfrv. bls. 235-7).

Allar eru þessar rímur sjálfssagt ortar um 1400. Að svo stöddu verður ekki sagt nánara um tímann.

Um aðferð mína við útgáfu þessa er það i stystu máli að segja, að jeg hef prentað rímurnar nákvæmlega eftir handritunum með heim afbrigðum, að jeg hef leiðrjett alt það sem níjer fanst rángt vera og auðsjáanlega afbakað af riturum, en jeg hef œvinlega getið þess neðan máls, hvað í hdr. stendur. Med »...« eru auðkendar afbakanir, sem jeg hef ekki getað leiðrjett. Bragarhátturinn hjálpar oft ágætlega til að leiðrjettu tekstann, eink-

1) Þar sem Jón Porkelsson í „Digtningen på Island osfrv.“ segir, að brot af rímunum sje til i 603, 4°, er það ekki rjett. Þar er ekki einn stafur til nú af þeim. — Í aths. er með „J. Pork.“ visað til nefndrar bókar. 2) Vitulus f. vituli hef jeg af ásettu ráði ekki viljð breyta eba leiðrjettu.

um t. d. annar eins og sá, sem *G. II* er ort undir; ef þær tvær hendingar í hverju visuordi öndverðu hefðu ekki verið, hefði eingum dottið í hug, að t. d. Einninn (19. er.) er afbakað úr Errinn, eða margar (ssl.) úr miklar eða Hardliga (22. er.) úr Höldum eða gylltr (25. er.) úr geitri osfru. (*Smbr.* og *G. V*). Það má telja vist, að það er marti í hér., sem er rángt, þ. e. öðrunis en skáldin sjálf kváðu, en þó málrjett, og dettur eingum í hug að leiðrjetta það. Hvort jeg hafi hitt alstaðar á kið rjetta, læt jeg lesendur dæma um.

Í annan stað hef jeg ekki farið eftir rjett- (eða ráng-)ritun handritanna¹⁾ (nema nedan máls, og þó ekki alveg í afskrift *Gisla af W*), heldur hef jeg reynt að semja ritháttinn þ. e. orðmyndirnar sem næst eftir því, sem ætla má, að skáldin og samtíðarmenn þeirra hafi talað almennt. Í þessu efni er mest farandi eftir bragreglum og hendingum, enda hef jeg þá og tekið nákvæmlega eftir orðmyndunum í öllum öðrum forurínum, sem prentaðar hafa verið. Jeg hygg, að það sjeu adeins smámunir, sem vafi geti leikið á, en í öllu verulegu er það vist, hvernig rita skal, og skal jeg nú skýra frá því helsta, því að jeg get ekki farið hjer svo nákvæmlega út í það mál, sem æskilegt væri, og liggja þar til ýmsar orsakir.

Raddstafaleingd: jeg hef alstaðar ritad é (ekki je); það er audsjeð, að raddstafurinn hesur verið lágur, á því, að einmitt þær samstífur (t. d. þér, mér) yrðu (styttrar þ. e.) rángar og eingar aðrar, eða með öðrum orðum: þar sem skáldin gæta þess vandlega, að hafa samstöfum lánga (t. d. systi liður - x), þar yrði hún stutt (1. liður - x) adeins þar sem orð með é (je) með einföldum samhljóð á eftir standa. Á einstöku stað sýnist é vera sett móti e, og er það þá annaðhvort ónákvæmar hendingar, sem stundum hillað, eða — ef til vill — vottur þess, að hinn ýngri framburður var farinn að brydda á sjær, og skáldin svo einstöku sinnum leyft sjær að nota hann, en þó forðast það sem mest. Í þessu sambandi skal þess getið, að samstafan verður oft (stutt þ. e.) röng, þar sem hef stendur í 1. persónu (hef eg); jeg hygg að þar eigi ekki að rita hefi (uppleysing), heldur hefr (eg), eins og t. d. í *V. V* 27; r hesur snemma komist inn í 1. pers. frá 2. og 3.; eins á vist eflaust að rita fær eg *G. II* 14 (*smbr.* gjörir *P. II* 4). — Lángan raddstaf hef jeg og ritad firir framan ng og nk (-áng, -íng, -úng, eing) nema öng (ekki aung); leingdin hesur hjer hafist nokkru síðar en í hinum, enda er oftast ritad o í hér. Svo hef jeg og ritad í í tiginn, sjá *V. II* 24. — Hljóðvarp af a rita jeg alstaðar ö (ekki q) og táknað þar með hinn ýngri framburður þess hljóðs á Íslandi.

¹⁾ Ritháttur rímnaskrifaranna gefur rammeskakka hugmynd um mál höf- undanna, og er því til lítils að prenta þrælrjett eftir hér.

Aðeins i stöku orðum og þó stöku sinnum — og var það leyfi — sögðu skáldin a: hand L. I 4, hafn G. VI 5, hall V. III 32, rand V. III 19, VI 25, skamm G. IV 40. Hild yngra hljóðvarp af á á eftir v hef jeg alstaðar ritað (ó), nema á stöku stað þar sem hendingar heimtuðu á (Váli G. II 53, en Vóla — i hend. — V 14, kván V. I 53, tvá L. I 10 — i hdr. tuo —, svá Þ. III 9, V. I 37, en svó G. V 47, vár Þ. III 18, — en t. d. vóðir G. II 10, vórit V. I 11 osfrv.). Í þöldingr hef jeg ætlið ritað au, enda er og oflast ritað svo i hdr., og þar að auk er það allsorn framburður við hljóðina á ó. Mismunandi hljóð eru — eins og enn þann dag i dag — höfð i orðinu nött (nött: þrótt L. II 22, nátt: brátt L. II 7); hef jeg þar halldið rithætti hdr. Sama er að segja um tvímyndir sem vær: vær, þar hef jeg fylgt hdr. Þar sem hending heimtar óvanalega raddstafi á einstöku stað hef jeg ritað svo, t. d. otta á móti hrotta G. II 58 (en átta V. I 14), vén á móti knén V. II 35 (en vænt IV 12), kung- á móti úng. G. II 27; oft slikt er »skáldaleyfi«, er þó styðst við framburð einstakra manna eða sveita. Þar til heyrir og orðmyndin sun G. V 38, en ekki hun (sst.); það var almennur framburður, þó hefði átt að rita hún Þ. III 19 (prentvilla er hún G. IV 28). Tvau — en ekki tvö, þótt svo sje ritað i hdr. — er hild eina rjetta, smbr. L. I 13. Í endinguunni -ligr hef jeg ætlið ritað i (smbr. G. VI 12, V. I 52), nema á stöku stað, þar sem hending heimtar e (L. II 18, smbr. II 13); ef annars kemur firir e, er það prentvilla. Í fornafninu hvern (stofnunum hver-) er eflaust eitt rjett að rita e (ekki ó), smbr. Þ. III 11, G. II 43, III 6 osfrv.

Að því er samhljóða snertir, skal fyst um tillikingar talað. Í rínum þessum er r orðið að l og s á undan l og s; á því að rita kall, jall, valla, gjölla (smbr. L. I 26, G. II 45, V. I 50, III 29, IV 44, VI 1), þuss, foss, besserkr (G. II 49), enda þótt hinar eldri myndir komi — ör-sjaldan — firir (fors V. I 2, ef hjer á ekki að lesa Boss: foss, og ef fors er ekki hvorugkenda orðið, sem valla mun þó vera). — Þar næst eru úrfelliingar stafa, og þá þridja stafs einkum á undan tweimur samhljóðum (fyst — ekki fyrt — G. I 67; syskin osfrv.) og þá líka t (í z = ts): veisla, list (: vist L. II 27; meiðslin L. I 20 ætti því að vera meiðlin og byggða L. I 5 bygða) osfrv.¹⁾ — Styttling eða úrfelling samhljóðs á sjer stað í enda orðs (rr gert að r, ss að s) á eftir löngum samhljóð (Týr: snýr L. I 12, smbr. snýr: dýr L. I 29, Týr: dýr L. III 30, þór: stór L. IV 9, stór: fór Þ. I 11 osfrv.); undantekning er fúss: húss G. III 10, ef hjer á

¹⁾ h er slept á undan r (Rómund G. II 56) og l (lær G. V 13), en slikt er leyfi.

ekki að lesa sús: hús (*eignarfall*); í líkum tilfellum (t. d. nn: n) er hðr. fylgt (þjón *L. I* 7, svein *L. III* 19; dæl þ. *I* 20 *heimtar hending*). Eins er ritad eitt r í orðum sem næri (*G. III* 31, *VI* 51). — Á eftir stuttum raddstaf er þar á móti rjett að rita tvöfaldan samhljóð (burr: kurr þ. *III* 12, styr: kyrr *G. IV* 49, örr: knörr *V. IV* 49, enda benda bragreglur viða á það, svo að ótvírett er); undantekning er þó snar *L. I* 9, ef hjer er ekki ónákvæm hending. — r er í hðr. oft fellt úr í orðum, sem enda á -ingr, -úngr, -mundr, og hef jeg halldið rithætti hðr. á hverjum stað í þessum orðum. — Tvöfalt m hef jeg ritad í framm (smbr. þ. *I* 20); undantekn. er fram *G. I* 9; sama ætti líklega að gera við um; þó hef eg að eins einu sinni ritad umm, þar sem bragur heimtar (*G. I* 40); þó er umm hjer atríksord með áherslu (en ekki forsetning). — Innskots-r í beygíngum (fylkir — polfall, págfuf. —, fylkirs osfrv.) hef jeg halldið, þar sem svo er í hðr.; annars standa venjulegar myndir. — Í hðr. er að ritad Rerr- í Völs., en það er rángt. — Linun samhljóða: k, t er alstaðar höfð, þótt óðruvis sje ritad í hðr., nema þar sem hending heimtar (ad, það — *L. I* 17, *II* 38, *G. III* 51, *IV* 42, *V* 12, náð *G. II* 28, *V. II* 10, mjög *V. I* 16, — -id greinirinn —; undantekning — fornmyndin höfð á stöku stað: þat *G. IV* 19).

Að lyktum skal stuttelega talað um meðferð einstöku orðmynda og um stöku orð. Í hðr. er ritad Tyrkvir *V. I* 11, þar til svarar Tyrkum *V. I* 41 (aftur á móti stendur Tyrkja *V. I* 19), smbr. líkum *V. I* 32; snildi (ef mildi er ekki hið rjetta *V. II* 14) álit jeg koma af snild (smbr. niptif. nipt osfrv.); vintur (= vetr) hef jeg halldið, þar sem það er í hðr.; bróður nefnis. *V. V* 19 tel jeg eigi villu, smbr. móður *L. III* 38; fleygir *G. II* 25 og mær *G. V* 25 á eflaust að vera fleirtala og er vist heldur ekki villa; léir (f. lé, ná ljár) er nýmyndun (*G. V* 18). Greinirinn er í hðr. ýmist ritad en eda hinn; jeg hef alstaðar halldið þessum myndum óbreyttum. en þar sem greininum er skeytt aftan við, er að ritad -in-, þótt i hðr. sje stundum -en-. óra = vora *V. IV* 8 er sjaldsjen mynd í þessum rínum, enda er orðið tilgáta míð, sem stýðst við, að örva fundir er ljeleg kenning og á ralla við. Í hðr. stendur jöfnum höndum eingi og einginn; þessum tvímyndum hef jeg halldið, þótt næst sje að halda, að skáldin hafi aðeins haft eingi, þvíæd sú mynd kemur ein firir í hendingum; báði *L. IV* 11 er svo í hðr. — Jeg hef alstaðar ritad þótt-, þætt-, sótt- sætt- (af þíkkja — aldrei þíkja — og sækja), þótt þókt- og sókt- sýnist hafa verið haft, sjá *G. II* 60, enda er og svo stundum ritad, t. d. soktu *L. I* 3, og væri vel athuganda, hvort svo ætti ekki yfir höfuð að rita; þurt (f. þurft) stendur í hendingum *G. III* 19. — Forsetn. »sýrir« er oftast skammstafud í hðr. og því erfill

ad sjá, hvernig skáldin hafa haft það ord; þó sýnist svo, sem stysta myndin fyr sje höfð sem í fornu máli sem adalleg forsetning, en fyri (sem hjer er ritad, eða fyrir) sem atviksord, — og hefur þeirri reglu verið fylgt hjer. (Þ. II 58 á líklega að lesa: stendur honum fyr). Líkt er með und og undir, nema hvað rethátturinn er skýrari í hér.; hjer er gerður sami munur og ritad und, þótt undir standi í hér., þar sem orðið er forsetning. — Þess skal að síðustu getið, að ritad er í hendingum t. d. lans, þótt ella sje ritad lands og þvíumlikt, sömuleiðis -ur f. -r, þar sem bragarháttur krefur þess. — »Hröngviðs« nafnið er ritad margvislega: hronguidr (hrau-) G. I 31, 58, hranguidr G. I 32 (hrau- i 156), 34 (sömuleiðis), 43, 46, 55, hrungadz G. I 54, II 12, hrangid G. IV 50, 54, en hrangad- i G. I 41, 49, 60, 62, II 8, 10, 17, og það er eflaust þessi mynd, sem skáldið hefur þeit og notað (sjá einkum G. II 8).

Einstöku ord, sem annars koma ekki firir í isl., eru: gessinn (af gassi) L. II 34, fleyðrar (af fleyðr, kvennkyns io-stofn; bjálki í húsi) L. II 23; kexar G. I 23 (óvirkulegt ord) af kexi, eflaust sama sem kakse á norsku (stórbóndi, en haft stundum í skopi). sexti G. IV 43 þekki jeg ekki, ef festi er ekki hjer upphaflegt og hendingar ónákvæmar. Loks má telja ljóna (— leyna) V. V 22, L. IV 11.

Á stöku stöðum eru hendingar ónákvæmar (L. II 17, 27, 28, G. I 45, III 39, VI 48 — herr: hér, smbr. ad framan), og á örfaum stöðum sama ord haft í 2 hendingum (L. IV 15, V. III 25), og kann vera, að slikt stafi ekki frá skáldunum sjálfum. — sm og sp, st og sl er rímað hvað við annað L. III 7, V. I 4. — Niu og búinn er - - en ekki - - Þ. I 25, L. III 3. Annars er lítið við bragarhátt að athuga auk þess sem ádur var sagt. Stuðt samstafa f. lánga (- x f. - x) finnst örsjaldan, t. d. L. II 7, 18 (les: yðvar), 20 (les: hvað er eg?), III 5, smbr. Þ. I 25; III 22; G. I 34, IV 6, V 22, 41 (les: fal hun?).

Að svo mæltu bið jeg afsökunar á því, að jeg hef ekki getað haft þenna formála ríkulegar úti látinu, um leid og jeg þakka deild hins íslenska Bókmentafjelags í Höfn firir að hafa keypt kver þetta, eins og það nið prentað.

Höfn, í tvímánuði 1896.

Finnur Jónsson.

LOKRUR.

AM 604 g, 4°.

I.

1. *Mér hefr vænust lauka lind
lukta sorg i Huldar¹ vind;
á meðan eg "uakta"² heitin forn,
heyri³ en næsta menja Norn.*
2. *Óðinn réð fyr Ása þjóð,
öllum veitti Stúma hljóð,
þeingill gaf sá þegnum sigr,
þeim er báru að hildi vigr.*
3. *Fjölnis þótti ferðin sterk,
furðu-gjörn við hreystiverk,
alla list bar þór af þeim,
þeingil hvern er sóttu heim.*
4. *Allir hræddust Yggjar nið,
orku neytti hann jafnan við,
þöglir⁴ flýðu þussar land,
þegar hann tók sér Mjöllni í hand.*
5. *Loki var nefndur þundar þræll,
þróttarlaus en ekki daell;
hvar sem Björn⁵ til byggða fór,
brá hann sér æ við brögðin stór.*
6. *Þór nam fréttu Nálar nið:
»nú mun þurfa bragða við;
níðskan vilda eg nafna þinn
næsta hitta, kompán minn!«*

7. *Útgörðum frá eg að audlífng ræðr
— eingi vissi hans föðr né mædr —,
Fjölnis þjón skal fara með mér,
flesta kantu leika þér.«*
8. *Loka var ekki létt um svör:
»litt hentar mér þessi fór;
hefr þú frétt, að hann er tröll,
hræðast næri flögðin öll.«*
9. *Yggjar svaraði arfi snar:
»ef þú kemr í nokkurt skar,
þá skal eg, bikkjan⁶, bjarga þér —
bú þig skjótt og far með mér.«*
10. *Þór bjó heiman þeira ferð,
þurfti hvórki skjöld né sverð,
hamarinn tók og hafra tvá,
hvergi mátti skikan fá.*
11. *Fyrðar sóttu lánga leið,
Loki á göngu, en þórir reið;
Lóður kveðst að lyktum sjá
lítihús og garða smá.*
12. *Þór að garði þessum snýr,
þar stóð úti fleina Týr,
kall er bliðr, en kelling glöð —
»kostr er yðr að þiggja löð.«*

¹) havldar *hdr.* ²) svo *hdr.*; rángt fyrir hermi? *Ifir t eru 3 smástrík og benda til þess, að skrifarinn hefur viljat leibrjettu sig.* ³) heyr¹ *hdr.* ⁴) þauglar *hdr.* ⁵) bior *hdr.* ⁶) byckian *hdr.*

13. Börn hefr átt sér bónindinn tvau,
þrigða¹ væn eru syskin þau,
þjálfa² nefni eg þrætu³ bjóð,
þussa kyns er Röskva fljóð.
14. Þjálfi gekk og þór í sal,
þrifligt tóku rekkar tal,
heiðarlaus drap höðnu bræðr
Hænis vinr⁴, og kyndu glæðr.
15. Þegar að framm bar fæðslu skaðu,
fólkí þór til veislu bauð;
öflgum var þá eigi leitt
Ullar mág⁵ að snæða feitt.
16. Gestir átu geitar jóð,
gleyptu bæði hold og blóð.
þjálfi gjörði að ljósta legg,
lysta gjörir til mergjar segg.
17. Geymir ekki þór um það,
þakti⁶ bein⁷ í öðrum stað,
— Baldurs frændi breytti svá —,
breiddi síðan⁸ stökurnar á.
18. Þegar hið dýra Döllings⁹ sprund
dróst í burtu af¹⁰ stjörnu grund,
kappar stóðu í klæði¹¹ sín,
— komin er þessi fregn til míni.
19. Menju¹² dólgr enn mátki¹³ preif
Mjöllnir sér í öglis kleif,
vígir beinin barma kiðs;
brá því harri opt til liðs.
20. Bukkar gjörðu að bænum þeim,
báðir lifa þeir¹⁴ aprí í heim;
illa bar sinn eptra fót
annar hafr við meiðslin ljót.
21. Þór varð ei við þetta frýnn,
þúngar lét hann síga brýnn;
garprinn réð med gildan krapt
greipum¹⁵ þrífa Mjöllnirs skapt.
22. Sjónir hvesti Sifjar verr
— svó geingr opt ef illa ferr —,
herðir gekk úr hverjum lið,
hvítna tóku hnúarnir við.
23. Klókur talaði kall við þór
— kneyfiliga¹⁶ með orðum fór —:
»þjálfi vil eg heill að eg sættir býð
sjálfum þér fyr heimalyð.«
24. Sauðúngs ansar sifjar-blóð,
— síðan týndi öllum móð —
»þjálfi vil eg að þjóni oss
þrystiligr og seima Hnoss.«
25. Kall var eigi í svörunum seinn,
segir að þór skuli ráða einn;
röskur fylgdi bauga Baldr
Bölverks syni¹⁷ um allan aldr.
26. Eyddist þann veg yta spjall,
Ása vörðr er sáatr og kall.
þjálfi bjóst og þrifligt sprund
þessu næst með Yggjar kund.
27. Rymr fór burt¹⁸ með rekka sín
— rausa eg þann veg Yggjar vín —
eptir lagði kjappa¹⁹ kyn
Kjalars niðr hjá brodda hlyn.
28. Ýtar geingu alt til nætr,
ekki feingu höldar sætr;
dagrinn leið en Döllings²⁰ mær
dótur²¹ Ónars²² myrkrið fær.

¹) brígu *hdr.* ²) þialfe *hdr.* ³) þærtu *hdr.* með leibrjettingarmerkjum ifir ær.
⁴) uin *hdr.* ⁵) maug *hdr.* ⁶) pagt i beine *hdr.* ⁷) síð *hdr.* ⁸) doglungs *hdr.* ⁹) að *hdr.*
¹⁰) karde *hdr.* ¹¹) Menja *hdr.* ¹²) makte *hdr.* ¹³) þeir v. *hdr.* ¹⁴) i greipum
hdr. ¹⁵) kneypi- *hdr.* ¹⁶) sonr *hdr.* ¹⁷) burt v. *hdr.* ¹⁸) kiappta *hdr.* ¹⁹) dörlings
hdr. ²⁰) dotter Ottars (*iðrit*) *hdr.*

29 Skatnar fundu í skógi sal,
skreyttur víða nöðru dal;
hagligt líst þeim hurða dýr;
Hlóru¹ fóstri í skálann snýr.
30 Ræfr er sterkt á ranni því,
rekkar geingu skálann í,

býsna-hár og breiðar dyrr —
bragnar litu ei slikan fyr.
31 Nýtar tóku þar náð og svefn
nöðru lands og hrínga Gefn.
Hér skal dverga dauða-laun
detta niðr og orða þaun.

II.

1 *ENN SKAL LEYSA LÆGIS HÚN²*
LÍLAR Í ÖÐRU SINNI;
MÉR ER EIT³ HÆGT UM TRYGDAR TÚN
AD TELJA ÁSA MINNI.
2 Þar vil eg reisa Fundings far,
fleygir Draupnis sveita
Skeljúngs þeim⁴ í skála var
með skatna sína teita.
3 Þegar að fyrðar festa blund,
framir í visku höllu,⁵
sá kom vindr á víða grund
að⁶ veifði í⁷ ranni öllu⁸.
4 Meiðar⁹ vakna á miðri nátt¹⁰
mens og stóðu í klæði,
skálinn allr og skógrinn þrátt¹¹
skalf sem léki¹² á þraði.
5 Fyrða lið var fári meitt,
fyllt af sútar iðju,
höldar¹³ borgar¹⁴-hreysi eitt
hitta í ranni miðju.
6 Loki var hvergi af hræðslu kyrr,
hann hljóp þar inn með þjálfu;
Eindriði settist sjálfur í dyrr,
sveit tók öll að skjálfa.

7 Dreingir svófu um dökkva nátt,
dagr tók mjög að sigra;
fólkid¹⁴ bjóst til ferðar brátt¹⁵
og fýsir¹⁶ harðra vigra.
8 Skessu dólgr¹⁷ frá skála veik
skamt með sína granna,
leit hann pá hvar að lá við eik
lofðúngr¹⁸ hamra ranna.
9 Firna-ljótr og að fæstu vel
er flassi þessi skaptur,
býsna-digr og blár sem hel,
berr það einginn aptur.
10 Bjargi líkt var Bauga nef
bjúgt sem hornið hrúta,
furðu-lángt¹⁹ bar fúlan þef
úr²⁰ fylki²⁰ hellis-skúta.
11 Augu hans²¹ sem hallar tveir,
höku bar mjóva og lánga,
munninn sögðu mestan þeir,
mjög tók út á vánga.
12 Allir negl sem arnar klær
á Irpu fáka svelti,
sköguðu úr höfði tennur tvær
trölls sem í villigelti.

¹⁾ hlodu *hdr.* ²⁾ hlun *hdr.* ³⁾ eigi *hdr.* ⁴⁾ seim *hdr.* ⁵⁾ hollum *hdr.* ⁶⁾ og *hdr.* ⁷⁾ i falli *burt?* ⁸⁾ ollum *hdr.* ⁹⁾ Meider *hdr.* ¹⁰⁾ nott *hdr.* ¹¹⁾ þaut *hdr.* ¹²⁾ leike *hdr.* ¹³⁾ hierser burgar *hdr.* ¹⁴⁾ fokit *hdr.* ¹⁵⁾ huatt *hdr.* ¹⁶⁾ les fleygir? ¹⁷⁾ unir *hdr.* ¹⁸⁾ lofungs *hdr.* ¹⁹⁾ langann *hdr.* ²⁰⁾ er fyke i *hdr.* ²¹⁾ hans eru *hdr.*

- 13 Allr var hann um beinin berr
og blár sem hrauns-á renni,
höldum leist hann bræðilegr¹
heldr en segja nenni.
- 14 Digran hafði Stúmir staf,
stöng fekk valla hæri,
Hveðrúngs arfinn hraut og svaf,
hristist jörðin næri.
- 15 Veðrið² stóð svó eikum í
Áms af góma-ranni,
skynjar þór að skáli af því
skalf og Yggjar svanni.
- 16 Tír bar þór af tröllum opt,
tók hann Mjöllnir höndu³,
hann greipsinn hamar með grimðálopt,
Glám⁴ vill svipta öndu.
- 17 Flagðið á við flærðir skylt,
Flekkur⁵ tapaði blundi,
Vígnis fóstra⁶ verður bilt
að vega að bjarga lundi.
- 18 Upp réð setjast leiðilegr,
lagliga kvaddi hann dreingi:
»eflist heiðr og yðar vegr⁷
Ásgard's manna leingi.«
- 19 Þundar arfi þagði ei⁸ viðr,
þór nam sliks að fréttu:
»höldum skýr þú, Hafla niðr!
heiti þitt af léttu.«
- 20 »Skrímnir kalla skatnar mig,
skildu hvað eg inni;
hvert til landa lystir þig
að leita, Ása sinni⁹!«.
- 21 »Þess skal eg sækja fylkirs fund,
er fyrr vann sigr til dáða,
- fyr Útgörðum með ítra lund
auðlíf átti¹⁰ að ráða.«.
- 22 »Hölda get eg að hindri þrótt
að heyja leik við tiggja —
meiðar gjörðu málms¹¹ í nótt
í mínum hanska að liggja.
- 23 Þar sem fyrðar fundu í njól
fleyðrar hjört af skála,
þar hefr gjört með greiparskjól
gildan þumlung Hála.
- 24 Skortir eigi að skjöldung prís,
skýrum¹² fæði varga,
grettis ból og greipar is,
gumna stóra og marga.
- 25 Ekki berr þú aſl við þeim,
eyðir dýnu linna,
betra er þér að halda heim
heldr en kóng að finna.
- 26 Boga mun verða skelfi¹³ skamt
skötnum þeim til klækja;
þó skulum "beigla" báðir samt
buðlung heim að sækja.«.
- 27 Þessu játa¹⁴ þór nú líst,
það er í Göndlar¹⁵ minni,
alla bindur ýta vist
Aurnir slétt að sinni.
- 28 Skrímnir sagði skötnum leið,
skóg var mest að gánga;
flestir hræddust hamra meið
hreytendr¹⁶ öglings landa.
- 29 Íði gekk svó aldri seint
örva þíngs fyr reiði,
— eigi horfði Aurnir beint —
undan bar hann á skeiði.

¹⁾ Rángt? ²⁾ Wedur *hdr.* ³⁾ hondum *hdr.* ⁴⁾ glom *hdr.* ⁵⁾ les Fleggur?
⁶⁾ fostri *hdr.* ⁷⁾ uegr ok yðar heiðr *hdr.* ⁸⁾ r. *hdr.* ⁹⁾ míne *hdr.* ¹⁰⁾ ætte *hdr.*
¹¹⁾ mals *hdr.* (*J. Pork.*) ¹²⁾ skyra *hdr.* ¹³⁾ les skelfir? ¹⁴⁾ iatte *hdr.* ¹⁵⁾ gonlar
hdr. ¹⁶⁾ heitande *hdr.*

- 30 þegar að hvarf af hjálmi¹ dvergs
hlýrnis² glóð af fjöllum,
þá tók ræsir ranna bergs
rekkum nátstað öllum.
- 31 Skrimnir³ tekra⁴ svó skjótt til orðs,
— skauð vill náðir þiggja —
»nú mega gumnar gá til⁵ borðs,
geing eg meðan að liggja«.
- 32 þeira vist nam þrífa geyst
þundar arfi enn sterki,
öngvan hnút gat Atli leyst,
Ás var linr í verki.
- 33 Ekki fekk um aptan mál
Ása vörðr að snæða.
Skrímnis bönd eru skörp sem stál,
skauð honum af því fæða.
- 34 þá varð Eindriði ógnar-styggr,
öldin misti kæti,
gessinn braut svó gljúfra Yggr,
að gall í hverju stræti.
- 35 Mjöllnir setti þór í því
þúngan ljótum Bauga,
höggjóð kom það hausinn í,
hamarinn sökk að auga.
- 36 Vaknar þrymr við þenna leik,
þjóðar spurði hann stefni:
»hvort mun brum eða barið af eik
bregða vórum svefni?«
- 37 Lauf það gjörði lítið dett
létt⁶ á heila þyfi.
Hvórt er Fjölnis fólkid mett?⁷
flagða spurði hann skyfi.
- 38 Sauðungs arfinn sannar það:
»sveit hefr snætt með prýði —
- 39 Aurnir, sofðu í annan⁸ stað
en eg með mina lýði«.
- 40 Fljótt rann svefn á Syrupu ver,
sveit tók öll að skjálfa,
hamri laust á heila ker
hraun⁹-þveings eisu Bjálfa.
- 41 Herða nam þá höggjóð sitt
Herjans burr við vánga,
hamarinn sökk á hlýrað mitt,
haus varð sundr að gánga.
- 42 Vaknar Ámr í annað sinn,
ygldr og strauk um skalla —
»mundi af eikum mér á kinn
mylsnan nokkur falla?«
- 43 þá var komið að dýrum dag,
dökk hvarf nótt af fjöllum;
þjassa gefr hann þriðja slag,
það var mest af öllum.
- 44 Hlóríði sparði ekki af
Iðja geigr að vinna,
hamarinn sökk og hendr á kaf
og huldi skaptið stinna.
- 45 Hrauðnir spurði og hreyfði sig,
hvað þá væri í leikum —
»hvort munu fuglar fella á mig
fagra laufið af eikum?«.
- 46 Skýran⁹ sér⁹ hann skyja eld
skína fljótt á gerðar —
»pér munuð gista að grams í kveld,
gjörrist¹⁰ oss mál til ferðar.
- 47 pér skulud láta lágt um yðr
Loka¹¹ í vænni höllu,
ella fá pér sneypu og snyðr,
snyrtimenn, með öllu.

¹⁾ hielan (fo?) *hdr.* ²⁾ hyrnis *hdr.* (J. Pork.) ³⁾ Skrymner *hdr.* ⁴⁾ talar *hdr.*
⁵⁾ v. i *hdr.* ⁶⁾ líezt *hdr.* ⁷⁾ annat *hdr.* ⁸⁾ hrvm *hdr.* ⁹⁾ skyrum segir *hdr.*
¹⁰⁾ gerizt *hdr.* ¹¹⁾ ok loka *hdr.*

- 47 Nú mun eg hverfa norðr¹ á leið,
nóg berr yðr til sorgar;
skilst eg hér við skjalfa meið,
skamt er nú til borgar.«
- 48 Skrimnir hvarf á skóg í braut;
skamt var þess að biða,
- 49 mætir² sáu, er mörkina þraut,
mikla borg og fríða.
- 50 Glósað var fyr gullaðs³ Hlin
Gauts hið priðja⁴ minni;
hér mun falla Fjölnis vín,
það fæst eigi leingr að sinni.

III.⁵

- 1 Semja mun eg nú sverði⁶ mál⁶
Suðra⁷ knörr⁷ enn priðja;
mig réð garða grundar áls
Gerður⁸ slíks að biðja.
- 2 Nú hef eg gjörva Grímnis skeið
góms í lágu nausti.
Fyrrum sótti fast á leið
fylkis sonrinn hrausti.
- 3 Bölvverks arfinn búinn slægð
borg fann halla dýra,
þar mun Loki með list og frægð
löndum eiga að stýra.
- 4 Sáu þeir garða og grindhlið stór
greyppt með lásum sterkum;
þá var leiðin lukt fyr þór,
lokið er snildar-verkum.
- 5 Svó var búið um borgar-hlið,
bilt varð at að gánga;
úti hneptist Atla lið,
ekki bar til fánga.
- 6 Grindin hver var greyppt við stál,
gefast mun þeim til klækja;
Birni þótti meir en mál
milding heim að sækja.
- 7 Svó var grindin geysistinn,
gjörir þeim ekki að knyja,
- smugu þeir milli spalanna inn,
spekt tók þeira að flyja.
- 8 Þeir sá standa stóra⁹ höll
styrkta grundar beinum,
sú var skipuð af skötnum öll
og skreytt með dýrum steinum.
- 9 Þegnar stigu í þenna sal,
þór gekk fyrstr af öllum;
fylkis sá hann þar fyrða val,
fólk var mart á pöllum.
- 10 Budlúng¹⁰ sá hann í bríma þeim
bustar sitja ríkan;
þess fór Atli hvergi um heim,
að hilmi fyndi¹¹ slíkan.
- 11 Kappinn gekk fyr kónginn hvatt
og kvaddi síðan tiggja;
buðlúng tók þá brögnum glatt
og byðr þeim sæti að piggja.
- 12 »Hvaðan kom lýðr um land til míni?«
Loki nam slíks að fréttu.
Ásar skýrðu óðul sín
örva þund af léttu.
- 13 Kóngur spurði kempur enn,
kænn við geirinn snarpa,
hvort þeir væri menta-menn
mestir allra garpa.

¹⁾ ñur *hdr.* ²⁾ þar næst *hdr.* ³⁾ geira *hdr.* ⁴⁾ þessi villa sýnist stafa frá skáldinu sjálfu. ⁵⁾ hier er ijj lokra ríma *hdr.* ⁶⁾ suerða bals *hdr.* ⁷⁾ sudit hnaur *hdr.* ⁸⁾ gjora nu *hdr.* ⁹⁾ storra *hdr.* ¹⁰⁾ Budlund *hdr.* ¹¹⁾ prydi *hdr.*

- 14 Auðlíf¹ frá eg svó orðum veik,
Ásar urðu hljóðir,
>hafi þér nokkurn listar-leik
lángt yfir aðrar² þjóðir«.
- 15 Svaraði Lóður, en sveit var kát,
sá má fæstu leyna —
>þreyta mun eg við þegna át,
ef það vill nokkur reyna«.
- 16 »Þó ertu, skauð, á skemtan beinn«
skjöldung tók að ræða,
>Logi mun heita lítill sveinn,
læt hann við þig snæða«.
- 17 Sauðungss fóstri svángi og mjór
sagðist vera til reiða;
gilt kom slátr af gömlum þjór
grams í höll svó breiða.
- 18 Þar kom Logi á þetta móti,
þrautar-vinnu átti;
glópar reyndu góma-spjót,
gleypti hvór sem máttu.
- 19 Fíkinn gjörðist fylkirs svein,
flest varð upp að gáaga,
gleypti hann knífa og gjörvölt bein
og girntist þó til fánga.
- 20 Þegar að snápa snæðing þraut,
stórt bar þeim til vita,
Lóður varð að leita í braut³,
Logi sveism vill hann bíta.
- 21 Lægra taldi Laufa heggr
Loft úr þeira starfi —
>vera⁴ mun annar æðri seggr
en Fárbauta arfi«.
- 22 Prettinn lysti plátu meid
að prófa mentir gesta.
- þjálfí sagðist skjótr á skeið
og skræmast lóngt yfir flesta.
- 23 »Huga svein verða hlaupin tíð«,
hjörva talar svó reiðir,
>reyna megi þið rás um hrið,
rekkr, ef þig til beiðir«.
- 24 þjálfí kveðst á þessari stund
þetta búinn að þreyta,
máttu báðir á mildri⁵ grund
”merki fleygir sveita”⁶.
- 25 Viku þeir út af vænni öll
vísis maðr og þjálfí,
herra þór og hirðin snjöll
hlóðst að skjálða álfu.
- 26 Rykkiliga varð rásin herð,
renna tóku báðir,
Sauðungss maðr var seinni á ferð,
síga gestnum dáiðir⁷.
- 27 Hálfsan þóttist hreytir spjóts
hlaupa skeiðvöll þenna,
þar kom Hugi honum til móts
og hefr þar aptr að renna⁸.
- 28 Því frá eg ansa öflgan⁹ þór,
— ýtar mega það fregna —
hornin kveðst hann halla stór
hneyfa¹⁰ lóngt yfir þegna.
- 29 »Dagliga hef eg drykkju¹¹ þreytt«,
dræsir hleypir skíða,
>og svó þjóð af magni meitt
mest um heiminn víða«.
- 30 Þegar að hoskur hrínga Týr
hrósa gjörði listum,
þá bar höldr í hurðar¹² dýr
horn á lófa kvistum.

¹⁾ Odlung *hdr.* ²⁾ aðra *hdr.* ³⁾ burrt *hdr.* ⁴⁾ verra *hdr.* ⁵⁾ milldra *hdr.*
⁶⁾ þetta viðurð er afbakað; les að merki fóta neyta? ⁷⁾ hjer vantar vist i frásögnina. ⁸⁾ sömuleiðis. ⁹⁾ oflann *hdr.* ¹⁰⁾ hneypa *hdr.* ¹¹⁾ dryckv *hdr.* ¹²⁾ hallar *hdr.*

- 31 Þeingill talar á þenna hátt,
þaktur pelli hreinu:
»það hafa lýðir leikid þrátt
áð léttu horni í einu.«
- 32 Þegar að¹ berr sér Bölvverks niðr
bjór að varra² skála,
kóngrinn sér hann keppist viðr
keyrir bjartra stála.
- 33 Lystir hann að leita í frá
og leit í hornið síðan,
þóttist ekki þverra sjá
þeingils³ drykkinn fríðan.
- 34 Nú vill frægur fylkis mögr
freista enn að þyrrí,
seinliga varð sólginn lögr
sýnu meir en fyrri.
- 35 Þar kom enn að⁴ erindið þraut
öflgum bauga þorni;
litið sýndist Laufa Gaut
lægja drykk í horni.
- 36 Djarfliga reyndi drykki þrjá
darra⁵ börr enn sterki,
nú mega seggir síðan sjá
sannliga á því merki.
- 37 Slúnginn talaði sleitu Ás
"slöngvir bjarga lauðri"⁶
»kött minn skaltu, kundur Hás⁷,
kremma upp af hauðri.«
- 38 Það var bragð með göldrum gjört
greitt⁸ við Sandúngs bróður;
bikkja⁹ leid i bekkjar hijört
buðlúngs, fressa móður.
- 39 Kötinn þreif sá er knepti flögð,
kostr er styrkra handa;
þó var kyrt fyr kýngibrögð
kóngsins dýr að standa.
- 40 Eindriði¹⁰ sparði ekki hót,
yfrid gjarn til sóma;
þá lét köttrinn fremri fót
firrast brúði Óma.
- 41 Loki biðr hann ei¹¹ leita viðr
og leiðast aptr í sæti —
»valla gat nú Viðris niðr
valdið kattar fætic.«
- 42 Þeingill talar af þúngum móð,
— þá var glatt i höllu —
»lægíng þikkir landsins þjód
að lemja þig með öllu.«
- 43 Verðr þú eigi af verkum stór
hjá vórum górpum ríkum;
mínkast hefr enn mikli þór;
mest er logið af slíkum.«
- 44 Reidugligr var Rymr að sjá
og reygðist upp í sæti.
*Hér hef eg Grímnis góma-lá
greitt¹² úr hyggju stræti.*

IV.

1) *Enn skal gleðja¹³ greppur¹⁴ ey
Geitís foldar bála,
nú hef eg Gress hið fjórða fley
fundid runnum stála.*

2) Tveggja arfi treysti á sig,
talar hann þá til ljóða¹⁵:
»hverr er fús til fángs við mig
fæðir Gjálpar¹⁶ stóða¹⁶?«.

1) v. *hdr.* 2) *uara* *hdr.* 3) *vid* p. *hdr.* 4) v. *hdr.* 5) *dofra* *hdr.* 6) *visuordið*
er *afbakad.* 7) *hars* *hdr.* 8) v. *hdr.* 9) *byckla* *hdr.* 10) *þetta* er. er i *hdr.* á
undan 39. 11) v. *hdr.* 12) *gleitt* *hdr.* 13) *gleid* *hdr.* 14) *grimnis* *hdr.* 15) *flioda* *hdr.*
16) *gialfra* stod *hdr.*

- 3 »Móður hef eg« kvað mygir »átt«
mundar hvítra svella
»nú er hun meidd í meinum¹ þrátt;
man eg hun kunni að fella«.
- 4 Þegar að fréttu² fylkirs grein
frægar kóngsins hjóðir,
þá kom grimm í gáttar³ hrein
Gauta⁴ klúngurs móðir.
- 5 Kóppum sýndist kelling stór,
komin þó sýnt⁵ í elli,
rýgur tók og réð á þór,
Rymr vard laus á velli.
- 6 Bólgin var hun og blánuð öll,
bognuð sýnt í lendum,
gómaspjót á grytipöll
gílikust broddi strendum.
- 7 Ekki hafði hann orku við,
allr er þór á reiki,
hrökti⁶ gríður⁶ hilmis nið,
hörð var næsta í leiki.
- 8 Stíga grund var stíð sem tré,
stíð fyr hverju bragði;
Sönnung varð að síga kné,
svó er greint af flagði.
- 9 Atli fekk við undrin stór
æsta reiði og strángá,
kelling hvarf, en kappinn þór
kveðst í Ásgarð lánga.
- 10 »þig⁷ skal⁷ leiða lángt frá borg⁸
Loki tók svó til orða,
»fella þá enu föstu sorg,
er fekk þér galdr skordá.
- 11 Þeingill, segi eg þér fyr mig,
— það þarf ekki að ljóna —
- 12 eg hef brögðum beittan⁸ þig
og báði þína þjóna.
- 13 Þá er þú greipt⁹ með grimdum æstr
"geira" nestið þúnga,
gréss var stinnu stáli læst¹⁰
en sterka¹¹ Skrímnis "lúngá".
- 14 Þá er þú högg með hamri laust
og hugðir oss að bella,
bjarg vard fyrir og búið með traust;
bani minn var það ella.
- 15 Því skal lýsa, að Loftur fyrr
lék í kóngsins ranni,
geysileingi bar glóandi hyrr¹²
gráð af yðrum manni.¹³
- 16 Þér kom horn af hófi fylt
halla¹⁴ stórt að munni;
það hafa stríðir straumar fylt,
stíkill¹⁵ var létr í unni.
- 17 Þá er þú bjór í barka höll,
búinn lést þér að renna,
það munu síðan sjófar föll
sverða brjótar kenna.
- 18 Þar sem kötrinn,¹⁶ kesju¹⁶ brjótr,
kom fyr hessi¹⁷ snjallan,
það var Miðgarðs linni ljótr,
er liggr um heiminn allan.
- 19 Þussa kvón var þeygi¹⁸ fögr,
þá er hun beit og reytti,
það var elli, Yggjar¹⁹ mögr,
er orku við þig þreytti.
- 20 Nú hef eg sagðar þrautir þér,
þeim er ekki að halla;
það er nú skyrt, að skiljumst vér
— skrattinn taki yðr alla«.

¹) meiū *hdr.* ²) frettí *hdr.* ³) kattar *hdr.* ⁴) galdr *hdr.* ⁵) stytnt *hdr.*
⁶) hröktiz grídr um *hdr.* ⁷) þu skalt *hdr.* ⁸) bættan *hdr.* ⁹) greipzt *hdr.* ¹⁰) læstr *hdr.*
¹¹) sterke *hdr.* ¹²) byr *hdr.* ¹³) hjer vantar vist f. ¹⁴) harlida *hdr.* ¹⁵) stiller *hdr.*
¹⁶) kottín, keisív *hdr.* ¹⁷) havssi *hdr.* ¹⁸) þeyiv *hdr.* ¹⁹) yggar *hdr.*

- 20 Lóður hygst það lymsku tröll
ljósta fast með reiði,
þá var gramr og bin háfa höll
horfin skjálda meiði.
- 21 *Ginnungs flutteg góma haf
glæsimeidum vella.*
*Lokrur skulu vær leggja af,
leiðast munu þær ella.*
-

Þ R Y M L U R.

AM 604 g, 4°.

I.

- 1 . . . . og enn frægi Ullr,
er seingu bráðir hrafni;
Loki er sagður lymsku-fullr
en Loptur öðru nafni.
2 Fenrisúlfrinn¹ frændi hans,
frægr er hann af Gleipni;
margur hefr það mælt til sanns,
að móðir sé hann að Sleipni.
3 Eigi kom það Óðni vel,
að² efldu stóra³ pretta;
dóttir Loka mun heitin⁴ Hel;
harka⁵-börn eru þetta.
4 Loki er sagður lángur og mjar,
og lék þó flest með slægðum;
Óðins son var Ásapór
efldur stórum frægðum.
5 ~~Harðan~~ rýðr hann hjalta-kólf
Herjans burr með listum,
hann var átta álna og tólf
upp á höfuð af ristum.
6 Eitra dverg er Atli lét⁶,
ágætt færð smiða,
Mjöllnir frá eg að hamarinn hét,
hann bar kappinn víða.

- 7 Þegar hann gekk með heipt í höll
Herjans burr enn jángi,
meiddist bæði menn og tröll,
er Mjöllnir reið að þungí⁷.
8 Gjardir á hann, sem greint var mér
gripirnir finnast fleiri,
þegar hann spennir þeim að sér,
þá er hann tröllum meiri.
9 Undra-digr er örva þundr,
ekki blíðr í máli,
glófa átti Grímnis kundr,
gjörðir voru af stáli.
10 Glófar vinna görpum mein,
greryptir hauka foldu,
hrífr hann með þeim harðan stein,
sem hendur væri í moldu.
11 Heimboð veitti halrinn stór
hölda sveit með sigri,
sá hét Þrymr, er þángad fór,
pussa gramrinn digri.
12 Brögðin taka að birtast stór,
er bragnar voru í svefni,
hamarinn Mjöllnir hvarf frá þór;
hér eru brögð í efni.

¹) ulfer *hdr.* ²) ok *hdr.* ³) stórra *hdr.* ⁴) heit *Adr.* ⁵) valla haska *hdr.* ⁶) het let(!) *hdr.* ⁷) hjer hefur *hdr.* visu, sem alls ekki á við: Kappinn frá eg að Heimdæll hét | hann var horinn með nauðum | heyrði hann alt það hærra lét | en hárið spratt á sauðum.

- 13 Hvergi fengu hamri náð,
hvar sem ýtar fóru;
eingi hittir jötna láð,
allir þotnir vóru.
- 14 Upp í fagran Freyju garð
fyst nam Þór að gánga,
segir hann hvað að sorgum varð
og sína mædi stránga.
- 15 »Freyja, ljá mér fjaðrham þinn
— fljúga vilda eg láta,
henta aptur hamarinn minn« —
hun tók sárt að gráta.
- 16 »Fjaðrham taktu furðu-brátt
— fíjóðið talar hið teita —
ef þú hamarinn hitta mátt;
hverr skal eptir leita?«.
- 17 »Loki er jafnan leitum vanr,
leikr hann þrátt um beima,
hann skal fara sem fuglinn svanr
og fljúga í undirheima«.
- 18 Gumnunum þótti granda fæst
garpnum bragða-drjúga;
fjaðrham hafði Loptur læst,
Loki tók hátt að fljúga.
- 19 Flygr hann út yfir Ásagarð
einn veg láð¹ sem geima;
kalli ilt í kryppu varð,
hann kemr í jötna heima.
- 20 Fjölnis þjón kom furðu-dæl
framm að landa baugi;
úti stóð fyr Ódins þræl
jötuninn² þrymr á haugi.
- 21 Ljótur talar í lyndi veill —
leiðaði orðum sléttum —
»Lóður kom þú hingað heill,
hvað hefr kall í fréttum?«.
- 22 Segir hann alt sem fréttin fór,
fyst tók Loki að inna:
»hamarinn Mjöllnir hvarf frá Þór
og hvergi megum hann finna«.
- 23 »Drjúg-mjög eruð³ þarduldirt til sanns,
— Dofri talar af galdr —
eg hef fólgð hamarinn hans,
hann mun finnast aldri.
- 24 Nema þér Freyju færð mér,
að fegri⁴ er hverju vífi;
þá mun hamarinn hittast hér —
og hjálp svó þínu lífi.
- 25 Þar mun rammlig ráðagjörð
Rögnis vera í höllu;
niu feta⁵ niðr í jörð
nú er hann geymðr með öllu.
- 26 Æðir heim sá ilsku térl⁶
allur reiði bólginna.
»Hefr þú nokkuð hamarinn hér?
hvar er hann Mjöllnir fólginn?«.
- 27 »Hamarinn færi eg hvergi þér
— heyri dróttir prúðar —
nema þú Freyju færir mér
og fáir mér hana til brúðar«.
- 28 Reiðan gjörði Rögnis kund
rétt í þenna tíma.
Þór gekk upp á Freyju fund. —
Falli þann veg ríma.

II.

- 1 *Höldum færi eg Herjans snekkju, hróðrar barda.*
Fyst kom upp í Freyju garða
Fjölnis burr með reiði harða.

¹⁾ logu *hdr.* ²⁾ iotuns *hdr.* ³⁾ eru *hdr.* ⁴⁾ segra *hdr.* ⁵⁾ set *hdr.* (*les fóta?*,
rasta?). ⁶⁾ bier *hdr.*

2. þá nam kallsa¹ þessi orð við þellu veiga:
 »viltu nokkuð jötuninn eiga?
 ýtum gjörir hann kosti seiga«.
3. Hann greinir mál, en gullaðs skordu gjörir svó hljóða:
 »þigg nú málm og menið bið góða«.
- Mælti síðan sprundið rjóða:
4. »Fyrr skal eg mér fleygja út í² fagran geima,
 heldr en fara í jötna heima;
 öngvan gjörir eg kost á þeima«.
5. Þór nam gánga þrútinn á burt frá þorna Gefni,
 Atla³ trú eg að einum hefni,
 ángur stendr honum fyrir svefn.
6. Má nú ekki mildings sonrinn Mjöllni spenna,
 eldar þóttu úr augum brenna,
 ygldist Rymr við leikinn þenna.
7. Óðinn lætur efna þing á Ásavöllum,
 rekkar drifu úr Rögnis höllum,
 ræðan tókst með goðunum öllum.
8. Heimdæll gaf til hoskligt ráð enn heyrnar-prúði:
 »þór skal nefna þussa brúði —
 þeim skal veitast kvenna-skrúði⁴«.
9. »Búníng allan beri⁵ þér upp á beyti⁶ sára,
 þann veg skulum vær þussa dára,
 þór er líki kvenna fára«.
10. Ýtar bjuggu⁷ Ásaþór sem eg vil greina,
 settu á bríngu breiða steina,
 blóðrautti gull og pellið hreina.
11. Ýtar bjuggu Ásaþór með ófnis skíði;
 þessi kallinn kampasíði
 kemr í stað fyr hrínga-fríði.
12. Heimdæll bjóst og Hænir meður⁸ hoskr í ræðum,
 Loki var klæddur kvinnuklæðum,
 klókur þótti hann næsta í ræðum.
13. Óðinn átti frábært far, er flutti beima,
 rann það einn veg rúst og geima,
 með reiða gekk það um löguna heima.

¹) kallze hðr. ²) v. hðr. ³) attle hðr. ⁴) f hðr. er röðin hjer eftir þessi: 10. 12. 13.
 11. 9 osfrv., en hún er raung. ⁵) ber hðr. ⁶) beití hðr. ⁷) byggju hðr. ⁸) med hðr.

14. Gobunum fylgja geysimargar¹ geitr og kálfar,
telst þá ekki tröll og álfar,
töframenn og völvur sjálfar.
15. Fuglar margir fylgja þeima² fleina rjóðum³,
villidyr af veiðislóðum,
varga sveit med úlfum óðum⁴.
16. Þegnar koma í pussagarð, er þundar⁵ heitir
úti stóðu jötna sveitir,
allir voru furðu-teitir.
17. »Því kom ekki Ásaþór með yðr til veislu?
honum mun verða gjöf til greislu;
gjört var slikt að vorri beislu.«
18. Segrinn talaði sændar-gjarn við sína rekka:
»hamarinn veldur hann fær ekka,
heima trú eg hann vili drekka.«
19. Þegnum heilsar þussa gramur þrymr í kífi,
Grímní þótti gaman að lífi,
glotti þegar og hyggr að vífi.
20. Flagðavinrinn fifta vill til fíljóðs í vagni,
eigi skyldi hann yglast magni,
Æsum kom nú brögð að gagni.
21. Kappinn vildi kyssa fíljóð enn kynja-skjóti,
rétti hendr enn rammi sóti,
reygðist næsta brúðr í móti.
22. Brúsi sagði brögðin ljót á bauga-þreyju⁶:
»Því eru öndótt augu Freyju?
ekki líst oss bragð á meyju.«
23. Þetta undrast þegna sveit, hvað þrymr réð spjalla,
þá síði þögn á þussa alla. —
Þar mun bragrinn verða falla.

III.

1. Þar skal brátt en þriðja mærð þegna sveit af afli færð. Loptur greiddi lýðum svör — löngum þótti hann slyngr við förl.	2. »Ekki svaf hun⁸ um átján dægr — Óðins talaði þrælinn slægr — svó var hun híngað Freyja fús — fari nú menn og tjaldið hús.«

¹⁾ marg `hdr. <sup>2)</sup> þeim af . . . rogum `hdr. ³⁾ nogum `hdr. <sup>4)</sup> rángrt? <sup>5)</sup> svo `hdr.
⁶⁾ Þ `hdr.

- 3 Síðan settist brúðr á bekk,
Baugi alt til veislu fekk;
bar hun af flestum brúðum stærð
býsna-digr og allvel hærð.
- 4 Loptur svaf hjá lauka rein,
leist hun¹ vera sem pernan ein;
tröllin frá eg að tóku upp børð,
talaði brúðrin ekki orð.
- 5 Allir skipubust jötnar tólf
öðru megin við hallar gólf,
blaupa upp með heimsku á bekk,
hefr sá verr að fyr þeim gekk.
- 6 Þar var Surtur, Haki og Hrymr,
höfðinginn var jötna Þrymr,
Sörkvir, Móði, Geitir og Glámr,
Grimnir, Brúsi, Dofri og Ámr.
- 7 Eigi var þeira flokkrinn fríðr;
Fála kom þar inn og Gríðr,
Hlökk og Syrpa, Gjálp og Greip,
geysiligt var þeira sveip.
- 8 Kómu á borðið bryttrog stór,
brúðir sátu upp hjá þór;
jaxlar veittu jötnum lið,
einginn hafði hnífinn við.
- 9 Börðust þeir með býsnum svá,
blóðið dreif um alla þá,
knútum var þar kastað opt,
kómu stundum hnefar á lopt.
- 10 Uxa frá eg að æti brúðr,
ekki var þeira leikrinn prúðr,
lagði hun að sér laxa tólf
og lét þó aldri bein á gólf.
- 11 Undra tók² nú jötna sveit,
át og drykk að brúðar leit,
»fljóð er orðið furðu-gert« —
flagðið talaði þanninn hvert.
- 12 Loptur heyrði ljótan kurr,
»leingi — svaraði Nálar³ burr —
hvað kann verða hverju líkt;
hafi þér skamm er talið um slikt.
- 13 Fastað hefr hun fjórtán nætr,
Freyja sjálf og halrinn mætr,
drósin hvórki drakk né át;
drjúg-mjög er hun nú orðin kát».
- 14 »Fáunst vær ei í forsi nú,
furðu-ill er skemtan sú,
— Brúsi talaði bragða-forn —
beri þér inn hið mikla horn».
- 15 Kom sá inn, er krásar mat,
og kennir þegar, hvar brúðrin sat,
hafði á sér höfuðin þrjú;
hræddir mundu flestir nú.
- 16 Furðu var það hornið hátt,
er Hafli tók við einkar brátt;
byrlara þeim, er Baugi gaf,
brúðrin drakk í einu af.
- 17 Krásar⁴ þegar að kómu til,
kenna réð þær menja Bil;
seggir tóku að segja í senn:
»sáld af mjöðinum drakk hun enn».
- 18 Kallar Þrymr á kappa sín:
»komi þér framm í hellir míin;
mæli þér að móðir vár
meyju færi Gefnar tár».
- 19 Kelling þessi kemr í höll,
knýtt er hun og bömluð öll,
hafði hun vetr um hundrað þrenn;
hvergi var hun þó bognuð enn.
- 20 »Syrpa eg vil senda þig,
sækja skaltu hamar fyr mig
niðr í jarðar neðsta part»;
nú mun verða leikið mart.

¹⁾ les hann? ²⁾ taca hðr.(?) ³⁾ nala hðr. ⁴⁾ Krassar hðr.

- 21 Hvergi gátu hamarinn fært
hundrað manns, þó til sé hrært¹;
Keila setti upp kryppu bein,
kelling gat þó borið hann ein.
- 22 Hamarinn kom í höllina stór,
hvört mun nokkuð gleðjast þór?
mærin þrífur Mjöllnir viðr; —
margir drápu skeggi niðr.
- 23 Sundr í miðju bordin brýtr,
brauð og vin um gólfisð hrýtr,
jötnum vesnar heldr í hug,
hjartað þeira er komið á flug.
- 24 Braut hann í sundr í Beslu hrygg,
brúðrin fell þar eigi dygg.
- 25 síðan lemr hann tröllin tólf,
tennur hrjóta um hallar gólf.
- 26 Æsiligr var Ásapór,
upp mun reiddur hamarinn stór,
setti hann niðr á Saudúngs kinn,
sökk hann þegar í hausinn inn.
- 27 Pústrað hefr hann pilta Rymr,
prettum var leikinn skálkrinn þrymr,
hann fekk högg það hausinn tók,
höfðuð fast með afli skók.
- 28 Þrymlur heiti þetta spil;
þann veg gekk um hamarinn til;
eignist sá, sem óðar biðr,
ekki skal heim kasta niðr.

¹) hrætt *hðr.*

GRIPLUR.

AM 610 c, 4°, 146 a, 8° (brot), Wolf. AM 387, 2°.

1.

- 1 *Fyrri þá¹ að¹ eg¹ seingunst¹ viðr
fornar rímur að² telja,
list mér þessi³ leiknar³ síðr
lángrar stundir dvelja.*
- 2 *Orðið hefr mér einka-leitt
Óska bland um tíma,
lokið er því⁴ að⁴ eg nenni neitt
nær til gamans að ríma.*
- 3 *Opt er kvæðið af ýlum þeim,
er unnu⁵ fljóðum björtum,
út i lönd og austr um⁶ heim,
ángist báru i hjörtum.*
- 4 *Hitti marga harmrinn beiskr
hér á þessu laudi,
þeir⁷ sem drukku dygðugt⁸ meiskr
af dýru⁹ Venris¹⁰ blandi.*
- 5 *Helgi skáld fyr kringa gátt
helt ei gamni neinu,
meyjunum¹¹ sendi hann mærdar þátt
á¹² mjúku bréfinu¹³ einu.*
- 6 *Eigi var Helga um¹⁴ hyggju grunl
hægt fyr vífid bjartla,*
- 7 *kvað hann þá¹⁵ opt um kurteist sprund,
að¹⁶ kránkt¹⁶ bjó horum i hjarta.*
- 8 *Gunnlaug¹⁷ frá eg að¹⁸ gullas Bil
gjördi¹⁹ sorgir móðar²⁰,
mögum²¹ kvað hanuþó meyjunum til
mansöngs vísur góðar.*
- 9 *Vessa eg aldrí um²² vísa kranus
af Venris²³ lálum neinum,
særnum heldur syrðum dans
af fróðum sagnagreiðum.*
- 10 *Ólaf nefni eg ítran²⁴ gram,
átti²⁵ að styra Hördum,
lofdung helt með landi fram
lægis dýrum vörðum.*
- 11 *Gnóðar-Ásmundr grams var feðr,
gumna fára²⁶ líki,
sá bauð jafnan sverða veðr,
svipi²⁷ af kóngum ríki.*
- 12 *Kári byggir knarrar stafn
kóngs²⁸ og hermann góðir,
honum var²⁹ fár²⁹ að afli jafn;
Örnólf hét hans bróðir.*

¹⁾ fra eg leingust 146. ²⁾ v. 146. ³⁾ þetta leikna 146; les ljóða? ⁴⁾ þad 146.
⁵⁾ 146; vna 610. ⁶⁾ 146; i 610. ⁷⁾ pa 146. ⁸⁾ dyrlegt 146. ⁹⁾ dygguo 146.
¹⁰⁾ 146; veneris 610. ¹¹⁾ meiyu 146. ¹²⁾ 146; af 610. ¹³⁾ 146; brefe 610. ¹⁴⁾ 146;
i 610. ¹⁵⁾ 146; v. 610. ¹⁶⁾ er kallt 146. ¹⁷⁾ -laugr 146. ¹⁸⁾ 146; firi 610. ¹⁹⁾ 146;
giördu 610. ²⁰⁾ nogar 146. ²¹⁾ margar 146. ²²⁾ 146; v. 610. ²³⁾ veneris bæbi.
²⁴⁾ vngan 146. ²⁵⁾ er atte 610. ²⁶⁾ 146; fierra 610. ²⁷⁾ 146; og sette 610. ²⁸⁾ kiæra
146. ²⁹⁾ voru faer 610; var einginn 146.

- 12 Rjóða¹ þeir með ræsir brand²,
refsa³ vónnum mönnum,
sefk så eingi af fyrðum grand,
er fór með kaupskap sönum.
- 13 Fylkir⁴ sína⁵ fyrða⁶ gleðr
friðum⁷ Draupnis⁸ sveita,
sá var bóndi brögnum meðr,
burgeis⁹ mátti heita.
- 14 Sá hét Gripr er gjörði kíf,
gjarn við stál að skarta,
dreingrinn átti dygðugt vif,
dóttur Hróks ens svarta.
- 15 Átti Gripr og Gunnlöð sjá
— gjörast af¹⁰ visur klókar —
arfa sex og aðra þrjá
allir kallast Hrókar.
- 16 Grips son frá eg að Hrómund hét,
hann var ellstur bræðra,
hreysti aldri hjartad létt,
hvergi fanst hans¹¹ æðra.
- 17 Hrólf skal nefna Högna og Gaut,
Háka og þróst enn séttá,
Ángantýr og¹² Helgi hlaut
hendr í stríð að rétta.
- 18 Logi var yngstur¹³ líttill sveinn,
er listug hjónin gátu.
Hrómund stóð í herförl einn,
en¹⁴ heima aðrir sátu.
- 19 Óttast hvórki svíða né sár
seggr í randa¹⁵ flaugum,
breiðr um¹⁶ herðar¹⁷, bjartr á hár,
blíðr og snarr í augum.
- 20 Flyði¹⁸ hann¹⁹ aldri¹⁸ fylking úr,
flein í skjöldu keyrði,
en í dreingskap dyggr og trúr,
sem dugandi manni heyrði.
- 21 Illsku-þjóð með aði drap,
aldri¹⁸ hræddr í pínum¹⁷;
hafði¹⁸ hann⁷ allan hetjuskap
af Hróki frænda sínum.
- 22 Vóru með kóngi kexar¹⁹ tveir,
er kunnu galdrar marga,
Bíldr og Vóli, bræður þeir²⁰,
báða kalla eg arga.
- 23 Vísir þiggr af Vóla ráð,
var það ófyrsynju;
kvíz hefr²¹ hann²¹ fyr kurt og dáð,
en²² klæðist²³ aldri brynu.
- 24 Verra²⁴ mann²⁴ í vópna skak
valla trú eg að fyndi,
undirförl og illr á bak,
öngum²⁵ trú i lyndi.
- 25 Heldu²⁶ nú fyr Nóreg austr²⁷
niðlungs menn²⁸ á ferjum,
loðlungs herr á lægir traustr
legst²⁹ að Elfarskerjum.
- 26 Víðar³⁰ unnu víða³⁰ greitt
víg á bauga³¹-meidum;
[lágu nú við annes³² eitt
Ólafs menn á skeidum.
- 27 •þið skuluð gánga þvert yfir ey³³
þeingill talar við Kára,
•vita ef hittið vikings fley
og³³ vaxi kísið sára».

¹⁾ Eftir 24 f 146. ²⁾ grand 146. ³⁾ og r. 610. ⁴⁾ Víða sína vísir 610.
⁵⁾ vænum linna 610. ⁶⁾ er b. 610. ⁷⁾ v. 146. ⁸⁾ þar 146. ⁹⁾ enn 146. ¹⁰⁾ 146;
 nesndur 610. ¹¹⁾ er 146. ¹²⁾ les branda? ¹³⁾ á 146. ¹⁴⁾ enn b. v. 610. ¹⁵⁾ Framliga
 gekk hann 146. ¹⁶⁾ 146; og aðlir 610. ¹⁷⁾ pínu 146. ¹⁸⁾ hefur 610. ¹⁹⁾ kappar
 146. ²⁰⁾ 146; tueir 610. ²¹⁾ 146; hafa þeir 610. ²²⁾ hann 146. ²³⁾ 146; klæðast 610.
²⁴⁾ Verre menn 610. ²⁵⁾ og ö. 610. ²⁶⁾ 146; Helldur 610. ²⁷⁾ 146; nordr 610.
²⁸⁾ inna(!) 146. ²⁹⁾ 146; og leggr 610. ³⁰⁾ skift um 146. ³¹⁾ hringa 146. ³²⁾ vte
 lau vid eyland 146. ³³⁾ so 146.

- 28 Kári og Órnólf kanna land,
klaði og vópn sín feingu,
þeir hafa skjöld og skyðan brand,
skjött yfir eyna geingu.
- 29 Herskip náðu¹ sex að sjá
sjófar²-hörmrum undir,
skreyttur dreki lá skeidum ljá,
skorinn á margar³ lundir.
- 30 Kári réð að kalsa⁴ skæðr
og kveðr pá visur margar:
»hverr er þann að⁵ höldum ræðr?
— hafi þig allir vargar.«
- 31 Dólgur⁶ einn á drekanum stendr
digr og ansa náði:
»Hrángáðr er eg að heiti kendr;
hverr⁷ ertú enn bráði?«.
- 32 »Kára og Órnólf kenna mátt
kóngs á⁸ braðdum stafni;
þig skal eg Hrángáðr höggva í smátt;
hafi þig úlfar⁹ að tafni.«.
- 33 »Kom þú á morgun Kári hér
með köskum dreingjum þínum;
bauta¹⁰ skal¹¹ eg¹⁰ á brjósti þér
með brynpvara oddi mínum.«.
- 34 »Fyrr¹² skulu úlfar¹² eta Pitt hold,
auban¹³ trú eg þér¹⁴ þverri;
eg¹⁵ veit¹⁶ ei fyr ofan mold
annan Hrángáð verri.
- 35 Kamnt¹⁶ að¹⁷ segja Kára þú¹⁶,
kappinn, það¹⁸ vær beiðum,
hversu leingi hafi²⁰ þér²⁰ nú²⁰
hernað²¹ plagað á skeidum?«.
- 36 »Sextigi lét²² eg seggjum hætt²³.
sumur í stála hjaldri;
[og svó margar mítur grætt²⁴;
minkan²⁵ fekk²⁶ eg aldri.«.
- 37 Skildi svó með skötnum þeim,
þeir skeindust leingi í orðum;
Kári og Órnólf koma pá heim,
er kóngrinn sat yfir bordum.
- 38 Þegnum hermir þeira tal,
þrumdi á bordum alda,
þeingill segir að þjóðin skal
þegar til rómu halda.
- 39 Fýsast bræðr á frægðir meir
en flóttamenn til skógar;
hvórki skorti, er hittust þeir,
högg né visur nögar.
- 40 Bardaginn var með brögnum skæðr,
bráðir feingust hrafni;
ramliga tóku röskvir bræðr
að ryðjast umm í stafni.
- 41 Hrángáðr á það Herjans tundr
— höldum vil eg það glósa —,
mátti hvern dag menja lundr
menn fyr vópnum kjósa.
- 42 Brodda þélin björt og löng
bilar í öngvu hjaldri,
hana bar garpr í geira söng,
— get eg hun sljóvgist aldri.
- 43 Hrángáðr svó við hildi tér:
»hér sé eg brodda fliúga,
þú skalt Kári kenna af mér
kesju oddinn bjúga.«.

¹⁾ nade 610; nadu þeir 146. ²⁾ sia- 610. ³⁾ ymsar 146. ⁴⁾ 146; kalla 610.
⁵⁾ er 146. ⁶⁾ Dolgurinu 146. ⁷⁾ edr hv. 610. ⁸⁾ 146; af 610. ⁹⁾ vilur 146. ¹⁰⁾ eg
skal bauka 146. ¹¹⁾ 146; á eftir 36 í 610. ¹²⁾ vargar 146. ¹³⁾ audna 146.
¹⁴⁾ ad 146. ¹⁵⁾ veit eg 146. ¹⁶⁾ kann 610, 146. ¹⁷⁾ eg 146. ¹⁸⁾ nu 146. ¹⁹⁾ er
þ. v. 610. ²⁰⁾ hefur þu 146. ²¹⁾ herlid 146. ²²⁾ 146; læt 610. ²³⁾ hatt 146. ²⁴⁾ marga
hef eg modur gratt 146. ²⁵⁾ enn m. 146. ²⁶⁾ fein- 146 og endar þarmæð.

- 44 »Þó mín bresti brynjan ný
og blæði úr hverju sári,
fregní ei það flijóð í byf,
að flyi hann undan Kári.«
- 45 Kári ruddi rændir svó
rétt með snildar-greinum,
aldri færi en fimm og tvó
hann feldi í höggi einu.
- 46 Hrángadr upp á hljóms skeið
hljóp að Ólafs þegnum,
kesja hans var kynstra breið,
er Kára stóð í gegnum.
- 47 þegar¹ að¹ Kári¹ kendi hel,
sem kunni spjót að nista²:
»ljúfi herra, lífi nú vel,
Lóðurs ætla eg gista.«
- 48 Barma sendi báða tvó
brátt til heljar þínu,
Örnólf þegar með afli vó
upp á spjóti sínu.
- 49 Öldin gekk þá ekki hljóð
um Ólafs snekkju lánga,
Hrángadr tók að hrópa á þjóð:
»á hönd oss megi þér gánga.«
- 50 Gripsson frá eg að geingi hratt
með gaddakylfu eina,
seggrinn hafði síðan hatt,
sá mun kunna að skeina.
- 51 Berserk þenna bíta ei sverð,
brodda³ flaug né örva,
því lét kappinn koma í ferð
kylfu af stáli gjörva.
- 52 Garprinn hafði grátt og hvítt
geitaskegg sér bundið,
kemr þar að með kappið strítt,
að Kára getr hann fundið.
- 53 »Hér hef eg fundið frægsta bræðr
falla á kóngsins snekkju;
vilda þeim, er vígi ræðr,
veita heljar rekkju.«
- 54 Reisti upp í randa seið
rekkrinn kóngsins merki;
hrökk þá alt á Hrángadz⁴ skeið,
þá Hrómund lemr hinn sterki.
- 55 Hrángadr spurði breyti⁵ auðs:
»hverr er nistir varga,
sá með lurki lemr til dauds
liðsmennóra marga.«
- 56 Hverr er þessi enn heimski raumr,
hölda fellir sára?
ertu fretkall flatr og aumr
og faðir ens illa Kára?«
- 57 »Hrómund nefna höldar mig;
hefna vilda eg bræðra;
kylfa mína skal koma við þig.
ef kemr í brjóst þér æðra.«
- 58 Berserk frá eg í brodda dögg
bilar hann⁶ ei við þetta,
og með lurki lemstrar-högg
lætr hann Hrángadz⁷ detta.
- 59 Kappans frá eg að kylfuslag
kemr í hjálminn djúpa,
víkingrinn fekk⁸ vestan⁹ dag,
vard hann þegar að kryða.
- 60 Hrángadur með brausta lund
hratt gjörir á fætur spretta,
Laufa Týr mun litla stund
lifa við höggið þetta.
- 61 »Verið hef eg í vópna dögg,
svó vaskar kempur finni,
þó hef eg aldri þvíslíkt högg
þegið á æfi minni.«

¹⁾ *Les Sagði Kári að? ²⁾ gista *hdr.* ³⁾ i br. *hdr.* ⁴⁾ Hrungadz *hdr.* ⁵⁾ hreyste *hdr.* ⁶⁾ v. *hdr.* ⁷⁾ Hraunguid *hdr.* ⁸⁾ fra veyslu *hdr.**

- 63 Hrángaðr kvað það hreystiord, er hann réð dreingi að kvista: «hverr sem kappinn kemr fyr bord í kveld skal Óðin gista¹».
- 63 Kylfuhögg að kappinn sló, kom svó fast við vánga, hjálminn² inn að heila dró, haus varð sundur gánga.
- 64 Berserk frá eg brandrinn rauðr beit úr greipar iljum, litlu síðar liggr hann dauðr lanninn í³ sundr á þiljum.

- 65 Hrómund spurði hilmirs sveit, hvort þeir kjósa vildi höggin⁴ nú sem hrottinn beit eða hætta á kóngsins mildi.
- 66 »Vær höfum látið vaskan mann, er vakti rómu stránga, kjósa munum vér kostinn þann kóngi á hendr að gánga».
- 67 Sveitin var til sættar lyst, sefðiðst herrinn stinni. *Hér mun eg láta fræðið fyst falla niðr að sinni.*

II.

- 1 *Kvinnum svinnum karin eg min⁵ i kvæðum prisa, enn skal henni önnur risa orðum skorduð⁶ lystar-visa.*
- 2 *Hinn er kinnur hala með sút á hverri stundu dást, og fást, að dregla grundu, dauðans nauðir hægri mundu.*
- 3 *Hrið af striði krökkvist mér um hjartans torgir, lángt og kráunkt er að lifa með sorgir, láta úr máta yndis borgir.*
- 4 *Einginn dreingja undrist það fyr örva rjóðum, sveitin teit þó syrgi af fljóðum, sætan bæfir harma þjóðum.*
- 5 *Ángrið stángar yndis past fyr auðar grundir, þegna gegna þýðu-fundir preyir⁷ af⁸ meyjum allar stundir.*
- 6 *Ekki blekkja orð þín mig í afmors fræðum, þýðust hlýði kvinnan kvæðum, kær, og nær um Gripsson ræðum.*
- 7 *Hrómunds sóma heyri nú með heiðr og dáðir: mörgum vörgum miðlar bráðir, meingið geingr á Ólafs náðir.*

¹) gis . . . hðr. ²) h.alm- hðr. ³) v. hðr. ⁴) hoggua hðr. ⁵) mins hðr. ⁶) skordug hðr. ⁷) les þreyja að?

- 8 Hrángadr ángr af höggi sekk, sem hróðrinn greiddi,
Hrómund sló í haus og meiddi,
hinn frá sinni æfi leiddi.
- 9 Garprinn snarpur Gripsson spyrr, er gæddi hrafni,
hvessu að þessi héti að nafni,
er hallaðist¹ fallinn upp að stafni.
- 10 »Heiti eg teitur Helgi enn frækni Hrángads bróðir,
þú gaft² nú með þundar vódir
þegni³ gegnum dauða-slóðir«.
- 11 »þegninn gegn skal piggja líf, þó þjóðir firni,
fæddr og græddr⁴, á⁵ fenja⁶ birni
fljótt og ótt sem hugrinn girni«.
- 12 Talaði halr á Hrángads skeið i hreggi þridja:
»þenna sennu⁷ ætla eg löja
öngvan slöngva lífs⁸ að biðja.
- 13 Kjöri eg með hjörvi að hitta þann, er hefr með galdrí
"særðan færðan"⁹ seima Baldri,
sættast mætti eg við hann aldri.
- 14 Hvergi ergist hjartað mitt, þó heptist pína,
æru fæ eg aldri mína,
ef ellin fellir bræður pína«.
- 15 Hrómund undrast hreystið, er halrinn vakti,
sundur lundr af sárum flakti
seima¹⁰, beima¹¹ í orðum hrakti.
- 16 »EKKI blekkja orð þín mig né ólmslig ræða,
læt eg mætan lífga og græða
lund af undum Hildar klæða«.
- 17 Hlyra enn dýra Hrángads tók enn hildar-sækna,
Hrómund frómi lét hann lækna,
lyðir¹² þýða Helga enn frækna.
- 18 Seggur leggr í Svíþjóð austur sunda Hrafni,
tiggja piggr hann tign í stafni,
tveir eru þeir með Haddinga nafni.
- 19 Errinn¹³ verr¹⁴ hann jöfra stafn með afli og hreysti,
sverði og gerðum sínum treysti,
siklungs miklar¹⁵ þrautir leysti.

¹) hallinn *hdr.* ²) ga.st *hdr.* ³) þegn i *hdr.* ⁴) giæddr af benia *hdr.* ⁵) senna *hdr.*
⁶) líf *hdr.* ⁷) eitthverð rángt. ⁸) seims um hefna *hdr.* ⁹) lyde *hdr.* ¹⁰) Einnuu ver
hdr. ¹¹) margar *hdr.*

- 20 Allir snjallir Ólafs menn með afrek mestum
leysa og geysa fley úr festum,
fríðir ríða báru hestum.
- 21 Venda og lenda vestr um haf, þar virðar deyja,
seggir leggja suðr til eyja,
sóknir tóku viða að heyja.
- 22 Höldum¹ völdu höggin stór með heiptar-máli,
eyddu og deyddu alt með stáli,
undu upp stundum² logandi báli.
- 23 Harri³ snarr í eina ey nam upp að gánga,
stillir vill þar strandhögg fánga,
stygðist bygð við pínu lánga.
- 24 Beimar heiman bygdum úr með brandinn flýja,
hraðiligr sár fekk hirðin nyja⁴,
hríngi þíng með orku knýja.
- 25 Jörð og hijörð var Ólafs mönnum innan handa⁵
fáka ráku fleygir randa
feitar geitr⁶ og kýr til stranda⁷.
- 26 Leitar sveit þegar líðr á dag til líða⁸ sinna,
káfir gátu kall að finna,
kvæða ræður er búinn að inn.
- 27 Bendir⁹ stendur þangs á einu bjargi sléttu,
kúnginn¹⁰ úngan kallsi léttu
kveðr og gleðr með nafni réttu.
- 28 »Víking ríkur, viti þér fátt af vörum grónnum,
aldir gjalda yðrum mönnum
áðr en náð¹¹ er¹² skipi og hrönum.
- 29 Hölda fjöldinn hingað drífr af hverjum seadi,
skilja vilja með skygðum brandi
skjöldungs öld frá góasi og landi.
- 30 »Kallion valla kveðar sér af klóskap seggja —
hætlig ætlan eyjarskeggja
ei¹³ mun beima að velli leggja«.
- 31 Fréttar af léttu fyrðar hann með fylkirs ráði,
gánga þángad Gripsson nái
er garprinn karpar¹⁴ fyri á láði.

¹⁾ Hardliga hðr. ²⁾ sidan hðr. ³⁾ óljóst í hðr. ⁴⁾ þetta vo. er aðbakað. ⁵⁾ handar hðr. ⁶⁾ gyltr hðr. ⁷⁾ strandar hðr. ⁸⁾ lyda hðr. ⁹⁾ Bendur hðr. ¹⁰⁾ konig. hðr.
¹¹⁾ nair hðr. ¹²⁾ æ hðr. ¹³⁾ krappar hðr.

- 32 »Hverr er þersi kávis kall, er kappa tælir
hirð og stirðan herskap fælir,
hvesskyns keski skrafar og mælir?«.
- 33 »Nýtir ytar Mána¹ mig að málí kenna,
keldu elds², nema kotbæ þenna
knáttag³ fátt af aurum spenna.
- 34 Feingr er eingi að fara í kot og fá þar bauga,
væri nær að vekja upp drauga,
verkin sterk, og gánga í hauga.
- 35 Ræna vænir rekkar mig, en rausnin dvinar,
föllast gjölla frægðir þínar;
fari þér þar með kollur mínar.«.
- 36 »Kalli er valla kaupi að slá við kennir dáðar⁴,
þollur, kollur þínar báðar
þigg að tiggja, Grettis láðar,
- 37 Hratt og satt ef segir þú mér til seims og hrínga,
frægð⁵ er nægð, að fá sér þíngi,
ferðum⁶, sverða og⁷ brynju stíngu.«.
- 38 »Hundings kund hafa heiðnir dreingir heygt fyr löngu,
nár er blár og nýtur öngu,
nauða-dauðr í ranni þróngu.
- 39 Þráinn hét så, er Valland vann og var þar stillir,
berserk þersi brögnum spilir,
blámanns námu galdrar illir.
- 40 Sveigðu og reigðu seggir eikur saman að bragði,
drógu skóg að dökku flagði,
draug í haug með gulli lagði.
- 41 Sverð og gerðar, silfr og gull má sækja þángarð;
fá hefr þráins til fundar lángarð,
fekk hann rekka neglum stángarð.
- 42 Betra get eg að berjast þar sem brandar sýngi;
hastr⁸ og fastr⁹ af frænings býngi,
fyldr og tryldr er þráinn af kýngi.«.
- 43 »Hvert um þvert er að halda leið á hilmis skeiðum
hitta mitt að haugi breiðum,
hrúgu¹⁰ kúga af skálki leiðum?«.

¹⁾ maníkall *hdr.* ²⁾ ellde *hdr.* ³⁾ knarrá eg *hdr.* ⁴⁾ dada *hdr.* ⁵⁾ fremdi *hdr.*
⁶⁾ ferðinn *hdr.* ⁷⁾ v. *hdr.* ⁸⁾ fastr og hastur *hdr.* ⁹⁾ hruga *hdr.*

- 44 »Dægra¹ um ægi er siglíng sex i² suðr að halda,
þá má blámanns bólið kalda
birtast skirt³, þegar minkar alda«.
- 45 Víkur "eikr"⁴ að Ólafs skeidum elda Rínar,
kall tók allar kollur sínar,
kvíða og stríð úr brjósti dvínar.
- 46 Sagði af flagði Gripsson gram og gulli nógu,
seglin veglig seggir drógu,
súdir prúðar öldur⁵ þvógu.
- 47 Dýrir stýra dægur sex á dælu Hrafni;
halrinn talaði, hetjum jafni,
haugrinn draugs var þá fyr stafni.
- 48 Virða hirð og vísis kemr að valskri grundu,
annes kanna öll⁶ af stundu
ótt og fljótt og hauginn fundu.
- 49 Rekkar þekkir rjúfa haug að ráðum gjörðu
besserks þess⁷ að bóli hörðu,
brjóta grjótið niðr að jörðu.
- 50 Dreingir geingu að dökkum haugi⁸ dagana fjóra,
káfir gátu komið á ljóra,
kenna⁹ þenna galdrar stjóra.
- 51 Bólginn dölgur, blár sem hel, á breiðum stóli,
grimmr og dimmur¹⁰ galdrar skóli
gljáði¹¹ þráins af nöðru-bóli.
- 52 »Hverr¹² skal kerskur¹³ hjörva lundr¹⁴ í hauginn¹⁵ renna?
Læt eg mætan lundinn¹⁶ þenna
ljósa kjósa gripina þrenna«.
- 53 Máli Váli mildíngs svarar, er mart kann raupa:
»feing vill eingi fjörvi kaupa;
finnr¹⁷ ei¹⁷ hinn, er til vill hlaupa.
- 54 Blámaðr¹⁸ rámur belgir hvópt og blæs að eldi,
glotti [hrottinn, góum skeldi¹⁹,
grár og blár um kampa veldi.

¹⁾ dægr *hdr.* ²⁾ v. *hdr.* ³⁾ skiott *hdr.* ⁴⁾ les? ⁵⁾ allder *hdr.* ⁶⁾ aulld *hdr.*
⁷⁾ niðr *hdr.* ⁸⁾ haug *hdr.* ⁹⁾ og k. *hdr.* ¹⁰⁾ dimmr er *hdr.* ¹¹⁾ gloade *hdr.*
¹²⁾ Huor *hdr.* ¹³⁾ kaskur *hdr.* ¹⁴⁾ vinr *hdr.* ¹⁵⁾ hogge *hdr.* ¹⁶⁾ les? ¹⁷⁾ finr er
hdr. ¹⁸⁾ hjer byrjar *Wolf.* (W); -mann 610. ¹⁹⁾ hrotti goma spelldi W.

- 55 Hundings¹ kundur hnöppum² blæs að hyrnum rauðum,
heitum, reit hefr hlaðið með nauðum
hann³ sér manna-búkum daudum⁴.
- 56 Rómund frómur⁵ rædir þá með röddu hári:
>mundi hundrinn⁶ mæta⁷ sárl,
merkr og sterkr ef⁸ lífði Kári.
- 57 Mest í festi makligt væri mér að renna,
draug í haugi dökkvan⁹ spenna,
duga mun hugr við kompán þenna.
- 58 Kjörig med¹⁰ hjörvi⁷ að kísa syri¹¹ við kappa⁹ otta¹⁰,
rekkum ekki dugir að dotta,
drafl er afl að spara við brottar.
- 59 Oss¹¹ mun (blossa) brugðið við¹² (kvad þáru spennir)
— tveir eru¹³ meir en tuttugu þrennir —
tröll ef öllum þessum rennir.
- 60 Hnígr og sigur halrinn inn í haug med festi,
nógt¹⁴ um¹⁴ þókti nadda lesti
nær¹⁵ sem¹⁶ væri frysínn mesti.
- 61 Meidir reidur¹⁶ mörgum rafnar mætum baugi,
Gripsson hripsar gull frá draugi,
gilliga¹⁷ vill hann ryðja úr haugi.
- 62 Fyrðar byrðar fagrar upp í festum¹⁸ venda,
halrinn valdi hríngi brenda.
Háttir og þáttir er kominn á enda.

III.

1) Kreðr ¹⁹ eg ¹⁹ aldrei ¹⁹ svó kurteis ²⁰ kátum ²¹ menja þöllum, [ord	2) Þeira lát og listarfari ²³ list mér harnarinn mesti. Greinum hitt, að Gripsson bar
svinnust gefr mér seima ²² skord sorg í móti öllum.	gull og silfr í festi ²⁴ .

1) Vis. v. i W. 2) hnöppum hðr. 3) hia hðr. 4) frómi W. 4) h. hinn mæti W.
5) ef v. W. 6) digran W. 7) fyrr W. 8) heldr W. 9) kalla W. 10) atta 610, W.
11) vis. eftir 56 i 610; Sa 610. 12) opt 610. 13) = erum; ok W. 14) nytum 610,
noktum W. 15) hid næsta 610. 16) les?: reiðer W. 17) gillliga 610. 18) festar W.
19) Kvad eg ei 610. 20) kurteist W. 21) krerum W. 22) silke W. 23) -par W.
24) hjer á eftir 8-10 i W.

* Í W byrjar ríman svo: Skáldin þau sem skyra brag | skemta silkihrundum |
nara í þetta natt og dag | nálega öllum stundum.

- 3 Hrómund þótti úr haugi mál,
heldur hér¹ á stundir,
kall var þá² að kynda bál
katli sínum undir.
- 4 Funi var³ millum⁴ fóta hans,
fullur⁵ ketill af búkum;
ásjón hefr hann einskis manns
jafnt og segir af pákum.
- 5 Þótti nokkuð þranta-samr⁶
þráinn í fyrrum⁷ öldrum⁸;
var hann í fystu Vallands grámr
og vann þó aht með göldrum.
- 6 Snemma var hann í illsku ern
um æsku tíma⁹ vakra,
og með grímd yfir garpinn hvern
hann gekk sem Loki¹⁰ yfir akra.
- 7 Þegar er¹¹ audi¹² þundar vífs¹³
þoldi hann¹⁴ ekki¹⁵ stýra,
hann var settir í hauginn lífs
og hjá honum gull eð dýra.
- 8 Sverð á einum súlustaf
sér hann uppi lángá,
sá mun bjóða berserk af,
er¹⁶ bregður¹⁷ grammum lángá.
- 9 Brigðill¹⁸ fanst¹⁹ ei betri neinn,
en brandrinn pessi²⁰ fráni;
það er enn mæti Mistilteinn,
márt líð veitti þráni.
- 10 Gripsson var²¹ til gjallars²² fúss,
glóar af snáka bóli.
- [Vill þá tala með²³ herra húss,
hefr²⁴ sig framan²⁵ að stóli.
- 11 Hrómund²⁶ kvaddi heiptar-lund
hal með orðum slískum:
»séð hef eg öngvan svartari hund
seimi stýra rískum²⁷«.
- 12 Hrómund²⁸ talar af²⁹ hreysti og mekt:
»hríngum hef eg svarfað³⁰,
aptans bíður ófröm sekt,
eg hef þetta³¹ starfað.
- 13 Oss³² er³³ mál³⁴ úr yðrum haug,
[eindi trúeg því³⁵ hamli.
(— ei var hýrt að horfa á draug —)
Hversu máttu, enn gamli?«.
- 14 »Nú er í reiðing³⁶ ráðið mítt,
rekkar³⁷ trúeg það prófi,
mitt³⁸ er ángur mikil og strítt —
má eg þó enn að hófi.
- 15 Einskis³⁹ kynna eg yðra dul⁴⁰,
— ansar þráinn í pínum⁴¹ —
ef þú létilr þenna þul
þegja á stóli sínum⁴².
- 16 »Öllum hef eg þig audi vænt,
elli- þrymr enn -móði,
minn er hríngr og men svó vænt
og⁴³ Mistilteinn enn góði⁴⁴.
- 17 »Segðu⁴⁵ ei hvór sigri⁴⁶ veldr⁴⁷
— svarar hann menja-lundi —
[fyrir en þú úr haugi heldr⁴⁸
heill af okkrum fundi⁴⁹.

¹⁾ lida 610. ²⁾ at W. ³⁾ er a milli W. ⁴⁾ og f. 610. ⁵⁾ þranta- W. ⁶⁾ fyrr 610.
⁷⁾ öldum W. ⁸⁾ timann 610. ⁹⁾ lok W. ¹⁰⁾ er v. 610. ¹¹⁾ raði W. ¹²⁾ vins W.
¹³⁾ ei lengr at W. ¹⁴⁾ og biarga 610. ¹⁵⁾ Birgill finzt W. ¹⁶⁾ inn b. v. W. ¹⁷⁾ er W.
¹⁸⁾ gjalda 610, W. ¹⁹⁾ villdi tala við W. ²⁰⁾ hann h. W. ²¹⁾ fram 610. ²²⁾ vís. v. f. W.
²³⁾ og rískum hér. ²⁴⁾ vís. á eftir 7 W. ²⁵⁾ með W. ²⁶⁾ safnad 610. ²⁷⁾ nockut W.
²⁸⁾ Ant er mier 610. ²⁹⁾ trúeg því einginn 610. ³⁰⁾ reike 610. ³¹⁾ reckureun W.
³²⁾ mart W. ³³⁾ vís. á undan 14 W. ³⁴⁾ duol 610. ³⁵⁾ pinu 610. ³⁶⁾ r. W. ³⁷⁾ vís.
á eftir 19 W. ³⁸⁾ sigr er skaptr 610. ³⁹⁾ ef fer þú halur úr hauge aptur 610.

- 18 »Sáttu ekki¹ sverða meiðr,
safnað hafði² eg baugum,
er³ þú húktir, hundrinn leiðr,
hvað var þér í augum?.
- 19 Fyrri⁴ hefði⁵ flagðið þurt⁶
fjárlins mér að synja,
allan hef⁷ eg⁸ þinn⁹ auð á¹⁰ burt¹¹;
ekki hefr þú að skynja«.
- 20 Seggrinn frá eg að sæmdar-trauðr
svaraði garpnum væna:
»ordinn er eg að¹² öllu blaðr,
ef einn¹³ skaltú mig ræna«.¹⁴
- 21 »Stelunst¹⁵ eg¹⁶ ei frá stála bör
— styfir¹⁷ talaði randa¹⁸ —
karpar¹⁹ þú með kyndug svör
en kant ei upp að standa«.
- 22 »Kunna eg fyrr að koma í rjár¹⁵,
köppum varð að nauðum;
[þér mun eg synja¹⁶ sverðs og fjár,
sjá þú við mér dauðum«.
- 23 »Stattu á¹⁷ fætur¹⁷ stúrulaust,
stakad¹⁸ mun verða flagði,
miklu er þitt¹⁹ minna traust,
en Máni kall af þér sagði.
- 24 Hugrinn²⁰ þinn er harla²¹ flatr
— Hrómund talar af²² kappi —,
skríd þú af stóli, skálkrinn latr,
skilinn²³ frá²⁴ öllu happi«.
- 25 »Fremd er eingi²⁴ að fella mig
með fránum hjalta-vendi;
- 26 eg vil reyna afl við þig,
ef²⁵ ekki er²⁶ vætta í hendi«.
- 27 Hrómund²⁶ kastar hrotta þá,
handa²⁷ aflí treysti,
þráinn var²⁸ glaðr, er²⁹ þetta sá,
þúngan ketilinn leysti.
- 28 »Riga³⁰ þú þér í rúmi blaðr,
ragari en nokkuð kvendi,
sæktú að mér svartr og dauðr,
sverð er burt úr hendi«.
- 29 »Nú³¹ mun ráð að fara á fætr,
frýr þú hugarins draugi,
dagrinn liður drjúgt³² til³³ nætr,
dimma tekr í haugi.
- 30 það³⁴ mun ráð að rísa viðr
[og reyna galdrá-imu³⁴;
katli mínum kasta eg niðr,
kom þú svó³⁵ til glímu«.
- 31 Gripsson³⁶ litar garpinn³⁷ blá,
geingr³⁸ í móti draugi,
rennast³⁹ til³⁹ og ráðast á
rammir tveir í haugi.
- 32 Skrykkjum⁴⁰ geingur skáli flagðs,
skelfur alt í næri;
það⁴¹ mun⁴¹ kenna⁴¹ kempu bragðs
að koma við þráin í tæri.
- 33 Gripsson⁴² lætur grjót og tré
gánga upp enn mæti,
þá varð leiðr að lúta á kné
loddarinn öðrum fæti.

¹⁾ eigi W. ²⁾ hef.. en W. ³⁾ vís. á eftir 22 i W. ⁴⁾ hafði 610. ⁵⁾ þraut 610.
⁶⁾ tek eg W. ⁷⁾ i W. ⁸⁾ braut 610, W. ⁹⁾ með W. ¹⁰⁾ ei 610. ¹¹⁾ reyna 610; ¹¹⁾ vís. á
eftir 52 W. ¹²⁾ v. 610. ¹³⁾ stiller... branda 610. ¹⁴⁾ krappar 610. ¹⁵⁾ ria(?) 610.
¹⁶⁾ synia vil eg þier W. ¹⁷⁾ upp pa W. ¹⁸⁾ stiakad 610. ¹⁹⁾ þetta 610. ²⁰⁾ vís. á
eftir 28 i W. ²¹⁾ hraeddr og W. ²²⁾ með W. ²³⁾ og skildr af 610. ²⁴⁾ einginn 610.
²⁵⁾ v. W. ²⁶⁾ vís. á eftir 24 i W. ²⁷⁾ og h. 610. ²⁸⁾ varð W. ²⁹⁾ eð W. ³⁰⁾ vís.
á eftir 29 i W. Rigar 610, W. ³¹⁾ vís. á eftir 21 i W. ³²⁾ enn drjuagt er 610.
³³⁾ vís. á eftir 26 i W; Nu W. ³⁴⁾ kvad reckur i galldra pinu 610. ³⁵⁾ nu W.
³⁶⁾ vís. á eftir 27 i W. ³⁷⁾ grepp hinn W. ³⁸⁾ og g. 610. ³⁹⁾ renna at W.
⁴⁰⁾ vís. á eftir 33 i 610. ⁴¹⁾ kenndi þetta W. ⁴²⁾ vís. á eftir 36 i W.

- 33 »Stökunst¹ eg¹ meira¹, sterkr ertú,
stirnar kall við elda,
fæti öðruð fell eg nú,
fast mun taka að kvelda..
- 34 Þá² varð³ hár af hræva daun
haugrinn upp að fyllast,
næsta kom hann í nóga raun,
nú tók þráinn að tryllast.
- 35 Hrómund⁴ talar í huganum glaðr
— horfið var þá meingi —:
»ekki ertú sem menskur maðr,
má þig sella⁵ eingi..
- 36 Eigi⁶ sparði álma bör⁷
illskumaðr að klóra;
koma í með þeim pilta-pör,
pústrá gefa þeir stóra.
- 37 Aurnir⁸ háfði⁹ illar klær,
ekki¹⁰ má honum þakka,
Gripssyni¹¹ létt¹¹ hann gánga þær,
greip¹² til upp á hnakka.
- 38 Niðr um háls og herðarblað
hreif¹³ hann¹³ góma fleinum¹⁴,
lætur gefa á lendum stað,
leysir¹⁵ hold frá beinum¹⁶.
- 39 Frægðar maðrinn¹⁷ forðar¹⁷ sér,
fángið tekr¹⁸ að grána —
»sviða nokkuð síður þér?
seg þú mér ef blánar!«
- 40 »Hafðag¹⁹ á því hugarins skyn,
— Hrómund talar enn færi —
hvaðan eð leiða katta kyn
komið í hauginn²⁰ væri.
- 41 Fæ eg það séð að fríða þig
fæstir kostir góðir,
kalla eg ráð þú klórir ei mig,
katta bannsett módir«.
- 42 »Gunnlöð hefr ei Grips í by
getið sér arfa slíkan,
[þú munt fæddr af²¹ flatri þý,
fylu tel eg þig líkan.
- 43 Hræddr²² er ordinn hugrinn þinn,
hvikar²³ þú allr úr fángi,
kreppist²⁴ þú við kláðann²⁵ minn,
þótt²⁶ kall hafi negl á gángi.
- 44 Sé eg að þér mun sáRNA hryggr,
svó skal eg að þér kreppa²⁷,
munt²⁸ þú²⁸ aldri menja Yggr
mér úr höndum sleppa.
- 45 Blána²⁹ mun þér bakid og hryggr,
ef báðar hendur hrífa,
naktan skal eg þig nadda Yggr
með nöglum sundur rífa..
- 46 Mjög³⁰ var ordið myrkt í haug,
máttí þanninn verða,
með fótar bragði fornan draug
feldi beytir sverða.
- 47 »Láta skaltu eð leiða sjör,
— kvad³¹ lestir³¹ unda öðru —
nú hef eg³² flagðs enn frána hjör
feingið í sinni öðru..
- 48 »Þetta var þér þrautar-ráð
— þegninn svarar³³ enn bleiki —
skygðum hefr þú skjóma náð,
hann³⁴ skiptir³⁴ með okkur leiki.

¹⁾ Stiakar næsta 610. ²⁾ þar W. ³⁾ nam W. ⁴⁾ ríð. á eftir 25 í W. ⁵⁾ sigra W. ⁶⁾ vís. á eftir 31 í W. ⁷⁾ bur W. ⁸⁾ ríð. á eftir 34 í W. ⁹⁾ hefer so W. ¹⁰⁾ engi W. ¹¹⁾ -son lætur 610. ¹²⁾ og g. 610. ¹³⁾ hann hreif med 610. ¹⁴⁾ fleini W. ¹⁵⁾ og l. 610. ¹⁶⁾ beini W. ¹⁷⁾ -madur fryiar 610. ¹⁸⁾ tok W. ¹⁹⁾ Hafe eg 610. ²⁰⁾ heiminn 610, W. ²¹⁾ fæddr af einnre 610. ²²⁾ ríð. á eftir 39 í W. ²³⁾ hvikazt W. ²⁴⁾ knepp- W. ²⁵⁾ klaða W. ²⁶⁾ þo 610. ²⁷⁾ kneppa W. ²⁸⁾ þú skalt 610, W. ²⁹⁾ ríð. v. í W. ³⁰⁾ vís. á eftir 47 í 610; v. W. ³¹⁾ leiser W. ³²⁾ hefur W. ³³⁾ talar W. ³⁴⁾ og skackar 610.

- 49 Svó¹ hef eg leingi² lodað³ á fé
og lisað í haugi mínum,
ei er⁴ gott, þó góðir sé,
gripum að treysta sínum.
- 50 Garprinn⁵ jafnt⁶ og⁷ sjálfum sér
sverði þessu⁸ trúði,
nú⁹ skal verða að meini mér
Mistilteinn enn prúði.
- 51 »Greinþú¹⁰ mér — að¹¹ Gripssonkvæð,
galdra kallum eini,
hvessu marga hildi að
þú hjótt með Mistilteini.«
- 52 »Sæmingr¹² kóngr í Sámsey¹³ hét,
við sóttunst grímu alla¹⁴,
sagði hann, þá¹⁵ sverðið lét,
seinlega munda eg falla.
- 53 f¹⁶ sextii hef eg og seytján betr
sumur í viking haldið,
og svó úti¹⁷ alla¹⁸ vetr
ýta daudā valdið.
- 54 Hundrað sinnem hólmi á
eg¹⁹ hjó²⁰ með sverði hreinu,
fyrðar urðu að fölvum ná,
fekk eg aldri skeinu.«
- 55 »Leingi hefr þín lundin sterk
lyðum aflat naudā;
það er hið hæsta happaverk
að höggva þig til danda.«.
- 56 Mætan reiddi²¹ Mistiltein
af²² miklu²³ orkuláni,
- 57 hjó²⁴ hann²⁵ í sundur há'sins bein
bófuðið²⁶ fauk af þráni.
- 58 Lykur svó við ljótan²⁷ skapp
leyfður fleina sendir²⁸,
brendi kall á báli upp,
burt²⁹ úr haugi vendir³⁰.
- 59 Hilmir spæði Hrómund ná,
í hauginn réð að gánga:
»hversu skilduð³¹ þráinn og þú
þrautar-glíma lánga?«.
- 60 »Gíman okkar gekk í kjör,
gaf það brandrinn hreini;
setti eg af honum Heimdals hjör
með hördum³² Mistilteini.«.
- 61 Gripsson kjöri af greipar Stein,
er garpr í hauginn sótti,
menið og hríng sem³³ Mistiltein,
er mestir gripirnar pótti.
- 62 Allir seingu Ólafs menn
ótal gullsins brenda.
Nausta dýr með niflúng renn,
norðr³⁴ í³⁵ Björgvin³⁶ lenda.
- 63 Sjóli leggur³⁷ sigling af
og³⁸ sitr³⁹ um⁴⁰ kyrt⁴¹ í⁴² landi;
gekk sú frægð⁴³ um grund og haf,
er Gripsson vó⁴⁴ með brandi.
- 64 Brögnum frá eg að burgeis traustr⁴⁵
býtti Ófnis palla.
Sögunni víkr⁴⁶ i Svíþjóð austr⁴⁷,
svó⁴⁸ skal ríman falla.

¹⁾ Vis. á eftir 50 f W; Leingi W. ²⁾ lagitz W. ³⁾ mun 610. ⁴⁾ Anzar seggur W.
⁵⁾ sínu W. ⁶⁾ ef nu W. ⁷⁾ Greindu W. ⁸⁾ er W. ⁹⁾ vis. á eftir 35 f W. ¹⁰⁾ Samsó
610. ¹¹⁾ harða W. ¹²⁾ þa er W. ¹³⁾ v W. ¹⁴⁾ einn veg allann 610. ¹⁵⁾ hio eg W.
¹⁶⁾ hann b. v. W. ¹⁷⁾ mest af W. ¹⁸⁾ höggur 610. ¹⁹⁾ so h. W. ²⁰⁾ leiðan W. ²¹⁾ sendi
610, W. ²²⁾ og b. 610; burtu W. ²³⁾ vende 610, W. ²⁴⁾ skildist 610, W. ²⁵⁾ hvoosum
W. ²⁶⁾ og 610. ²⁷⁾ sudr vid Danmark W. ²⁸⁾ lagdi W. ²⁹⁾ sezt W. ³⁰⁾ nu kyrr
at W. ³¹⁾ fregn 610. ³²⁾ hio W. ³³⁾ ríkr W. ³⁴⁾ sonar W.

IV.

- 1 *Fræðum gjörunst eg fallum á,
sagra málid¹ niðri lá;
því er mér trautt² um³ að tóna dans
um tignar-Hildi nöðru lans.*
- 2 *Nefndan⁴ hef eg nótad⁵ stil,
nýjan bruggað Viðris yil;
kvendid fær af kveikum⁶ drjúgt⁷,
kvæðid verðr af slíku⁸ mjákt⁹.*
- 3 *Int var næsta¹⁰ í óði þeim,
ýtar¹¹ kómu úr viking heim;
settist gramr að grundu hægr,
Gripsson varð af stríði frægr.*
- 4 *Grundi hét einn góður¹² þegn,
gefr hann¹³ honum með¹⁴ prýði og megn
rakka þann er heitir Hrókr;
hann var¹⁵ hædi snarpr og klókr.*
- 5 *Hrómund gaf honum hríng með gull,
— hundsins þótti launin full —
eyrir vegr og adra sjau,
er¹⁶ það meir en verðin¹⁷ tvau.*
- 6 *Vissi¹⁸ þetta¹⁹ vóndur trúðr²⁰
Vóli kall, er²¹ ei var prúðr,
drepr hann þann enn dýra hund,
dragnast²² til á náttarstund.*
- 7 *Vella Týr²³ til visu tók:
»Vóli, hefr þú deyddan Hrók.
[Einhvern tíma inni eg²⁴ þér
fyr²⁵ öll þau pörin þú²⁶ leikur²⁷ mér.»*
- 8 *Sjöli átti systur tvær,
svinnar voru báðar þær:
Dagny²⁸ var til dáða²⁹ vend,
drós var önnur Svanhvit kend.*
- 9 *Svanhvit³⁰ var fyr systrum tveim —
— segja má rétt³¹ af³² báðum³³ þeim —
hún ber mekt³⁴ yfir meyja krans
millum³⁵ Vikr og Hálugalans.*
- 10 *[Höldar losudu hrínga grund³⁶,
Hrómund gjörir sér kært við sprund³⁷,
varað hann ekki Vóla né³⁸ Bild;
verðr³⁹ nú⁴⁰ eingi á rógi hvíld.*
- 11 *Talar⁴¹ við Hrómund hrínga Frid
heimuglega á einni⁴² tið:
»Bíldr og Vóli við⁴³ brögðin nóg
bera þig opt við kóng i róg.»*
- 12 *»Vilir þú ekki varna mál
völdug brúðrin hreyti⁴⁴ stáls,
fylur öngvar fæla mig;
eg fer sem áðr að tala við þig.»*
- 13 *Var⁴⁵ það enn fyr visi⁴⁶ um dag
Vóli [talar med þetta slag⁴⁷:
»Gripsson tælir gullas Rán,
gjörir⁴⁸ hann⁴⁹ yðr svó mikla smán.»*
- 14 *Tíkin⁵⁰ fekk⁵¹ svó⁵² túnguskæð
talað fyr⁵³ kóngi⁵⁴, að leggr hann fæð
Hrómund á fyr hrópið leitt;
hvórgi⁵⁵ gefr um annan⁵⁶ neitt.*

¹⁾ malm er W. ²⁾ trollum 610. ³⁾ Næsta 610. ⁴⁾ nota 610, nötta W. ⁵⁾ kverkum mjákt 610. ⁶⁾ því driukt 610. ^{6a)} næst W. ⁷⁾ er ý. 610. ⁸⁾ göfugr W. ⁹⁾ v. W. ¹⁰⁾ við W. ¹¹⁾ er 610. ¹²⁾ eru W. ¹³⁾ verð hans W. ¹⁴⁾ þetta vissi 610. ¹⁵⁾ traudr 610. ¹⁶⁾ at W. ¹⁷⁾ og d. 610. ¹⁸⁾ Freyr W. ¹⁹⁾ einn dag vildig inna W. ²⁰⁾ v. W. ²¹⁾ sem giorir þu W. ²²⁾ Dagmær 610. ²³⁾ dygðar W. ²⁴⁾ vis. á eftir 22 í W. ²⁵⁾ þat rett af W. ²⁶⁾ mackt 610. ²⁷⁾ i milli W. ²⁸⁾ Hringagrund var heima nu W. ²⁹⁾ fru W. ³⁰⁾ og W. ³¹⁾ vera mun W. ³²⁾ vis. á eftir 13 í W. ³³⁾ þessi W. ³⁴⁾ v. W. ³⁵⁾ dreifer W. ³⁶⁾ vis. á eftir 10 í W. ³⁷⁾ vise 610. ³⁸⁾ kenar a þeirra skraf W. ³⁹⁾ og gjörir 610. ⁴⁰⁾ vis. á eftir 12 í W; So W. ⁴¹⁾ fa trollin W. ⁴²⁾ við kong W. ⁴³⁾ hvergi 610. ⁴⁴⁾ annad 610.

- 15 þar til efist þykkjan stirð,
þegninn¹ skilst² við³ kóngsins hirð;
svó⁴ gjóra⁵ alir átta bræðr,
eru nú⁶ þar sem fadir hans ræðr.
- 16 Ólaf⁷ kóng á einni tíð
orðum kvaddi meyjan blíð:
»[kempan er sú⁸ frá þér flæmd
er seingið hefr þú af mesta⁹ sæmd.
- 17 Hér í móti hefr þú svó¹⁰,
buglausasta¹¹ bræður tvó,
trúir á þeira reflig¹² ráð,
og¹³ ræktir¹⁴ meira lygar en dáð.«
- 18 »Kunnliga¹⁵ er það komið fyr mig,
kappinn¹⁶ taki að fífla þig.
heiti eg því, að hjórrinn skal
hepta ykkart¹⁷ blíðutal.«
- 19 »Mantu nokkuð, milding, þat,
máttugt tröll í haugi sat,
þorðir hvórki þú né neinn
þángad fara nema Hrómund einn.«
- 20 Fors var ei með fylkir dælt —
»fyr þau orð að¹⁸ þú¹⁹ hefr²⁰ mælt,
gista verður gálgja tré
Gripsson, þótt hann frækinn sé.«
- 21 Brúðrin gekk í burtu reið,
bróður svarar á þessa leið:
»fylkirs hugr er²¹ forsi²² streingdr;
fyrr mun Bíldr og Vóli heingdr.«
- 22 Júngfrú²³ tældi²⁴ ástin ný
afreksmann í kóngsins bý;
gjördist eigi Gripsson bráðr,
hann gekk á²⁵ tal²⁶ við mey sem áðr.
- 23 Sjólar tveir á svænskri grund,
[sveitir heldu á þessari stund²⁷,
hafa þeir báðir Haddíngs nafn;
Helgi varði þeira stafn.
- 24 Helgi enn frækni hafði sigr
hvar sem²⁸ hann bar²⁹ að rómu vigr;
flesta kýngi framda lét
frilla hans er Kára hét.
- 25 Gjóra þeir bod til Ólafs ótt,
audlīng skal með sína drótt
koma um vetr á Vænis³⁰ ís;
vargar skulu þar eiga pris.
- 26 Hann vill dubba herlið frítt
heldr en flyja ódal sitt;
þýst³¹ hann³² þegar í branda mord,
bræðrum gjörir og Hrómund orð.
- 27 Hrómund kvedst um haudr og sam
hvergi skyldu fylgja³³ gram —
»Bíldr er frægstr og Vóli á valt
vinna þeir með kóngi alt.«
- 28 Audlīng bjó³⁴ sem ádur lið,
júngfrú tók að blikna við,
hún³⁵ hefr sig upp á Hrómunds gard,
[að hennar kómu³⁶ skemtan varð.
- 29 »Meira virtu mína bæn,
menja Týr — kvad brúðrin væn —
heðr en breytni bróður míns,
bidja vil eg þig fylgis þíns.
- 30 Býta vil eg þér bugnir³⁷ einn
betri finst ei³⁸ skjöldur³⁹ neinn,
skedr⁴⁰ þig hvórki skadi né grand,
ef skjald ír hefr þú nokkuð band.

¹⁾ ad. p. 610. ²⁾ snyst ur W. ³⁾ og so W. ⁴⁾ þeir 610 ⁵⁾ vis. á eftir 9 f W. ⁶⁾ nu er su kempan W. ⁷⁾ næstu 610. ⁸⁾ reflit 610. ⁹⁾ enn rækta W. ¹⁰⁾ kíme- 610. ¹¹⁾ ad. k. 610; kempan W. ¹²⁾ yckar 610. ¹³⁾ er W. ¹⁴⁾ hefur þu W. ¹⁵⁾ á flærdum 610. ¹⁶⁾ vis. á eftir 15 í W; telir W. ¹⁷⁾ at tala W. ¹⁸⁾ sveitum halda á þessa lund W. ¹⁹⁾ er W. ²⁰⁾ ber W. ²¹⁾ vianan 610. ²²⁾ biugg- aust 610. ²³⁾ fara með W. ²⁴⁾ býr W. ²⁵⁾ r. W. ²⁶⁾ hennar koma ad 610. ²⁷⁾ barda W. ²⁸⁾ til alldre W. ²⁹⁾ sker W.

- 31 Bugnir¹ finst ei betri en sá
— burðug mælti hrínga Ná —
mistu aldrí mektar rendr
á meðan nokkuð eptir stendr².
- 32 Gripsson þiggur gilda³ rit,
gladdist við það brúðrin⁴ hvít,
hetjan býst til ferðar fróð;
flestu orkar kvinnan góð.
- 33 Forlags⁵ stundin flestu ræðr,
ferðast hann og átta bræðr;
vísis kemr til Vænis þýðr,
var þar syri enn svænski lyðr.
- 34 Að⁶ morni⁷ þegar er⁸ vígljóst var,
vópnast menn á ísi þar;
Svíar og Nordmenn sóttust fast,
sverðið varð⁹ að brotna hvast¹⁰.
- 35 Bildur var, þegar⁹ byrjar¹⁰ fundr,
barinn í hel sem annar hundr;
ógurligt var¹¹ yta fall,
eingi¹² maðr sá Vóla kall.
- 36 Ólafs sverð¹³ í örva dríf
jární klyfur búna hlíf;
Haddingí kóngur hitti gram,
þeir¹⁴ hjuggust¹⁴ þegar að¹⁶ brandrinn¹⁶.
- 37 Alla klyfur Ólafs sverð¹⁷ [nam.
audlíngs¹⁸ síðu niðr frá herd;
Haddingí varð¹⁹ af höggi nár,
hilmir fellur²⁰ móðr og sár.
- 38 Hrómund átti hrauktjáld eitt,
hinn veg stóð við vatnið breitt.

- 39 Bragnar feingu bana og sár,
bræður klæddust²¹ þegar í ár.
- 40 Afreksmaðrinn innir brátt:
»illa hefr mig dreymt í nátt;
ekki²² geingur²³ alt í hag;
ekki fer eg til striðs í dag²⁴.
- 41 Allir bræður æsast framm:
»er²⁵ það rétt en mesta skamm,
heita að²⁴ veita hilmir lið
og²⁶ hafa þó öngvan dreingskap við²⁷.
- 42 Bræður óðu í branda þátt
og²⁸ brytja ei²⁸ með²⁸ vópnum²⁸ smátt;
hverr lá²⁷ dauðr af Haddinga ferð,
er²⁸ hopaði undir þeira sverð.
- 43 Helgi átti höggvópn það,
hvergi²⁹ gefr í járni stað,
Finn sleif hétt en fagra hlíf,
er fríllumaðrinn³⁰ berr³¹ í kíf.
- 44 Kára var sú, er konstrin³² nam,
komin á lopt í áltarham;
gól hun svó með³³ galdrar stig,
gáði³⁴ eingi³⁵ að verja sig.
- 45 Fót³⁶ í móti frændum Hróks,
fleina veðr³⁷ af magni óx,
[æfin varð ei lyðum³⁸ löng,
litu þeir til þar áltin söng.
- 46 Hjó hann í fystu³⁹ Högna og Gaut,
Hrólfur og Þróstr að⁴⁰ velli laut,
Háka sem⁴¹ Loga⁴² í⁴³ hjörva gny
Helga enn sterka og Ángantý⁴⁴.

¹⁾ Vis. v. W. ²⁾ gyllda W. ³⁾ meyian W. ⁴⁾ -lóx 610. ⁵⁾ Morgen W.
⁶⁾ er v. 610. ⁷⁾ tók W. ⁸⁾ mart W. ⁹⁾ þar 610. ¹⁰⁾ bifadest W. ¹¹⁾ er W.
¹²⁾ einginn 610. ¹³⁾ ferd 610. ¹⁴⁾ höggr 610. ¹⁵⁾ v. W. ¹⁶⁾ sverdid 610.
¹⁷⁾ ferd 610. ¹⁸⁾ auxl og 610. ¹⁹⁾ var W. ²⁰⁾ fell þa W. ²¹⁾ klædast 610;
biuggutz W. ²²⁾ ei mun ganga W. ²³⁾ og er 610. ²⁴⁾ og 610, W. ²⁵⁾ v. W.
²⁶⁾ folkit eigi W. ²⁷⁾ var 610. ²⁸⁾ v. W. ²⁹⁾ ad h. 610. ³⁰⁾ -vinrinn W.
³¹⁾ bar 610. ³²⁾ kynstur W. ³³⁾ við W. ³⁴⁾ ad g. 610. ³⁵⁾ einginn 610. ³⁶⁾ Fer W.
³⁷⁾ þing W. ³⁸⁾ ei var æsen lyða W. ³⁹⁾ stundur W. ⁴⁰⁾ a 610. ⁴¹⁾ og 610.
⁴²⁾ Loka 610. ⁴³⁾ við W. ⁴⁴⁾ Angentyr 610.

- 46 Gumna feldi galdrar dreingr¹,
Gripsson út² af³ tjaldi geingr³;
dreingmanns hjarta dýru⁴ ræðr,
drepna⁵ leit⁶ hann sína⁶ bræðr.
- 47 »Nú hefr Helgi enn frækni felt
fræga⁶ bræðr, en móður hreft;
á⁷ honum⁷ er mér að hefna skylt,
hjartað verðr⁸ af⁹ sorgum fylt«.
- 48 Stefnir⁹ hans⁹ var⁹ stáli af,
stoltar¹⁰ skjöldr¹⁰, er Svanhvít gaf,
aldri kom honum brynya á bein,
bar hann í hendi Mistiltein.
- 49 Geysiligr var¹¹ gumna styrr,
Gripsson stendur¹² ekkí¹² kyrr,
bragna klyffr¹³ hann brandi meðr;
bugaði alt þar Hrómund veðr.
- 50 »Hér er sá kominn að¹³ Hrángarð vó
— Helgi enn frækni talaði svó; —
sjái þér nú við sverði því,
er¹⁴ sótti¹⁴ kappinn hauginn í.
- 51 Gripsson ináttu gánga nær,
er garpa mína drepr og slær;
hlýra þinna brjóst og blóð
brandrinn minn að hjóltum óð«.
- 52 »Hvergi þarf til höggs við sig
Helgi enn frækni að eggja mig;
annað hvort skal eg eða¹⁵ þú
öndu firður¹⁶ liggja nú«.
- 53 »Pitt er sverðið þúngt og breitt,
þú fær valla¹⁷ stálið reitt;
viltu eg fái¹⁸ þér vópníð það,
valdið¹⁹ getir²⁰ þú rómu að?«.
- 54 »Eigi þarstu Helgi²¹ hér
hjartaleysi²² að eigna mér;
það²³ man²³ eg²³ högg að Hrángarð²⁴
hausinn allr í sundur gekk«. [sekk,
- 55 »Sætu hefr þú sokkabönd,
seggrinn, vafð um²⁵ þína hönd;
af því fær þú öngva und;
er það satt, þú trúir á sprund.
- 56 Skildu frá þér skjaldarbrot,
skjalligt²⁷ er það giptu þrot;
vittu þá, ef²⁸ vópn er reitt,
veita skal eg þér höggið eitt«.
- 57 Mintist lítt á meyjar orð,
mundriða kastar niðr á storð;
báðum höndum berst hann nú,
bregðr af því sem talaði frú.
- 58 Helgi reiddi²⁹ upp²⁹ hvassa egg,
hjó hann í sundur áltar legg;
Kára hvergi kynstrug³⁰ fló,
kraup hun niðr að³¹ velli³¹ og dó.
- 59 Hrómund reiðir³² Hildar blys³³—:
»Helgi vantu eð mesta slys;
farin er heill við³⁴ fleina gjálfir,
frillu þína draptu sjálfir«.
- 60 Gott er ei við garp³⁵ að klást³⁵,
Gripsson undan höggi brást;
[kom þá oddrinn ótæpt³⁶ við,
allan reist³⁷ hann Hrómunds kvið.
- 61 Helgi talar, en³⁸ hlifar tröll
að hjóltum rendi niðr í voll:
»úti er³⁹ nú æfin míin,
illa fór og mista þín«.

1) prettr W. 2) upp ur W. 3) sprettr W. 4) diorfu W. 5) dauða finnr . . . atta W.
6) fagra W. 7) því W. 8) var þa W. 9) Spenner at sier (!) W. 10) stolltan
skiolld W. 11) er W. 12) stod þa varla W. 13) klauf W. 13a) eð W. 14) sokt hefur W.
15) edur 610. 16) firtur 610. 17) eigi W. 18) liae W. 19) er v. W. 20) fer W.
21) Hrómund W. 610. 22) hraclu- (!) W. 23) við W. 27) skiot- W. 28) hvort W.
25) mælti í 610. 29) glís 610. 31) þin W. 35) garpa . . . fárt W. 36) ótæpt
kom þá oddrinnu W. 37) riste 610. 38) vid 610. 39) giorzit W.

- 62 Hrómund sá¹, að Helgi lýtr,
hrævar² lög³ um garpinn⁴ flytr,
hann lét⁵ ekki⁶ að⁶ höndum sein
hart að reiða Mistiltein.
- 63 Hausinn⁷ klyfr⁷ og hjálminn blá,
heilinn þegar⁸ á sverði lá,

- jöxlum mætti eggin hörð,
urðu stór⁹ í brandinn skörð.
- 64 Hrómund lítur hrottann á,
Helgi verður þegar að ná.
Nú má hvern, er heyrir¹⁰ til,
hafa að sér hið fjórða spil.

V.

- 1 Astar leikur armr og veikr
amar að brjósti þróngu;
sit eg því bleikr að silkieikr
sinna til mín öngu.
- 2 Þegninn fær, þá¹¹ þeim er kær,
þakkar¹² orðið blíða;
hinn er ær, sem ekki¹³ slær
alls kyns dansa fríða
- 3 [Fæ eg það seint að¹⁴ fljóðið hreint
fárið vildi¹⁵ lækna.
Hitt¹⁶ var¹⁶ greint að¹⁷ stálið steint
stýfði Helga enn frækna.
- 4 Ægis bard í¹⁸ jaxla garð
urði¹⁹ hann Mistilteini;
molna²⁰ varð²⁰ í mækinn skard,
fyr meisla hörðu beini.
- 5 Brandinn²¹ skók sá skyldr er Hrók,
skýfir Haddinga meingi,
særast tók en sveitin klók
sótti að honum leingi.
- 6 Fullhuginn lætr²² framan til nætr
felda²³ dreingi tvista,

- höfuð og fætur Hrómund lætr
hrottann af þeim kvista.
- 7 Bana fekk hvern, er brandrinn skerr,
brátt kom nött en dimma.
Haddinga herr úr hildi ferr,
heptist þanninn^{28a} rimma.
- 8 Stóran²⁴ leit, er²⁵ stefnir²⁶ sveit
standa mann á ísi,
garprinn veit, að gjört hefr reit
galdra kallinn vísi.
- 9 Hann hefr vígt og ristið ríkt
reit²⁶ með göldrum²⁷ sínum, —
»Væri likt, að²⁸ vinna²⁸ slíkt,
Vóla kompán mínum.«
- 10 Hetjan stinn yfir hrínginn inn
hljóp að Grímnis²⁹ arfa,
hjaltalinn hann hefr upp sinn,
hvað³⁰ mun Vóli starfa?
- 11 Kemr þar brátt hann kann ei fátt;
kappans³¹ sverð úr hendi
blæs³² hann hátt við³³ bragða³³ mátt,
burt³⁴ í ísinn rendi.

¹⁾ sier W. ²⁾ hrafsua W. ³⁾ lundr 610. ⁴⁾ kappan W. ⁵⁾ reð ei W.
⁶⁾ a 610. ⁷⁾ Hosuðit klauf W. ⁸⁾ uti W. ⁹⁾ þegar W. ¹⁰⁾ hlyðer W. ¹¹⁾ ef W.
¹²⁾ þeckar 610. ¹³⁾ eigi W. ¹⁴⁾ Furðu seint mun W. ¹⁵⁾ vilia W. ¹⁶⁾ þat skal
V. ¹⁷⁾ er W. ¹⁸⁾ ok W. ¹⁹⁾ ydle 610. ²⁰⁾ molna vann 610. ²¹⁾ vís. v. f
610. ²²⁾ mætun W. ²³⁾ feller W. ^{23a)} þann veg W. ²⁴⁾ Sterckan 610. ²⁵⁾ sa styfði W.
²⁶⁾ riett 610. ²⁷⁾ galldri W. ²⁸⁾ ef vinnur 610. ²⁹⁾ grammis 610. ³⁰⁾ og h. 610.
³¹⁾ kappa W. ³²⁾ bles W. ³³⁾ með bysna W. ³⁴⁾ so b. 610.

- 12 Svó bar að um sára nað¹,
svikarinn² mátti kunna,
rataði það á³ risu í stað
og rendi niðr til grunna.
- 13 Lyddan⁴ sú með lymska trú
lær^b að fleina sendi:
»feigr ertú á fótum nú,
fell þér sverð úr hendi«.
- 14 Haltinn⁶ "eigur"⁶ hörku seigr
hygst⁷ að⁷ gjalda fóla:
»þú munt⁸ feigur fantrinn deigr. —
fullhuginn greip til⁹ Vóla.
- 15 Misti¹⁰ stáls, en¹¹ mygir¹¹ áls
meiðing hrepti¹² stránga,
varnar máls, en Vóla háls
vard í sundr að¹³ gánga.
- 16 Þar lá ódur þeygi¹⁴ góðr¹⁴
þulr enn galdrá vísí;
seima¹⁵ rjóður¹⁵ sár og móðr
settist niðr á ísi.
- 17 »Mætrar frú, er mér var trú,
mista eg ráðs¹⁶ um stundir,
hef eg því¹⁷ nú — segir¹⁸ hetjan sú
hættar fjórtán¹⁹ undir.
- 18 Urðu hér — kvað álma²⁰ grér —
áttu bræðr að krjúpa;
hjalta lér úr hendi mér
hvarf í vatnið djúpa.
- 19 Sútar²¹ karmur²¹, sára farmr,
sækir menja skerði,
minn er harmur mikill og armr,
mestr²² er skaðinn²³ að sverði.
- 20 Bera skal fætur burgeis mætr
brátt²⁴ úr stála hjaldri;
þess mun eg²⁵ bætr, er²⁶ brandinn²⁶
bíða á æfi aldri. [lætr,
- 21 Virðum þeim í vópna seim
vígín urðu að gjaldi;
kemr þá heim og kveikir eim
kempan ein²⁷ í tjaldi.
- 22 Bakar þar viður brjóst og iðr,
brunnu²⁸ eldar lángir,
opinn er kviðr en ístrið²⁹ niðr
alt³⁰ úr búki hángir.
- 23 [Hratt hann inn, en heimti út skinn³¹,
hreinum ísturs³² broddi,
kempan stinn tók stálknif sinn
og³³ stíngur fyri með oddi.
- 24 Reyndi lið svó³⁴ ræsis nið,
ríka geldur leigu,
ristinn kvið³⁵, því³⁶ ramt er við³⁵,
risar³⁷ með basti seigu.
- 25 Systur tvær með sjóla nær³⁸
sóttu³⁹ lángt til hildar,
vænu⁴⁰ mær til⁴¹ valsins⁴¹ þær⁴²
að⁴³ vitja⁴³ um kempur⁴⁴ gildar⁴⁴

1) trað W. 2) svikarann W. 3) v. 610. 4) Leiðan W. 5) hlær 610, W.
6) les Halr ódeigur? 7) heipter W. 8) skalt W. 9) upp W. 10) hann b. v.
610. 11) sa er mygi W. 12) veitti W. 13) v. W. 14) þeyu fróðr 610. 15) seggr
inn fróður W; rjóður=hrjóðr. 16) ráð W. 17) v. 610. 18) kvað W. 19) fimitan
610. 20) aurfa W. 21) Sveiten varmur W. 22) en m. 610. 23) skaði W.
24) hurt W. 25) v. W. 26) ef brandur W. 27) rosk W. 28) er b. 610. 29) istran
W. 30) oll W. 31) Heimter skinn og hrindur inn W. 32) istur W. 33) v. W.
34) sa W. 35) kviðr . . . vidr 610. 36) en W. 37) og r. 610. 38) þær W.
39) sokte 610. 40) vitiar 610. 41) at valnum W. 42) kiær 610. 43) vita W.
44) dreingi gildar 610.

- 26 Hittust¹ flijóð og hetjan góð,
er² heimti³ sorgir aumar,
kappinn stóð við kveikta glóð,
kvið⁴ með basti saumar.
- 27 »Hví skal fót á hjörva mótt
hafa um nætur svanni?
Viltu bót, en væna snót,
vinna sárum manni⁴?«.
- 28 »Heitir sá — kvað hrínga Ná —
Hagall er pig skal græða;
kellíng má, er⁵ kappinn á,
kempu⁶ röskva⁶ fæða.«
- 29 Fóru sprund með fleina lund
og færðu⁷ Hagli⁸ kalli;
græddi⁹ af und þann garp um stund,
ad¹⁰ grimmri¹⁰ er hverjum jalli.
- 30 Hjónin klók á heiðna bók
Hrómund gjörðu¹¹ ad lækna;
vífið ók til vals og tók
visi á burt enn frækna.
- 31 Sjóli mæddr af svanna klæddr
sótr¹² af menjatróðum¹³;
hann var fæddur heill og græddr
húss¹⁴ af¹⁴ bónða góðum.
- 32 Hrómund fann ad kelling kann
kuklaradóm af sprundum;
hennar mann fyr¹⁵ vífi¹⁵ vann
og veiðir¹⁶ fiska stundum.
- 33 Þegar¹⁷ í ár¹⁷ ad¹⁷ þegninn stár
þrifinn á vatnið hreina,
- 34 dregr með sár úr djúpi¹⁸ lár
dreingrinn geddu eina.
- 35 Kendi mein, er krufði bein
kall með stórra breddu;
Mistiltein með¹⁹ mætri¹⁹ grein
í maganum fann á geddu.
- 36 Fyllist sjóðr, þá²⁰ fleina bjóðr
færði²¹ menja skerði;
ei var hljóður örva²² rjóðr,
þá²³ audlíngr²³ tók við sverði²⁴.
- 37 Sá²⁵ var einn í sóknum beinn²⁶
Svíá með ríkum stilli,
Haddíngs sveinn ad heldr var²⁷ mein,
heitir Blindr enn illi.
- 38 Halrinn sá kvaðst²⁸ hyggja þá
ad²⁹ Hrómund væri³⁰ á lífi,
»heilsu má og hressíng fá
Hagals hjá klóku vífi.«
- 39 »Eigi³¹ mun — kvað³¹ hilmir — hun
Hrómund þora ad leyна«;
Herjans sun kvedst hafa á grun,
»hirdin skal það reyna«.
- 40 Hirdin stór frá höllu fór,
hefr til bæjar lángað;
kelling sór við Kjalar og þór,
ad kæmi nokkuð þángarð.
- 41 Kemr frá höll með kynstrin öll
kóngsins vinr³² ad bragði,
»enn mun troll — kvað auðar þöll —
jafnslægt³³ verða flagði.

1) Hittist 610. 2) hender W. 3) og k. 610. 4) hjer hefur W visu pessa: Ferðast, skal ad frelsa hal | ef finnast mætti tiggi | eg kann val með visku tal | vígja só hann liggi. 5) su W. 6) kempur roskar W. 7) færðe 610. 8) Hagale 610. 9) græddu W. 10) grimmur W. 11) giorde 610. 12) settir 610. 13) trodu 610. 14) Hagals hia 610. 15) a vatne 610. 16) veiddi W. 17) petta ar sem W. 18) djúpri 610. 19) við mæta W. 20) v. W. 21) fierer W. 22) hírva W. 23) Hromund (?) W. 24) hjereftir hefur W visu: Blindur lét er Bölvís hét | búna galdra sína | það var sét ad þrúður grét | þunga elda Rinar. 25) vis. eftir 31 í W. 26) seinn 610. 27) er W. 28) kvezt W. 29) v. W. 30) vera W. 31) Alldri . . . seier W. 32) vinir 610. 33) -slæg 610.

- 41 Lókrinn skal með lýða¹ val
leita verða² um stundir«.
Hrómund fal í hávum sal
heitu³ katli undir.
- 42 Eigi⁴ var hindr að⁵ hér⁶ kom Blíndr,
Hrómunds⁶ leita náði,
fór sem vindr um fornar grindr,
fann þó ei⁷ á láði.
- 43 Þegar að⁸ dreingr úr gardi geingr,
görpum segir hann teitum:
»oss er ei⁹ feingr⁹ í ferðum leingr⁹;
föru vær¹⁰ aprí og leitum«.
- 44 Kúrði¹¹ meir sá knúði geir
ketils í miðju¹² hvólfí.
»Hér fara þeir — kvað hríngi¹³ Eir —
Hrómund, stattu á gólfí.
- 45 Nú skal þegn, sem þjóðin fregn,
í þýjar klæði¹⁴ færa;
þú hefr megn að mala í gegn,
mína¹⁵ kvern að hræra«.
- 46 Þegninn stóð í þýjar vóð,
þrífur¹⁶ möndul stinnan;
- Blíndur óð með brögðin fróð
brátt um húsið innan.
- 47 Möndul¹⁷ dró af magni¹⁸ svó,
mátti ei orku stilla,
litið¹⁹ hló, en leit hann þó
til losfúngrs manna illa²⁰.
- 48 Fleina Gaut, er frægðir hlaut²¹,
[fann hann ei²² með galdrí,
[fara þeir braut, en baugalaут²³
bað þá þrifast aldri.
- 49 »Klók²⁴ er frú²⁴, en kynstrug²⁵ hjú
hjá kelling þeygi²⁶ prúðri;
ambátt sú var ekki²⁷ trú,
er áðan stóð hjá lúðri«.
- 50 Ristill svinnr í ráðum vinnr
ræsis kempur teitar;
halrinn svinnur hvergi finnr,
hversu opt sem leitar.
- 51 Firna-raumur²⁸, flatr og aumr
frá eg²⁹ að ekki³⁰ vinni³¹.
Hverfi glaumr og hornastraumr
Hárs i fimta sinni.

VI.

- 1 Reika³² tekur en ramma þrá
rýgjar mér í vindí,
því er eg ordinu öxlum³³ frá
úngri silkilindi.
- 2 Gekk eg framm á sútar sand
á sorgar-tíma örnum,
- þar lá fley við frysðar-land
full³⁴ af³⁴ alls kyns hörmum.
- 3 Stóð þar upp í stafni Pin
af³⁵ stríðu³⁶ hatri kvenna,
hun³⁸ bað mig koma í sess til sín
á sorgar bátinn pennu.

¹⁾ lista W. ²⁾ þurfa W. ³⁾ hitu 610, W. ⁴⁾ Ei W. ⁵⁾ heim 610. ⁶⁾ -mund W.
⁷⁾ ecki W. ⁸⁾ er W. ⁹⁾ engi . . . fengr W. ¹⁰⁾ við W. ¹¹⁾ kiende 610.
¹²⁾ diupv W. ¹³⁾ hölda 610. ¹⁴⁾ klæðen W. ¹⁵⁾ og m. 610. ¹⁶⁾ og þ. 610.
¹⁷⁾ vís. á eftir 49 W. ¹⁸⁾ megne 610. ¹⁹⁾ liten W. ²⁰⁾ illra 610. ²¹⁾ þraut 610.
²²⁾ foru i burt 610. ²³⁾ baugalaут er bragða naut 610. ²⁴⁾ Klokt . . . bu W.
²⁵⁾ kyndug W. ²⁶⁾ þeyu 610. ²⁷⁾ eigi W. ²⁸⁾ taumr 610. ²⁹⁾ v. W. ³⁰⁾ litit W.
³¹⁾ finne 610. ³²⁾ Rekia 610. ³³⁾ oskum 610. ³⁴⁾ fruktað W. ³⁵⁾ með stygð
og W. ³⁶⁾ v. W.

- 4 *Er¹ því² drjúgum daga sem húm
dapr ad öðru hverju,
kom eg þar niðr i krapparum
Kjalars³ á hauka ferju.*
- 5 *Rak mig burt af ræktar hafn⁴,
af ráði⁵ sorgar vindu,
má eg því ekki meyjar nafn⁶
i minum kvæðum binda.*
- 6 *Sorgum trú eg ad⁷ sætan kær
seint mun vilja léttu,
bulda eg rimur þrjár og tvær,
pessi verðr en séttu.*
- 7 *Um vetrinn⁸ eptir bar fyr Blind
brigða⁹-marga drauma;
sagði hann þetta svænskri kind,
sist¹⁰ mun gánga i tauma.*
- 8 *þar¹¹ fyrí misti hann gleði og glaum
gjörðist fátt til náða;
halrinn skyldi herma draum,
en Hadding kóngur ráða.*
- 9 *»Var það fyst¹² í vórum blund,
varg sá eg austan renna,
beit hann yðr svó breiða und,
bragníng¹³ mátti kenna.«*
- 10 *»[Koma mun vindr úr skýjum¹⁴ skaðr
skelfa¹⁵ kóngsins veldi;
hrjóta á mig gneista glæðr,
geng eg næri eldi.«*
- 11 *»Dreyndi mig ad ælist einn
úlfr hjá Hagli¹⁶ kalli,*
- 12 *sá var ei í blíðu beinn,
beit hann menn á¹⁷ hjalli.*
- 13 *»Jafnvel reif hann¹⁸ yðr sem¹⁹ mig
og alla kóngsins þegna;
heldr var²⁰ sýnin hræðilig,
hvað mun sliku²¹ gegna?«*
- 14 *»Hagals er sagt við²² húsagarð²³
híðbjörn nokkur²⁴ liggi,
jafnan höfu²⁵ vær²⁶ æfiskard
ætlað honum.« — kvað tiggi.*
- 15 *»Pá²⁷ mun björninn²⁸ bíta yðr,
er²⁹ búist þér hann ad veða.«
»þar er sú dygð ad drauminn styðr,
djarfliga skal³⁰ eg það greiða.«²⁹*
- 16 *»Sunnan rendi svínid mart
seggr³¹ ad þinni höllu,
rananum tóku³² ad róta hart
ríki pessu öllu.«*
- 17 *»þar mun leysa sull úr sjó,
sól³³ í heiði skína,
veröldin gledst með vakt³⁴ og frjó³⁵,
vedr³⁶ og kuldar svína.«*
- 18 *»Kómu³⁷ úr norðri kolsvört sky
með klær og vængi bjúga
og með þenna breiða by
burtu³⁸ gjörði ad fljúga.«*
- 19 *»Húsín³⁹ [vór munu hefjast⁴⁰ öll,
hygg eg það fyr góðu;
gjörig⁴¹ þar eina glæsta höll,
er⁴² gamlar toptir stóðu.«*

¹⁾ því er eg W. ²⁾ Kials(?) W. ³⁾ hofn 610. ⁴⁾ riðar 610. ⁵⁾ nafn 610, W.
6) v. 610. ⁷⁾ vetur 610. ⁸⁾ brigðu 610. ⁹⁾ ad s. W. ¹⁰⁾ ad. W. ¹¹⁾ Hier W. ¹²⁾ v. W.
13) ad b. 610. ¹⁴⁾ þar mun vindur af skogi W. ¹⁵⁾ og sk. 610. ¹⁶⁾ Hagale
610. ¹⁷⁾ af 610. ¹⁸⁾ At hann bæði W. ¹⁹⁾ og W. ²⁰⁾ er W. ²¹⁾ pessu
W. ²²⁾ um herra- 610. ²³⁾ einn ad 610. ²⁴⁾ hefe eg 610. ²⁵⁾ hann 610.
26) Biornen . . þa W. ²⁷⁾ ef W. ²⁸⁾ vil W. ²⁹⁾ greina W. ³⁰⁾ sa eg W. ³¹⁾ tok
610. ³²⁾ og s. 610. ³³⁾ makt og fró 610. ³⁴⁾ vetur W. ³⁵⁾ vis. ³⁶⁾ á eftir 21 f
W. ³⁷⁾ i b. 610. ³⁸⁾ vis. á eftir 19 i W. ³⁹⁾ munu þar huerfa 610. ⁴⁰⁾ gjorur W.
41) sem W.

- 19 »Var¹ það² enn í einum³ draum,
eg⁴ vil⁵ greina⁶ tiggja,
gildan⁷ leit eg gríðar taum
[grams við ríkið⁸ liggja«.
- 20 »þar er þú leist enn länga orm
liggja fyri⁹ á¹⁰ sandi,
það¹¹ mun dreki með dýrligt form
duna að voru landi«.
- 21 »Lángur¹² var sað Lóðurs kundr,
leit eg austan renna,
réð á yðr og reif í sundr;
ráð þú drauminn þenna«¹³.
- 22 »þar mun koma frá kóngiaf¹⁴ Hleidr¹⁵
kappi nokkurs máttar¹⁶;
fyst mun verða fundrinn reiðr
og falla niðr til sáttar«¹⁷.
- 23 »Kom eg þar, herra, í húsið inn,
er haukar sátu á¹⁸ stöllum;
fjaðralaus var fálkinn þinn
og flettur hamnum öllum«.
- 24 »[Margir koma¹⁹ í mildings²⁰ höll
menn²¹ af²² landi ríku;
vópnin munu þér²³ veita upp öll,
verð²⁴ eg reiðr af slíku«.
- 25 »Dreki þinn leist²⁵ mér²⁶ færðráflóð,
flaut²⁷ í báru miðri,
höfuðlaus allur herrinn stóð
í heitu vatni niðri«.
- 26 »Lofa eg minni ljúfri hirð
lönd að kanna fleiri,
- þá mun²⁸ audlings ásjón firð —
ekki er draumrinn meiri«.
- 27 »Dreymdi mig að drákons fedr
drægi²⁹ Hagall úr Væni;
Hrómunds linda hekk sað meðr
heiðarfiskrinn græni«.
- 28 »Állinn³⁰ kemr þar³¹ upp í móti,
eigi smár frá³² grunni;
verðr hann síðan vafinn í nót
og veiddr af menja³³ runnic.
- 29 »Vópnid sökk í vatnið kalt,
valla má slíkt³⁴ ugga;
hvört ætlar þú Hrómund alt,
en³⁵ hræðslufulla dugga?«.
- 30 Frá eg að kæmi³⁶ fylkis³⁷ til
fleiri draumar sterkir,
audlíngr réð þá alla í vil,
en³⁸ öngyan svó³⁹ sem merkir.
- 31 »Blindur muntu⁴⁰ birta⁴¹ mér,
beint svó að⁴² ekki tálmi;
hardr var sleginn um háls á þér
hríngr af brendum málmi.
- 32 Leidum reittu letinnar klár
lítla stund til náða,
dælt mun vera — kvað dreingrinn
drauma síða að⁴³ ráða. [flár⁴⁴ —
- 33 Gálgi⁴⁵ merkir gamlan hest,
get eg að míni náðir;
likt mun okkur fara um flest,
feigir⁴⁶ eru við báðir«.

¹⁾ Vis. á eftir 16 í W. ²⁾ það var W. ³⁾ vorum 610. ⁴⁾ vil eg 610; eg ma W.
⁵⁾ seigia W. ⁶⁾ grímmun W. ⁷⁾ gramer um Sviðið W. ⁸⁾ a svortum W. ⁹⁾ hier W.
¹⁰⁾ vis. á eftir 18 í W. ¹¹⁾ herra 610; pennan 610 (önnur hönd). ¹²⁾ heidr 610.
¹³⁾ háttar W. ¹⁴⁾ satta W. ¹⁵⁾ v. 610. ¹⁶⁾ Koma þar menn í mina W. ¹⁷⁾ komu 610.
¹⁸⁾ úr milldings W. ¹⁹⁾ þeir W. ²⁰⁾ og v. 610. ²¹⁾ var þa W. ²²⁾ og fl. 610.
²³⁾ er hun W. ²⁴⁾ dragi 610. ²⁵⁾ vis. á eftir 14 í 610. ²⁶⁾ v. W. ²⁷⁾ ad 610.
²⁸⁾ hiorfa W. ²⁹⁾ þat W. ³⁰⁾ v. 610. ³¹⁾ kvomu W. ^{31a)} fylkir 610. ³²⁾ v. W.
³³⁾ þat W. ³⁴⁾ frá þat birtið W. ³⁵⁾ v. W. ³⁶⁾ knar W. ³⁷⁾ r. W. ³⁸⁾ Galga
610. ³⁹⁾ því f. W.

- 34 Hrómund var hjá¹ Hagli² græddr
heill og vel til reika.
Pegar vill Ólafr járni klæddr
afla vargi steika³.
- 35 Fjölda⁴ manns⁴ ad⁴ fylkir dregr
frægðarmaðr⁵ í hljóði,
seggja⁶ liggr í Svíþjóð vegr;
sverðin⁷ trú eg þeir rjóði.
- 36 Óvart koma þeir eina nátt
öllum⁸ Haddíngs görpum,
lúðrar margir létu hátt⁹,
lagið¹⁰ er¹⁰ vópnum snörpum.
- 37 Auðlíf¹¹ vaknar ekki¹² fyrr
úti¹³ frá eg hann liggja,
[hús er brotið¹⁴, en höggnar dyr
á hvíluranni tiggja.
- 38 Haddíng kóngur heitir á menn,
og¹⁵ hljóp¹⁶ í skyrtu síða, —
»hverr er sá með harki renn¹⁷
hygst¹⁸ um¹⁹ nætr að stríða?«.
- 39 »Hrómund Gripsson heitir sá,
hér er²⁰ kominn í skemmu,
kappa gjörir að köldum ná
og²¹ klýfur hjálm og emmu²².
- 40 »[Furðu mun þér falla²³ vel,
þó syrðar hnigi mírin,
- ádur dó²⁴ fyr oss í hel
áttu bræður þínir«.
- 41 »Minstu á það milding fátt,
mér býr nóg í hjarta;
sú²⁵ skal þín en seinsta²⁶ nátt,
ef sverðið dugir eð bjarta«.
- 42 »Buðlúngs hvergi²⁷ brynján²⁸ finst,
burt er hattur²⁹ þriðja,
[eg skal þó³⁰ meðan æfin³¹ vinst
öngrar³² sáttar³³ biðja«.
- 43 Þegn hljóp³³ upp³³ í þessu einn,
þegar til vópna fexti³⁴,
sá³⁵ var ræsis rekkju sveinn,
risi og³⁶ tröll að vexti.
- 44 Gripsson höggur glaðr til raums,
gall í stæltum fleini;
þá tók af honum³⁷ enda saums
egg á³⁸ Mistilteini³⁹.
- 45 Haddíng verst með⁴⁰ hrotta knár,
Hrómund⁴¹ að honum sótti,
auðlíf varð⁴² þó⁴³ ekki sár;
undur fleetum þótti.
- 46 Hvert það högg⁴⁴ á⁴⁴ hilmi⁴⁴ datt
og⁴⁵ Hrómund skyldi⁴⁶ greiða,
sverðið kemr⁴⁷ á sjóla flatt,
söng⁴⁸ í gramnum⁴⁹ breiða.

¹⁾ með W. ²⁾ Hagale 610. ³⁾ steikar W. ⁴⁾ Fiolde manna 610. ⁵⁾ for ad
þessu 610. ⁶⁾ svannan W. ⁷⁾ en s. W. ⁸⁾ ad ö. 610. ⁹⁾ bratt 610. ¹⁰⁾ og
lagder 610. ¹¹⁾ hjer byrjar aftur 146. ¹²⁾ eigi W. ¹³⁾ en ú. W, 146.
14) brotid hus 146. ¹⁵⁾ v. W. ¹⁶⁾ hleypr W, 146. ¹⁷⁾ enn 610, W. ¹⁸⁾ og
h. 610, 146. ¹⁹⁾ a. W. ²⁰⁾ nu b. v. 610. ²¹⁾ v. W, 146. ²²⁾ einu 610. ²³⁾ per mun
falla furdu W, 146. ²⁴⁾ dou W, 146. ²⁵⁾ sia W. ²⁶⁾ sydsta 146. ²⁷⁾ ecki W,
eigi 146. ²⁸⁾ brynia 146. ²⁹⁾ hattar 610. ³⁰⁾ so skal enn 610. ³¹⁾ lifid W, 146.
32) aldri sætta W, 146 (sa-). ³³⁾ kom fram W, 146. ³⁴⁾ festi 610. ³⁵⁾ þat W, 146.
36) en W, 146. ³⁷⁾ hondum W. ³⁸⁾ med 610. ³⁹⁾ hjer er vísa í W, 146:
Mækir fra eg ad morgum seinn | mala giofena (giofinne 146) luki | feldi (hann b. v. W)
alla fylkis menn | fell þeim hofud af buki. ⁴⁰⁾ firi 610. ⁴¹⁾ en H. 610. ⁴²⁾ var W,
146. ⁴³⁾ þa 610. ⁴⁴⁾ sinn ad höggrið 610. ⁴⁵⁾ r. W. ⁴⁶⁾ atte ad 610. ⁴⁷⁾ kom
146. ⁴⁸⁾ og s. 610. ⁴⁹⁾ granum 610; iarnum W.

- 47 [Kylfu neytti kappinn¹ vel,
kastar² Bæsing³ líka,
þar kemr⁴ loks hann lemr í hel
lofðung þann enn ríka.
- 48 Hrómund⁵ talar⁶ að⁷ Hadding⁸ herr⁶
hefr⁷ nú⁷ feingið lægra;
sá hefr lofðung⁸ látið⁸ hér,
leit eg⁹ öngvan frægra.
- 49 [Sjá bar fylkir¹⁰ fremd og þrótt
sem¹¹ fornum¹² kóngi¹³ stæði,
hefði eg aldri sjóla sótt,
ef sínum gerðum næði¹⁴.
- 50 [Hverr var daudr¹⁴ á¹⁵ Hadding¹⁶ láð
[hinn er bjóst¹⁷ til varnar;
þá¹⁸ var leidum lóki náð;
listir hans eru farnar.
- 51 Bölvíð¹⁹ kall er Blindur¹⁹ hét
bundinn var²⁰ með snæri,
heingdr á gálga og²¹ heiðrinn lét,
hann gat þessu næri.
- 52 Bragnar tóku enn²² brenda²³ sein
og²³ báru á mörgum hestum;
seggir fóru úr²⁴ Svíþjóð heim
sigri prýddir mestum.
- 53 Fór²⁵ með²⁶ kóngi, fegri en dript,
foldin bjartra veiga;
Hrómundi var hríngþöll gipt,
er hun²⁶ vill gjarna eiga.
- 54 Svanhít festi síðan hann,
seggrinn²⁷ allvel²⁷ unni;
vífið elskar virta-mann
vel sem dygðin kunni.
- 55 Hrómund²⁸ Gripsson herrann lætr
hæstan mann i ríki;
ól við Svanhít sonu²⁹ og dætr,
sá var kónga líki.
- 56 Aldri trú við tiggja brá,
tökust³⁰ mægdir slikar,
kappa þeim eru komnar frá
kónga-aettir ríkar.
- 57 [Kvæða biðja kurteis³¹ sprund,
[eg kann þeim ekki neita³²;
glósad hef eg gaman um stund;
Gripplur skulu það³³ heita.
- 58 Þessar rímur³⁴ þiggi nú,
þreyttur er eg af mæði,
þúngi mikill og þretián bú, —
þar skal úti kvæði.

¹⁾ Kappinn treyster kylfu W, 146. ²⁾ og k. 610. ³⁾ bæsing 610, 146. ⁴⁾ kom W, 146. ⁵⁾ Allur fra eg 610. ⁶⁾ þa hadding sier W, 146. ⁷⁾ hlut (hel W) gat W, 146. ⁸⁾ skift um 146. ⁹⁾ eg hans 610. ¹⁰⁾ Fylkir ber so 610 (sa 146). ¹¹⁾ er 146. ¹²⁾ fyrrum W; fire 146. ¹³⁾ kongum W, 146. ¹⁴⁾ Bana fekk hver W, 146. ¹⁵⁾ af 610, W. ¹⁶⁾ budlungs W, 146. ¹⁷⁾ er bio sig titt (neitt W) 146, W. ¹⁸⁾ þegar 610. ¹⁹⁾ skift um W, 146. ²⁰⁾ var hann 610. ²¹⁾ v. 146. ²²⁾ brendan 146; e. branda 610. ²³⁾ v. W. ²⁴⁾ i 146. ²⁵⁾ Fylkis 610. ²⁶⁾ hann W. ²⁷⁾ systur kongsins W, 146. ²⁸⁾ vis. á eftir 56 i 610. ²⁹⁾ syne 146. ³⁰⁾ takast þar 146. ³¹⁾ Visna bidia volldug W, 146. ³²⁾ valla ma þeim synia W; vilia þau eftir leita 146. ³³⁾ þær W, 146. ³⁴⁾ visur W, 146.

RÍMUR FRÁ VÖLSÚNGI HINUM ÓBORNA.

AM 604 g, 4°.

I.

1 <i>Blanda skal eg fyr böruin glöð,</i> <i>er beiða i fysta sinni,</i> <i>Sónar foss og Suptúngs mjöð</i> <i>saman og Ása minni.</i>	7 <i>Hilmir kunni hverja list,</i> <i>honum varð alt að ráði,</i> <i>gramr hefr öngrar mentar mist,</i> <i>mildr af grettis láði⁵.</i>
2 <i>Óðin vissa eg¹, arfa Bors,</i> <i>Ásía² veldi ráða,</i> <i>jafnan vakti hann vigra fors,</i> <i>val fekk örн til bráða.</i>	8 <i>Ásgarður hét ágæt höll⁶,</i> <i>er Óðinn átti að stýra,</i> <i>glóar hun öll með greipar mjöll⁷</i> <i>og græðis eld, enn dýra.</i>
3 <i>Gramr er bæði fagr og fríðr</i> <i>og furðu vænn að öllu,</i> <i>orðin slétt, og einkar bliðr,</i> <i>ðrr af greipar mjöllu.</i>	9 <i>það er en væna þeingils höll,</i> <i>þökt var silfri hvíta,</i> <i>því var likust innan öll</i> <i>jafn sem gull að líta.</i>
4 <i>Vísir reiknast vitr og hægr,</i> <i>var það gjört að orði,</i> <i>hér með var hann sterkr og slægr,</i> <i>stóð honum eingi á sporði.</i>	10 <i>Bókin vill af borgar stærð</i> <i>birta fólk i ríku;</i> <i>nú er það komið í mína mærð,</i> <i>megi þér ráða af sliku.</i>
5 <i>Spektar grein og spáleik prýddr,</i> <i>spardi aldrí seima;</i> <i>kýngin mörg, sú kóngr er skryddr^{8a},</i> <i>er kunn um alla heima.</i>	11 <i>Dyrnar vóru á hurða hjört</i> <i>hundrað fimm og fjórir</i> <i>tigir⁸ — hafa slikt Tyrkvir gjört</i> <i>traustir frændur vórir.</i>
6 <i>Óðinn seldi auga sít</i> <i>annað bauga runni,</i> <i>með því jókst honum manvit frítt⁹</i> <i>og Mímis⁴ drakk hann af brunni.</i>	12 <i>Vissaeg ei í veröldu fyrr</i> <i>væri stærri halla,</i> <i>jafnfram geingu í einar dyrr</i> <i>áttu hundruð kalla.</i>

¹) v. *hdr.* ²) og Á. *hdr.* ^{2a}) skyrdr *hdr.* ³) sitt *hdr.* ⁴) minniz *hdr.* ⁵) sade *hdr.* ⁶) borg *hdr.* ⁷) torg *hdr.* ⁸) menn(!) b. v. *hdr.*

- 13 Í Óðins höll vard aldri hámt,
alskyns er þar¹ mæti,
flestum var þar fyrðum rúmt,
feingu allir sæti.
- 14 Skatna liði var skjöldúngs höll
skipuð í millum gráttá,
stillis hirðin stór sem tröll,
styrkri var einn en átta.
- 15 Gramr var bæði sterkr og stór,
slægð bar hann af öllum;
öflgastur var Ásapór
af Óðins köppum snjöllum.
- 16 Óðinn setti í landi lög,
hvé lýðir skyldu hegða;
vandar um það visir mjög,
ef vill því nokkur bregða.
- 17 Döglíng skipaði dreingjum tólf
að dæma um málín vöndu;
þiljad var hilmis hallargólf
hardri frænings ströndu.
- 18 Fylkir lagði fornar spár,
forsögu vissi hann alda;
fylgdi þar með friðr og ár,
flestir trúðu hann valda.
- 19 Trúði² á stillir Tyrkja drótt,
tel eg það margan preitta³;
óskar fjöld og aura gnótt —
Óðinn gaf þeim þetta.
- 20 Margur trúði á málma Freyr
milding galdrar lista,
sér vænti hvern er af vópnum deyr,
Valhöll muni þeir gista.
- 21 Letrið gjörir það ljóst fyr mér,
þá lýðir vóru í naudum,
þeir báðu Óðin bjarga sér
bæði lífs og dauðum.
- 22 Evrópá og Ásíaheim
Óðinn átti að stýra,
í þriðjungum⁴ var⁵ þessum tveim
þegna sveitin dýra.
- 23 Villan hefr sjá vordið stór,
virdar hugðu báða
Óðin kóng og Ásapór
öllum heimi að ráða.
- 24 Sjá lést gramr af sinni spekt,
— sú er af fitóns anda —
eyðast mundi öll hans mekt,
en Jésu vegr mun standa.
- 25 Óðinn bjó með allri list
aura gnótt og beima,
fylkir vill svó forðast Krist
og flyði norðr í heima.
- 26 Yfir Ásgarð setti Vila og Vé
visir bræður sína;
skjöldung frá eg að skorti ei fé,
skötnum má eg það tína.
- 27 Nefna mun eg þá Njörð og Frey,
af niflungs vóru hendi;
gramr sat meðan í Óðins-ey,
en ambátt sína sendi.
- 28 Gramr helt fyst í Garða austr,
girntist þaðan til Saxa;
kærliga lét þá kóngrinn traustr
kynslóð sína vaxa.
- 29 Sá hefr heitið Gylfir gramr,
er galdrar kunni sjölda;
Sviðpjóð stýrði siklíngr framar,
sína gladdi hölda.
- 30 Gefjon heitir hrínga Hlín,
hun var Ásía ættar,
skjöldung veitti hun skemtan sín,
að skröksögur urdu gættar.

¹) þat *hdr.* ²) Trvdv *hdr.* ³) bleckia *hdr.* ⁴) -gín *hdr.* ⁵) var *v.* *hdr.*

- 31 Plóglund gaf fyr skemtan skjótt,
— skili það pallar vórir —,
drógu það bæði dag og nótt
döglíngs uxar fjórir.
- 32 Snótin hefr á galdrá í gnóg
gjört með vælum slíkum,
sonuna hefur sér fyr¹ plóg
samið í uxa líkum.
- 33 Landið slíkt, er Gefjon gaf
Gylfi að kvæðis-launum,
yxnin² drógu út í haf;
auðlíf komst að raunum.
- 34 Leystu þeir upp landið alt,
Lögrinn var þá eptir;
sannliga mun með Svíum á valt
sýnast slíkir greptir.
- 35 Segi eg það helst í Sviptúngs fund,
að synirnir galdrá Freyju
þeir settu þessa grænu grund
gagnvart Óðins eyju.
- 36 Gefjon ræður grundi um aldr
og gjörði mart að starfa,
svanninn átti síðan Baldr
sannan Óðins arfa.
- 37 Liggja víkr í Leginum svá,
lyðum vil eg það inna,
þar mega ýtar Sæland sjá
svinnir, þeir er finna.
- 38 Sér það glögt á sínum hag
svænskra manna ræsir,
að myklu hefr hann minna lag
á menta fjöld en Æsir.
- 39 Óðinn sótti auðlíf heim
með alla sína dreingi,
bæði lönd og brendan seim
bauð hann honum með meingi.
- 40 Óðinn talar svó orðin snjöll:
»ekki skal því neita.«
Þegar lét stofna þeingill höll
þar er Sigtúnir heita.
- 41 Að flestu er þessi en sagra borg
sem fyrr var skrifuð með Tyrkum,
buðlúng³ skipaði bæi og torg
brögnum sínum styrkum.
- 42 Lögmál slíkt og landsins rétt
lofðung skipar með öllu,
sem Óðinn setti og áðr var frétt
Ásgarðs fólkis snjöllu.
- 43 Á báli skyldi dauða drótt
drjúgum brenna alla,
þar með bjarta bauga gnótt
og bæði konur og kalla.
- 44 Vísan skyldu veginn menn
Valhöll eiga að gista,
en sædaðir seggir senn
sig⁴ til heljar vista⁵.
- 45 Svó var gramr af gulli örr,
gaf til beggja handa
skötnum sínum skjöld og dörr,
skyfir hjálms⁶ og branda.
- 46 Frigg var kölluð fylkirs kvón
Fjörguns dóttir væna,
ýtar telja falda frón
á flestar listir kæna.
- 47 Var svó Óðinn vífinn gramr,
valla fekkst hans jafni,
marga sonu gat fylkir framr,
fá má merkja nafni.
- 48 Niflúngs son skal nefna Skjöld,
nógu gjarn til rómu;
döglíngar yfir danskri öld
dýrir af honum kvómu.

¹) til *hldr.* ²) ygxen *hldr.* ³) budlund *hldr.* ⁴) æ *hldr.* ⁵) vistar *hldr.* ⁶) hialm *hldr.*

- 49 Ínga nefni eg Óðins nið,
aldri í sóknum vægir;
ættrif hans er ágætt lið:
Uppsala kóngar frægir.
- 50 Sæmings get eg að sönnu við,
siklings arfa ens snjalla;
jókst nú af þeim audlings nið
ætt Háleygja-jalla.
- 51 Sigi var nefndur siklings mögr,
sá var vænn að líta,
ennið bjart en augun fögr,
ásjón berr hann hvíta.
- 52 Hilmirs son var hár og digr,
hann var sterkr að afli,
mönnum leist hann merkiligr
og mildr af greipar skafli.
- 53 Nú réð stofna Njarðar kván¹
niflúng veislu eina;
Skaði hét sjá² skikkju Rán³
að skeinkti⁴ vinid hreina.
- 54 Þegnian átti þrælinn þann
— þjóðum vil eg það skýra —.
Breði hét sá er með virtum vann
og veiddi fjölda dýra.
- 55 Refil skal nefna rakka hans,
reyndr að kostum mörgum,
görpum fæ eg greint til sanns
grimliga eyddi hann vörgum.
- 56 Sigi var þar⁵ með sinum feðr
— segja mun eg það verða —
bað hann að fylgja, því blítt var vedr,
Breða til veiðiferða.
- 57 Breði fekk unnið björninn einn,
björt skein sól i heiði,
hilmirs son varð heldur seinn,
hann hrepti öngva veiði.
- 58 Ríkum var þá ræsis nið
reiði þyngri⁶ byrdi;
dáliga helt þá dreingrinn grið,
deyddi hann þræl og myrði.
- 59 Breða dró hann í breiðan skafli,
banaði síðan rakka,
ræsis niðr hefr reynt sitt afli,
reiðan gjörir því sprakka.
- 60 Sigi kom aptur síð um kveld
og settist þá til drykkju;
mjög var Skaði⁷ í máli sneld,
mælti af grimmri þykkju:
- 61 »Hvar er hann Breði?« kvað bauga⁸
Bragning réð að ansa: [Hlín.
»ekki vildi þrælinn þín
þjóna, mér til vansa.
- 62 Kafnadr var hann í kránkri mjöll,
kveð eg ei fleira skipta,
ellegar get eg að trúðig tröll
tekið hafi lífi að svipta.«
- 63 »Orðin þín eru eigi sönn
— ansar þann veg sprakki —
Breða muntu hafa banað í fönn,
bæði er dautt og rakki.«
- 64 *Min skulu þessi⁹ ljóðin lögð,*
ljyk eg Ása minni;
tel eg að reiki bernsku brögð,
bið eg að óði linni.

II.

1 *Blandast dreggin Þriðja þykk*
þráins af varra flæði¹⁰

við *Sigmundar sinnu drykk,*
sem eg því annað fræði.

¹⁾ kuaní *hdr.* ²⁾ sa ... rann *hdr.* ³⁾ skenkia *hdr.* ⁴⁾ þar v. *hdr.* ⁵⁾ þungri *hdr*
⁶⁾ Skada *hdr.* ⁷⁾ þorna *hdr.* ⁸⁾ ekki *hdr.* ⁹⁾ flodi *hdr.*

- 2 Virðum skipaði veiðimanns
víf að leita fjórum;
bragnar fundu búkinn hans
Breða í skafli stórum.
- 3 Garpar fundu í gildri þá
gagarinn¹ ræntan lífi,
höldrinn fór þá hvern sem má
heim og sagði vífi.
- 4 Virðar gjörðu verkin sönn,
valla líkar sprakka.
Við Breða er kend en breiða fónn
beint og svó við rakka.
- 5 Sigi var þá til sektar dæmdr,
og svó lauk þessu hjaldri,
og svó lángt í löndin flæmdr,
hann leit sín óðul aldri.
- 6 Óbinn skipaði arfa sín
eina skeið úr landi;
þytum vakti hann unda vín
og aflar sjóð² með brandi.
- 7 Sigi vann bæði sæmd og dáð,
seggjum má eg það skýra;
einn veg fekk hann ríkis ráð
og rekka sveit að stýra.
- 8 Stillis arfar stýrðu tveir
stóru Garðaríki;
svinna áttu systur þeir,
sást ei hennar líki.
- 9 Sigi kom þar með sína drótt
systur þeira að biðja;
niflúngs arfar níttu skjótt;
nú vex élið þriðja.
- 10 Sigi vann þar með sæmd og dáð
sigr í miðjan máta;
bragning fekk svó brúðar náð,
að bræður hennar játa.

- 11 Siklings arfar sóru gríð,
Siga þeir³ hvergi pretta⁴:
»níðings tekr sá nafnið við,
ef nokkur geingr á þetta.«
- 12 Lúktu allan meyjar mund
mildings arfar stilli;
Sigi helt heim með seima Hrund
sæmdum prýddr og snilli.
- 13 Sigi réð hejja sumarið hvert,
en sat hann heima að hausti,
ordið er þá ýtum bert,
örr⁵ var⁶ gramr enn brausti.
- 14 Rera⁶ skal nefna ræsis kund,
reyndr að frægð og snildi⁷,
vard hann kóngs⁸ að verja grund,
vandist brandi og skildi.
- 15 Mildings arfa móðurbræðr
mintust⁹ fornra skipta;
föðrinn hans, er ríkjum ræðr,
réðu hann lífi að svipta.
- 16 Ýta er það sumra sögn,
svikinn var gramr í trygðum,
reyndi hann áður rómu¹⁰ gögn
í rekka hjarta-bygðum.
- 17 Sigi fell þar með sína hirð,
svó skal visu greiða,
veittu gríðin með vélum stírd
og vildu rjúfa eiða.
- 18 Reri var ei í rómu staddir,
er ræsir týndi lífi;
af hilmis syni var herrinn kvaddir
hölda¹¹ að ræna lífi.
- 19 Rekkum var til rómu stefnt,
Reri vann mart til dáða;
fullvel hefr hann föður síns hefnt
og feldi hann kónga báða.

¹) gagar *hdr.* ²) þjod *hdr.* ³) þeir *v. hdr.* ⁴) fretta *hdr.* ⁵) aursa *hdr.* ⁶) Rerr-
dr. alstadar. ⁷) snilli *hdr.* ⁸) kongr *hdr.* ⁹) neyttu *hdr.* ¹⁰) roma *hdr.* ¹¹) helldr *hdr.*

- 20 Ríkin tvenn og ræsis nafn
Reri tók átta¹ vетra;
trautt fekst annar tiggi jafn
týnir orma setra.
- 21 Milding vann svó mykla frægð,
mér er seitn ad telja;
greini eg hitt ad göfga mægð
gjörði hann sér ad velja.
- 22 Íngi hét sá stillir sterkr,
er stýrði svænsku veldi;
rekka sína ræsir merkr
reisði hann flæðar eldi.
- 23 Döglíng átti dóttur sér,
dáðum prýdd og mildi;
Íngigerði ýtar mér
auðar nefndu Hildi.
- 24 Lauka þöll var ljós og rjód,
lista kunni hun fjölda
tígin mær var túngufróð,
í taflí vann hun hölda.
- 25 Reri kom þar með rekka sín,
ræsis náði hann fundi;
bragning væna bauga Lín
bað hann ad kaupa mundi.
- 26 »Kýs eg fyrr — kvað þeingill þá —
[en hín sé² silkifreyja,
döglíng, eptir dagana þrjá
darra þíng ad heyja.«
- 27 Róman varð ad ræsis vild,
Reri hjó stórt með brandi,
odda hríð var einkargild,
Íngi hné frá landi.
- 28 Audling setti Ínga laug
og ýta hjá honum vegna,
sikling fekk honum sverð og baug;
svó skal göfga þegna.
- 29 Bragning drakk nú brúðlaup sitt
bæði og erfi Ínga;
spardi eigi við fólkid frít
frægings dýra binga.
- 30 Sikling var hann á svænskri láð
og svó yfir Garðaríki,
frægr var hann á fremd og dáð,
fanst hans valla líki.
- 31 Þessi gramr, sem greint var mér,
og grundin Friggjar tárá
gátu öngvan arfa sér
innan margra ára.
- 32 Tiggi prúðr og twinna Gná
tóku á Frigg ad heita,
Óðinn skal þeim arfa fá,
afa sinn bað hann það veita.
- 33 Óðinn heyrði bragninga bæn,
búinn fleira³ ad veita,
svó ad ei eyddist ættin væn,
ei mun hann þessu neita.
- 34 Óðinn sendi eplið grænt,
ad þau skyldu bíta
frændi hans og vísið vænt,
vísis mun því blíta.
- 35 Lét þá Hljóð⁴ í losdúngs knén⁵
lítid epli detta,
bragning losaði og brúðrin vén,
blíðr varð hann við þetta.
- 36 Leiddi gramr í lítid hús
leggja⁶ fanna þrúði,
eplið bitu þau einkar fús,
eldið jókst með brúði.
- 37 Leid svó framm um lánga stund
syr lindi silkiklæða;
mér var sagt, ad mildings sprund
hun megi ei barnið sœda.

¹) les þrettán (xiii lesið sem viij) eða átján? ²) þessi hðr. ³) á eftir veita hðr.

⁴) sro Bugge í Ark. V. 5, hliott hðr. ⁵) kne hðr. ⁶) lagia hðr.

- 38 Leidángur¹ úr landi pá
lofðung bjóst að halda;
skíldist gramer við skallats Ná,
sköp munu slíku valda.
- 39 Býleits tók að bjóða heim
bróðurdóttur stilli
eptir margan sverða seim,
er siklíngr vann með snilli.
- 40 Þeingill talaði þessi orð
— þegnar leggja í minni —:
>heilsa skuln pér hrínga skorð
heim — kvað gramerinn svinni —.
- 41 Nú er með barni bauga grund
— kvað bytír² Draupnis sveita —
lyðir vil eg að lofðungs kund
láti Völsung heita.
- 42 Viðfrægr mun sjá vísis kundr
verða af sinni snilli;
Óðins berr sá ættar lundr
afl af hverjum stilli³.
- 43 Drottning sagði döglings látt
drótt með slíkum hætti;
drós var heldur döpr en kát,
dró pá hennar mætti.

- 44 Var svó fulla vintur þrjá,
vant er slíkt að ræða;
brúðrin svó með burðinn lá,
barn mátti ekki fæða.
- 45 Drottning sá syri dauðann sinn
og dreingjum þetta tjáði:
>enn mun halda arfi minn³
önd með voru ráði«.
- 46 Djúpsett ráð eru drottning fríðr,
dauðinn sótti að vífi;
flijðs var skorinn með knífi kviðr,
kóngsson helt svó lífi.
- 47 Mildings son gat svó móður sín
mæta leyst með knífi;
svanninn dó með sára pín,
svó hefr frést af vífi.
- 48 Vísis son fekk Völsungs nafn,
varði stjórn og ríki,
honum varð einginn hilmir jafn,
hvergi fanst hans líki.
- 49 Skera varð negl og skjöldungs hár
— skal þar fyst að sinni —
fagrt var það sem Friggjar tár
— falla⁴ Ása minni —.

III.

- 1 *Minni vilda⁵ eg vella Bil
Vestra bátinu iðja⁶;
rausa eg jafnan rímu spil,
ef rekkar nenna að biðja.*
- 2 *Fæ eg það greint, hvé fagrt var skaptr
fleygir nöðru bekkja;
mikill var Óðins kýngi-kraptr,
kann það margan blekkja.*

- 3 *Völsung var svó vænn og fagr,
vitr og snjallr í máli,
einkar blíðr og orðahagr
örr af greipar báli⁷.*
- 4 *Einkum var sá stillir sterkr,
stórt hjó hann með brandi,
rausnarsamur, ríkr og merkr,
réð fyr hverju landi.*

¹⁾ Leidangrs *hdr.* ²⁾ hreytir *hdr.* ³⁾ þinn *hdr.* ⁴⁾ falli *hdr.* ⁵⁾ baud *hdr.*
⁶⁾ jdra *hdr.* ⁷⁾ stali *hdr.*

- 5 Fylkir hefr þá felda tólf
feingið nöðru¹ galla,
er skeidum helt á skeljúngs² gólf
skerðir frænings palla.
- 6 Hilmir tók svó strandhögg stór,
stillíng fylgir eingi,
bál var kynt þar bragníng fór,
breytti hann þann veg leingi.
- 7 Vikingarnir víða um lönd
þeir verða háls að beygja,
bragníng galt þeim bana fyr önd,
blámenn lét hann deyja.
- 8 Völsung er svó vaskr og³ ern,
falla fekst hans líki,
kempan sjá vill kónginn hvern
kúga í burt af ríki.
- 9 Þeingill hafði þetta starf
þrettán vetr í rennu;
feginn varð margr, er hilmir hvarf
heim frá geira sennu.
- 10 Unnið hafði hann þjóðlönd þrjú
þeingilsson með kneiti;
Völsungs⁴ gjörðist virðum nú
víða kunnigt heiti.
- 11 Völsungs frami⁵ er vorðinn kuðr
vestr um heimsins bygðir,
einn veg bæði austr og suðr,
ekki eru það lygðir.
- 12 Leingi stýrði landi nú
lestir Fófnis teiga;
leit hann eigi svó fagra frú,
að fýstist hann að eiga.
- 13 Óðinn sendi hilmi Hljóð
honum til eiginbrúðar;
valla hittist vænna flijóð,
var honum það til snúðar.
- 14 Trausta syni gat tíginn gramer
tíu⁶ og dóttur eina;
Sigmundur hét sveinninn framr,
sá kann rjóða fleina.
- 15 Þeingils börn eru vitr og væn,
víða er dást að slíku;
svó var mærin svinn og kæn,
sem samdi vífi ríku.
- 16 Tvíbura nefni eg tiggja börn
tvau fyr yðr enu úngu;
Signy nefndist silki-Hörn,
sú var fróð á túngu.
- 17 Öll voru kurteis kóngsins börn,
kunnigt er það víða,
varma bráð slítr⁷ valr og örn,
þar er Völsungarnir stríða.
- 18 Fátt stóð nú við feðgum þeim,
þá firðar þeyttu lúðra;
Völsungs nafn fór víða um heim
og vísis barna trúðra.
- 19 Völsungarnir⁸ víða um land
vildu prófa að herja;
kendi þeim að rjóða rand
reynir Fófnis skerja.
- 20 Völsungs hirð er af vini glödd⁹,
var þar alskyns prýði,
[orma dún og lðja rödd¹⁰
auðlíf veitti lýði.
- 21 Völsung hefr að virðing jafn
vísir orðið eingi;
taka hans frændur tígnar-nafn,
tállaust var það leingi.
- 22 Siggeir réð fyr Gauta grund,
— gjöri eg svó vísu leingja —;
vísir helt á Völsungs fund
við fimm hundruð dreingja.

¹) hædu *hdr.* ²) skeljung *hdr.* ³) v. *hdr.* ⁴) wolsung *hdr.* ⁵) nafn *hdr.* ⁶) tigu *hdr.* ⁷) slít *hdr.* ⁸) Wolsungar *hdr.* ⁹) glaud *hdr.* ¹⁰) orosta (*mislesið f. óra*) dun eíd^wraud *hdr.*

- 23 Virðar drukku vínið frítt
í Völsúngs dýrri höllu,
bragning gjörði bónord sitt
bert fyr fólkí snjöllu:
- 24 »Er það língáð erindið mítt:
eg vil fá mér brúðar;
mætti verða mægið frítt;
mér er það til snúðar.
- 25 Mektug giptist mætust¹ frú¹
mætum odda hvessi.
Hardliga sagði hoskri frú
hugr um ráðin þessi.
- 26 Brúðlaupstíð var bráðla nefnd
og boðið til mörgum lýði;
að Völsúngs ríki var veislán stefnd
og vandað alt með prýði.
- 27 Nú kom brátt á nefndri tíð
nættíng² allir Gautar;
hverjum var skipuð höllin fríð
hreyti Fófnis lautar.
- 28 Þá er um veggi þeingsils höll
þakið með gyltum skjöldum,
gjörvir og slúgnir greipar mjöll,
og grænum silkitjöldum.
- 29 Berg eitt stóð í breiðum sal,
botstokk ýtar kalla;
dýrligt var þar dreingja val,
drótt fekk slíka valla.
- 30 Apaldurs blóm með eplum stendr
upp á þessu bergi,
lundr er sá með laufum vendr,
líta má slíkan hvergi.
- 31 Vísar drukku vín og mjöld
og virða sveitin snjalla,
en þar sátu inni glöð
áttján hundruð kalla.
- 32 Maðr gekk inn í hilmis hall
og helt á slíðrar teini;
berfættr er sá komni kall,
knept er brók að beini.
- 33 Gestrið hafði girskan hatt,
gumna kvaddi hann eingi,
eineygðr var hann og er það satt,
öngum heilsar hann dreingi.
- 34 Virðum þótti hann viðbragðs skjótr,
var það eigi í eklu,
ysta hafði bauga-brjótr
bláflekkóttá heklu.
- 35 Bauga Týr í bergið fal
brandinn upp að hjalti.
»Traustligt er hér tiggja val
— talaði kallinn halti —.
- 36 Sverðið gef eg þeim seima lund,
er sjálfur dregr úr bergi«.
- 37 Lýðir eptir lítla stund
litu þeir manninn hvergi.
- 38 Hverr að öðrum brannar dags
hreytir gekk að bergi;
þessi enn bitri benja lax
bifast með öllu hvergi.
- 39 Hverjum fast var heinar láð
hreyti Draupnis sveita;
Sigmundur gat sverði náð
og segir að Gramr skuli heita.
- 40 Siggeir falaði sverðið þá,
Sigmund vill eigi lóga;
ramliga lagði hann reiði á,
því ræsir hafði nóga.
- 41 Nú bjóst þegar að nóttin leið
niflúng burt frá veislu;
Signý fylgdi siklíngrreið;
Siggeirs reikna eg beislu.

¹) les menja brú? ²) niflungs hðr.

- 41 »Völsung, bið eg ef vildi þér
veita bauga lesti,
þér skuluð veislu þiggja af mér
ad prettán vikna fresti.«
- 42 »Veiti eg þér — kvað fylkir framr —
fysta þína beislu.«

- Sigldi í burtu enn gauski gramer;
gráliga bauð um veislu.
- 43 Ræsir bjóst með rekka val
og röskva sína arfa.
*Fullgjört hef eg i sinnu sal
Suðra vænan karfa.*

IV.

- 1 *Dýran skeinki eg Durnis bjór
drótt i fjórða sinni. —*
Völsung svó til veislu fór,
að virðar leggi í minni.
- 2 Skaut úr landi skeidum¹ þrimr
skerðir nöðru fitja;
milding hugðist mælsku-fimr
mágs og dóttur vitja.
- 3 Föður sinn hitti falda laut,
fóru slík orð af² vífi,
hilmir biðr hun halda á braut
— »og hjálpir þínu lífi.«
- 4 Fljóðið talar við föður og bræðr:
»þér finnið Siggeir aldrí;
láti þér, ef losdung ræðr,
lífð i vópna hjaldri.
- 5 Niflúng hefr um næstu lönd
náliga hverjum manni
safnað beint að rjóða rönd
— réð svó mæla svanni —.
- 6 Yðvart³ líf er ekki falt
oss, en þér munuð hnígá;
milding hefr þú meingið valt
meir til skrauts en viga.«
- 7 Döglíng svaraði dóttur sín:
»dauða skal eigi kvíða;
ef eg er svikinn af mági míni,
mörgum skal þá svíða.

- 8 Öngu kvíð þú, ágæt mér,
um óra⁴ fundi neina;
hefr þú ei spurt, að hræðunst vær
hvórki eld né fleina.
- 9 Hundrað sinnum hefr sá gramer
háða sókn und merkjum;
í Rúscíá varð eg rómu tamr,
reynda eg mig með Serkjum.
- 10 Eitt sinn kemr lífs endadægr
öllum lýð um síðir;
sá telst einginn sikling frægr,
er sínum dauða kvíðir.
- 11 Vertu blíð við bónann þinn,
bana skalt ekki nefna;
drósin mundu dauða minn,
ef döglings mættir hefna.«
- 12 »Þúngan kost á vífið vænt
af vísir heim inum arma,
er slíkan föðr hefr frá mér rænt
og fræga mína barma.«
- 13 Drósin skilst við döglíng þá
döpr og sína hlýra;
í tárum flaut, sem telja má,
tvinnaspöng en dýra.
- 14 Hilmir talar við hölda blítt:
»hvergi skulum vær renna,
þó vildara þætti vífið fritt⁵
vitðum⁶ heima að spenna.

¹⁾ skidum *hdr.* ²⁾ falli *burt?* ³⁾ Ydart *hdr.* ⁴⁾ ðrfa *hdr.* ⁵⁾ blitt *hdr.* ⁶⁾ virda *hdr.*

- 15 Ef virðar koma í vópna glamm
— Völsung frá eg svó mælti —
glaðliga skulum vær gánga framm,
þar geirinn sýngr enn stælti«.
- 16 Skjöldung geingur skeidum frá
skamt á græna völlu,
áðr en milding merkin sá,
múgrinn dreif frá höllu.
- 17 Sýnn var munr um manna fjöld,
mættust þessir garpar,
ramliga varð ei róman dvöld,
og reyndu eggjar snarpar.
- 18 Siggeir hafði múga manns,
má það telja valla,
en í móti mágur hans
með þrjú hundruð kalla.
- 19 Völsung óð í vópna glamm,
virða lét hann hníga;
skjöldungs arfar skunda framm,
skamt var milli víga.
- 20 Stillis gjörði inn gildi¹ fleinn
gumna brjóst að kanna;
taldir eru tólf um einn
traustra fylkis manna.
- 21 Svó var þessi inn gamli gramer
grimmr að snarpri hildi,
einginn var svó frækn² né framr
að fylkirs bíða vildi.
- 22 Stillir reiddi enn bitra brand
báðum hauka ströndum;
seggja klauf hann sinnu land,
svó söng í gyldum röndum.
- 23 Rekkum veitti hann ramlig högg;
réðu honum að fylgja
synirnir hans í darra dögg;
djúp varð unda bylgja.
- 24 Ruddi hann þeim nú rúma braut,
rufu þeir fylking hverja;
margan drap sá málma Gaut
mýgir Fófnis skerja.
- 25 Fóru í gegnum feðgar þeir
fylking átta sinnum;
margur hné fyr gyltum geir,
get eg það haft í minnum.
- 26 Niflúng varð í niunda sinn
nár, er bjóst að rjúfa
fylking grams, þar er stálin stinn
sterkar randir kljúfa.
- 27 Hjuggu³ stórt með höndum tveim
hilmis arfar gildir;
bönd eru færð að bræðrum þeim
bæði senn og skildir.
- 28 Bragnar vóru bundnir fast
báðum sínum höndum;
sveinum helt hið seiga bast,
sviptir gyldum röndum.
- 29 Var svó gjölla Völsungs þjóð
vegin að lifði eingi;
spurði þetta hið fagra fljóð
föður síns látt af meingi.
- 30 Þúngan harm bar gullaðs Gná,
gekk þó stilli að finna;
Signy talar við sikling þá,
seggjum má eg það inna.
- 31 »Bragníng mínum bræðra flokk
bana þú ei svó snemma;
láttu heldr enn sterka stokk
stillis arfa hremma«.
- 32 »Verra er það vöskum segg
— visir þann veg sagði —
en láta sitt fyr laufa-egg
lif að skömmu bragði«.

¹) gylldi *hdr.* ²) fræken *hdr.* ³) Hiugiv *hdr.*

- 33 »Fornt er það, kvað fljóðið, mér
fyrða mál að sönnu:
unir við meðan uppá sér
augu á bauga Nönnu.«.
- 34 Visir lét svó verða það,
sem vífið talar hið mæta;
feldur er þá stokkr í stað
stillis arfa að gæta.
- 35 Naktir skyldu, en nótt var myrk,
niflungs arfar sitja;
ylgrin kom þar einkar styrk
afreksgarpa að vitja.
- 36 Bragníngs son fyr bræðra knjám
beit og tók að snæða;
tögg hun hann með tönnum blám,
tröllslig var þá fæða.
- 37 Nógu þótti nótin löng
Nönnu snáka fitja;
sendir álla seima spöng
sinna bræðra að vitja.
- 38 Brátt kom aptur sendi-sveinn
og sagði þann veg vífi:
»hlýri þinn er horfinn einn,
en halda aðrir lífi.«
- 39 Svó eru blíðir barmar þín
sem¹ buðlúng gleddi² dreingi,
eða þeir drykki hið dýra vín;
dauða kvíðir eingi.«.
- 40 Lifði einn sá losðúngs niðr,
er lángt bar frægð af öllum;
mest ann þessum svanninn svíðr
siklings arfa snjöllum.
- 41 Sína nótt að sveininn hvern³
siklings⁴ mátti⁴ harma,
- 42 Sigmundur var svinnr og ern
Signýjar eptir barma.
- 43 Sigmund hittir seima strönd
síð á kveldi þessu,
strauk hun fleski um stokksins bönd,
slikt má tæla skessu.
- 44 Hunángi rauð um túngu og tenn
tiggja snót og góma,
fé varð betra fylkir enn
fljóðsins þángad-kvóma.
- 45 Ylgrin kom sem endranær,
æði hefr hun trölla,
trausta feiti túngan fær
og tannar böndin gjöllu.
- 46 Túngu lagði en trylda snót
tiggja innan varra,
tönnum frá eg að tók á móti,
traust varð ráðið svarra.
- 47 Í stokkinn setti hun sterkar klær,
stökk hann grams af fótum,
úr trölli gekk — sem teljum vær —
túngan öll með rótum.
- 48 Æpandi hljóp ylgr í braut⁵,
en eptir dvaldist túnga;
álla hitti linda laut
lausan svein enn únga.
- 49 Fylgdi hun stilli í foldar rann
fljóð og gekk til skógar;
leitar skjótt að lækna hann
og leit þar undir nógar.
- 50 Réð svó skilja ristill örr
við ræsis arfa enn snjalla.
*Títtuls læt eg Vestra⁶ knörr
vatis þenna falla.*

¹⁾ v. *hdr.* ²⁾ gladdi *hdr.* ³⁾ huer *hdr.* ⁴⁾ sikling mæddi *hdr.* ⁵⁾ burtt *hdr.* ⁶⁾ uesta *hdr.* (*Möb.*)

V.

- 1 *Fara skal enn hin fimta nú
Fjölnis óskabýrði;*
hróðrar bundin held eg nú
henni, ef fundin yrði.
- 2 það skal segja þessu næst
at þrúði¹ fannar arma,
furðu mjög hefr fljóðið rést
föður síns láť² og³ barna.
- 3 Siggeir þóttist sigri gæddr,
Signý fekk⁴ það nauða;
visir hugði og varð ei hræddr
Völsunga alla dauða.
- 4 Sveina þrjá gat sikling nú
við sínu eiginfljóði;
sendi alla svinna frú⁵
Sigmundi af hljóði.
- 5 Siðan tók hann systur mög
sáð úr⁶ belg að greiða,
næsta fær þar nógan lög,
ef nennir brauð að breiða.
- 6 Völsungs sonr á veiðar fór
og vitjar heim að kveldi;
vísis arfi vella þór
vildi brauð að seldi.
- 7 »það er þú fekst mér, frændi vór,
furðu tók eg snemma;
í mjölinu var svó maðkrinn stór;
máttí eg hann ekki kremma.«
- 8 Hilmir frá eg þá heinar gólf
heiptar fullr að hrífi;
sveinninn var þá vintra⁷ tólf,
er vísis rænti hann lífi.
- 9 Svanninn leyfði sinum braðr
sveina að ræna lífi

- Siggeirs alla, ef Signý ræðr;
sú var grimd á vifi.
- 10 Drap hann þá liðið var árið eitt
annan Siggeirs arfa;
hann fær eigi brauðið breitt,
bjóst⁸ hann slíkt að starfa.
- 11 Völvu hitti vísis sprund,
var það lítil gipta;
lét hun hana um lítlu stund
litunum við sig skipta.
- 12 Sigmund hitti hið væna víf
og vill sig ekki nefna,
þvíæð hun vildi leggja á líf,
að losðúngs mætti hun hefna.
- 13 Eigi kendi systur sín
sviptir gullsins hreina;
svefn hefr hann við silki-Hlín
sæng og blæju eina.
- 14 Lítlu síðar listug frú
leyndist burt frá harra;
lautar tók þá linna brú
lit sinn aptr af svarra.
- 15 Leid svó framm, sem ljóða eg nú
um lindi ægis bríma;
fæddi blíðust bauga brú
barn í settan tíma.
- 16 Sveinbarn átti Signý þá,
Sinfjölti skal heita,
sá mun rjóða brandinn blá
í bragna rauðum sveita.
- 17 Feingið hefr hann fimm og þrjár
Fófnis dauða-sóttir;
enn Sinfjöltla sínar tjár
sútir Völsungs dóttir.

¹⁾ þrýdi af *hdr.* með *flutningarmerkjum.* ²⁾ latit *hdr.* (*Möb.*) ³⁾ fra eg *hdr.*

⁴⁾ ok *hdr.* ⁵⁾ uintrar *hdr.* ⁶⁾ baudzt *hdr.*

- 18 Honum¹ tjáði hun handa saum,
harmfull eru þau bæði,
sveinninn gefr að sútum gaum,
saman fór hold og klæði.
- 19 Svanninn talar við sveinninn sinn,
Signý mintist rauna:
»beint mun hér eigi bróður minn
bleyði þurfa að launa.«
- 20 Sér kvað eigi svíða skinn —
»svó munum við nú skilja,
hindra get eg ei hlyra þinn
um² hennar sílikan vilja.«
- 21 Líneik fylgdi á leyndar-braut
listug arfa sínum;
»sendi eg þig — kvað silkilaut —
svinnum bróður mínum.«
- 22 »þér bað heilsa móðir míni,
mun eg það eigi ljóna;
mig hefr sendan systir þín
sjálfum pér að þjóna.«
- 23 Völsúngs sonr að venju bauð
veiti Fófnis landa:
»sveinninn skal nú semja brauð,
meðan sæki eg eldibranda.«
- 24 Milding talar, er mjöl var krikt:
»máttu á þessu fæðast?;
fantu ekki, kauðinn, kvíkt?
kantu ei orma að hræðast?«.
- 25 »Í fysta sinn með fingri mér
fann eg nokkuð kræla;
vökvann gaf það sjálft af sér
— svein frá eg þetta mæla. —
- 26 Maðkinn hef eg mart³ í sundr,
mjölinu kom eg í díglá;
þikki mér ei — kvað þeingils kundr —
þurfa að hræðast sníglar.
- 27 Gjörvalt hefr eg brauðið breitt,
bragning, máttu snæða,
eigi þarstu, audling, neitt
oss við slikt að hræða.
- 28 Nær skal minnast, fylkir framr,
föður þíns⁴ dráp við tiggja?;
hér með áttu að hefna, gramr,
hlyra sex og priggja.«.
- 29 Svó er þá orðinn bragning bliðr,
hann brosti hvítum tönnum:
»sannliga hefr þú, sveinninn friðr,
svipinn af vórum mönnum.«.
- 30 Seggir fóru síð um kveld
Siggeirs hallar vitja;
þar mun drottning döpr og breld
döglings inni sitja.
- 31 Feingu þeir sér fagran sess,
fýsti þá að dvelja;
garprinn vildi gjöra til þess,
gulls að heyrdi selja.
- 32 Bauga Týr réð bíta hnöt,
bragning réð það heyra; —
»hér er Völsungum vistaþrot,
vekja skal þeim dreyra.«.
- 33 Vífð kvað honum viskuþrot
vorðin⁵ mest af öngu,
að bragnar munu þeir bíta hnöt,
er banaðir þú fyr löngu.«.
- 34 Byrði axlar beit svó skjalt
beygir⁶ sterkra randra,
fylkir heyrdi og fólkid alt,
frúnni jók það vanda.
- 35 Léku að gulli lofðúngs börn
og leita baugsins rauða;
sögðu fylki og seima Hörn,
að sæi þau kalla snauða.

¹⁾ Hunum *hdr.*   ²⁾ *falli burt?*   ³⁾ mtt *hdr.*   ⁴⁾ sins *hdr.*   ⁵⁾ vornden *hdr.*
⁶⁾ baugir *hdr.*

- 36 Börnin færði hun bróður sín,
brúðrin réð úr vöndu,
»Sigmund, hafa þau sagt til þín,
þú svípt þau bæði öndu.«
- 37 »Bana eg ei fleiri börnum þín«
bragning svarar enn teiti;
bæði hjó þá syskin sín
Sinfjölti með hneiti.
- 38 Svarðar stofn í siklings höll
Sinfjölti lét fljúga;
bragning kendi brúna fjöll,
beint mun eg ei það ljúga.
- 39 Siggeir lét þá sína menn
sækja að þeim báðum;
Völsungarnir vörðust enn
vel með snild og dáðum.
- 40 Hildrin var svó hörd og löng,
hneitir gall í röndum,
bragnar urðu í brodda söng
báðir teknir höndum.
- 41 Það er mér greint af þeira snild,
er þíkkir trúligt valla,
sæðu þeir af sinni vild
sex tigú valdra kalla.
- 42 Nöktum var þá, en nótt var dimm,
niðr í gröf svó djúpa
síðan steypt, en seng var grimm
Sölla meidum hjúpa.
- 43 Það hef eg frétt, að steinninn stór
stæði þeira í milli,
sínu megin lá seggrinn hvór;
svó réð gramrinn illi.
- 44 Hálmssang eitt gat fljóðið fært
frægum sínum arfa;
kóppum gat því kæran tært,
og kom¹ til fullra þarfa.
- 45 Þar skal Herjans hrostastjörn
hvílast syst að sinni;
því mega Durnis dælu-björn
dreingir leggja í minni.

VI.

- 1 *Horfið hef eg frá höldum þar,*
að hvílast nætti valla,
gramr og sveinn í grófínni var,
greini eg það er þeir spjalla.
- 2 »Hér er í hálmi fleskið feitt
— frá eg það sveiminn mæla —
mér hefr jafnvel mækinn greitt
móðir vór en sæla.«
- 3 »Þá þarf eigi — kvað fylkir framr —
feigð né sult að kvíða;
jafnt kann minn enn góði Gramr
grjót og mold að sníða.«
- 4 Raufa² hellu rítar³ grand
ræsí⁴ frá eg að næði;
skáru þeir með bitrum brand
bergið jafnt og klæði.
- 5 Grófu síðan grjót og mold.
Gram frá eg allvel bita,
uns þeir kvómu á fagra fold
og fylkirs höll mega líta.
- 6 Víðar báru að vísí höll
viðinn og skíðið þurra;
kveyktu síðan kastar tröll
kátir frændur Burra.

¹) koma *hdr.* ²) Raufar *hdr.* ³) ytar *hdr.* (*Möb.*) ⁴) ræsir *hdr.*

- 7 Höldar geymdu¹ hallar dyrr,
hilmir brá þá svefni,
gladliga brann hinn grimmi hyrr,
gnög eru til þess efni.
- 8 Visir svarar og varð ei² hýr,
víkr hann þann veg mál:
»hverr á ráða randa Týr
reykjar gnótt og báli?».
- 9 »Völsúngs sonr enn yngsti einn
eldi kann að stýra;
þessi hyrr og Suðra sveinn
skal selja þér hið dýra.
- 10 Sigmund vill nú sjálfur hér
sinna hefna nauða;
þú hefr áður, þeingill, mér
þrysvar stefnt til dauða.
- 11 Nifflung, drapt minn nýtan feðr
og nóga mína barma;
þitt skal brenna búki meðr,
bragning, ístr og þarma».
- 12 Hilmir talar við systur sín
og segir með slíkum hætti:
»vilda eg að vilja þín
veita það er eg mætti.
- 13 Vilir þú gánga úr eldi út,
auðar gátt, af höllu,
hvórki fær þú sorg né sút,
sjálf skalt³ ráða öllu».
- 14 »Öllu er eg nú yndi svipt
— orma dús kvað Freyja —
naudig varð eg nifflung gipt,
nú er eg fús að deyja.
- 15 Til dauða hefr mér stefnt og steypt,
stóra fekk eg harma,
fullvel hef eg nú flesta keypt,
födur míns hefnt og barma.
- 16 Sinfjölda ertu að sönnu feðr,
Sigmund⁴ — auðs kvað þilja;
Völsúngs dóttur virða kveðr:
»við munum hljóta að skilja».
- 17 »Föður hef eg mist i fleina hríð
— sylkir talar af móði —
ber eg hlyri þinn⁵ hættligt stríð,
hygg eg aldri af fljóði.
- 18 Miklu er þetta meira vert
— milding talar hinn svinni —
en það verði brögnum bert,
að brennir þú hér inni».
- 19 Visir kysti vella Hlín;
vann það arfi skylja:
með mækir sneið hann móður sín,
mun eg þess ekki dylja.
- 20 Hyrrinn upp i hallar ræfr
hann hljóp yfir fólk i rösku,
tjörgaðan við sem tróð og næfr
tögg hann alt að ösku.
- 21 Bæði hefr þar látið líf,
likligt má það kalla,
Siggeir kóngr og kurteist⁶ víf
og kappa sveitin snjalla.
- 22 Þeingill hafði þetta starf,
þreytir nöðru fitja,
feingið nögan födur síns arf,
fýstist heim að vitja.
- 23 Rak hann i burtu þeingil þann,
er þar var áðr að röngu,
drap þar margan döglings mann,
er drjúgum tel eg að öngu.
- 24 Völsúngs son tók vísis nafn
yfir viðu Húnalandi,
örnum gaf hann⁷ og úlfum tafn,
ef audling ví með brandi.

¹) geymdi *hdr.* ²) eigi *hdr.* ³) skal *hdr.* ⁴) v. *hdr.* ⁵) kurteis *hdr.* ⁶) v. *hdr.*

- 25 Feðgar þeir um Frakkaland
fóru víða að herja,
báru jafnan blóðga rand
brjótar Fófnis skerja.
- 26 Þeingill fekk sér þrifligt sprund
og þar með nöðru teiga;
Brynhildr hét sú bauga grund,
er bragníng gekk að eiga.
- 27 Sonuna gat við sinni frú
Sigmund halla dýra,

- Hrómundur sem Helga nú —
hratt er kóniga að skýra.
- 28 Frægr var Helgi — fæ eg það
furðu tel eg¹ hann snjallan [greint—
Sinfjöldi hefr seggið beint
samið við herskap allan.
- 29 Bæði var sjá stillir sterkr,
stórt hjó hann með bröndum,
tólf vетra var tiggi merkr,
hann tók að² stýra röndum.

¹⁾ v. *hdr.* ²⁾ v. *hdr.*

UNIVERSITY OF CALIFORNIA LIBRARY
BERKELEY

Return to desk from which borrowed.
This book is DUE on the last date stamped below.

24 Oct '49 HJ

19 Mar '56 KO

MAP 19 1956 LD

1-10

11-16

17-42

43-59

LD 21-100m-9, '48 (B399s16) 476

Gaylord Bros., Inc.
Stockton, Calif.
T. M. Reg. U. S. Pat. Off.

U.C. BERKELEY LIBRARIES

CO38416705

M248803

PT 7230
J7

THE UNIVERSITY OF CALIFORNIA LIBRARY